

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 6

Vasaris-February 9, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės
įvykiai

Popiežius Jonas Paulius II, atidarydamas P. Amerikos vyskupų konferenciją Meksikoje, ragino vyskopus ir visus katalikus nenukrypti nuo tradicinio Evangelijos skelbimo kelio į vingiuotus šunkelius ir rūpintis žmonių vargo ir priespaudos panaikinimu, bet nesivelti į politines kovas. Jis kalbėjo ne tik į kunigiją, bet ir į studentiją ir į dideliam skurde gyvenančias indėnų gentis ir visur buvo sutiktas su didele pagarba.

Šimtą tūkstančių iraniečių minios džiaugsmingai sutiko iš tremties į Iraną grįžusį šiitų sektos religinį vadą Ayatollah Ruhollah Khomeini, siekiantį paimti valdžią į savo rankas ir sukurti Irano islaminę respubliką. Tik grįžęs jis vėl pakartojo, kad min. pirmo-k Bakhtiar vyriausybė atsistatydintų ir kad visi užsieniečiai, ypač amerikiečiai, išvyktų iš Irano.

Su JAV besilankančiu Kinijos min. pirmo-k pavaduotoju Teng Hsiao-ping prezidentas Carter pasirašė kelis konsularinius ir mokslinio bei techninio bendradarbiavimo susitarimus. Savo kalbose jis nevengė griežtai pasisakyti prieš Sov. S-gą, nors tam pritarimo čia jis ir nesulaukė.

Prez. Carter painformavo Sov. S-gą, kad JAV nenumato perduoti Kinijai ginklų, bet neprieštarauja, jei kitos vakarų valstybės nutars ginklus jai parduoti.

Italijos min. pirmo-k Giulio Andreotti vyriausybė, netekusi komunistų partijos paramos, turėjo atsistatydinti. Italijos prezidentas Sandro Pertini paprašė jį sudaryti naują vyriausybę.

Šiaurės Korėja sutiko su P. Korėjos prezidento Park Chung Hee siūlymu pradėti pasitarimus dėl abiejų Korėjų sujungimo.

Vietnamo min. pirmo-kas Pham Van Dong pareiškė pasirašysiąs su Kambodijos vyriausybę sutartį, įgalinančią Vietnamą laikyti savo kariuomenę Kambodijoje.

Pasaulio valstybių galimom politinėm krizėm numatyti JAV sudarė specialią grupę, kurioje įeina prezidento patarėjo saugumo reikalams Zbigniew Brzezinski patarėjas David L. Aaron, valst. pasekretoris politiniams reikalams David D. Newsom ir CIA direktoriaus padėjėjas Frank C. Carlucci.

Sirija ir Irakas pradėjo pasitarimus dėl politinio, ukinio ir karinio abiejų valstybių sujungimo. Abi šios valstybės valdo tarp savęs kovojančios Baath partijos atskalas.

Kambodijos buv. min. pirmo-k Pol Pot šalininkai vis dar tebetesia kovas su Vietnamo kariuomene ir girisia pasiekti žymių laimėjimų pietinėje Kambodijoje.

Rodezijos baltieji balsuodami didele dauguma pasisakė už ribotos valdžios perleidimą juodųjų daugumai. Pagal dabar sudarytą planą baltieji per ateinančius 5 m. Rodezijos vyriausybės galės turėti 1/3 ministerių.

Japonija paskelbė, kad dviejose Japonijai iki karo priklausiusiose salose Sov. S-ga įkurdino 5,000 karių įgulą ir statydina karines bazes.

Prancūzija paskelbė, kad ji ateity neteiks politinės globos Ispanijos baskų teroristinės ETA organizacijos nariams.

Alžirą valdantis tautinio išlaisvinimo frontas prezidento kandidatų paskyrė gynybos ministrę plk. Benjedid Chadli. Nesant kitų kandidatų į prezidentus, jo išrinkimas yra užtikrintas.

TARDYMAI LIETUVOJE TĘSIAMI
Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 35

1978 m. spalio 4 d. Marytė Vitkūnaitė, gyvenanti Kaune, gavo šaukimą atvykti į Vilniaus saugumą pas tardytoją Urboną. Į Vilnių M. Vitkūnaitė atvyko spalio 5 d. Tardymas tęsėsi 5 valandas.

Saugumietis Urbonas pareiškė tardomajai, kad apie ją turi daug parodymų. Pradžioje tardytojas pradėjo klausinėti apie Angelę Sabaliauskaitę; kada su ja susipažino, kokią davusi jai literatūrą, kiek kartų buvo pas ją nuėjusi ir t.t. Marytė pasisakė nepažįstanti jokios Angelės.

Toliau prasidėjo apklausa apie Moniką Didžiokaite. Čekistas supažindino tardomąją su Monikos parodymais: kada susipažinusi, kada buvo atėjusi su Angele, kada atnešusi rašomąją mašinėlę, kiek kartų buvo atėjusi ir kada. Vitkūnaitė ir

vėl viską paneigė, sakydama visai nepažįstanti M. Didžiokaite.

Tardytojas Urbonas reikalavo paaiškinti, kaip susipažino su Romu Blažuku, kurį kiti vadina Petru; kiek kartų buvusi seminarijoje, kokius pažįstanti klierikus, kokias žinanti pavardes ir vardus? Tardytojas gyrėsi žiną, kada ji paėmusi iš seminarijos rašomąją mašinėlę su lagaminu. Mašinėlę nunešus ir palikus Monikai, o lagaminą parsinešusi namo. Marytė prisipažino buvusi seminarijoje prieš 5 ar 6 metus, tik neprisimena, ko buvo nuėjusi. Vėliau seminarijoje nėra buvusi. Urbonas tvirtino, kad Marytė esanti kalta, o už faktų neigimą jie galį ją nubausti.

Po to išmė daiktus, paimtus kratos metu, ir reikalavo pa-

aiškinti iš kur juos gavusi. Ten buvo "Aušros" Nr. 9, knyga "Lietuviškojo charakterio problemos", rašinys "Žmogus ir gamta", įkalbėta magnetofono juostelė. Saugumietis reikalavo gailėtis ir viską prisipažinti — tuomet būsią geriau. Vitkūnaitė paaiškino, jog nieko blogo nepadarė Mao-ce-tung savo 1956 balandžio mėnesį pasakytą kalbą, kurioj jis pareiškė:

Tardymo pabaigoje jai grąžino magnetofono juostelę, o rašomąją mašinėlę ir užrašų knygutę ir kitus daiktus pasiliko. Užrašų knygutėje saugumietis jai parodė jos užrašytus Monikos, Angelės ir Blažuko pavardes ir adresus, kuriuos ji buvo paneigusi. Tardytojas Urbonas, nepatenkintas Vitkūnaitės atsakymais, gąsdino ją būsimois bausmėmis. Po to paėmė Marytės rašyseną ekspertizei.

Vytauto Didžiojo muziejus Kaune nepriklausomybės metais. Viduryje — Laisvės statula, kairėje muziejaus bokštas, kur buvo įkeltas Amerikos lietuvių dovanotas varpas. Nuotr. V. Augustino

KITAMINČIŲ SAJŪDIS SOVIETUOSE
VEIKS PASTOVIAI IR TOLIAU

Florencijoje surengtas studijų suvažiavimas, nagrinėjęs disidentinį sąjūdį komunistų valdomuose Rytų Europos kraštuose, suteikė progą daugeliui žymių rusų ir kitataučių žmogaus teisių gynėjų paliudyti apie sovietų vykdomą laisvės slėpimą.

Suvažiavimą sausio 21, pasukinę jo darbo dieną, aplankė iš Sovietų Sąjungos į Florenciją gydymosi tikslais atvykusi akademiko Sacharovo žmona Jele-na Bonner Sacharova. Ją suvažiavimo dalyviai sutiko ilgais ir karštais plovimais.

Paskutiniame darbo posėdy-

VILNIUJE SUIMTAS
ROMAS RAGAIŠIS

Vilniuje sausio 9 padaryta krata pas Romą Ragaišį, rasta 18 akinių rėmelių. Už tuos rėmelius jis ir areštuotas. Kaltinamas spekuliacija.

Romas Giedra, kuris daro pastangas išvykti į Ameriką, nes čia gyvena jo tėvas, po trijų mėnesių iš vizų biuro gavo raštą, kuriame dar prašo papildomų dokumentų.

Stasės Lukienės prašymą emigruoti į Ameriką atmetė. Amerikoje gyvena jos tėvai Jonas ir Elzė Kudirkos.

apie žmogaus teisių padėtį komunistų valdomuose kraštuose kalbėjo tokie žymūs žmogaus teisių gynėjai, kaip ukrainietis matematikas Leonid Pluš, Manfred Wilke iš Rytų Vokietijos, prancūzas Giles Martinet, buvęs Maskvos universiteto profesorius Andrej Amalrik, rašytojas Andrej Siniavskis.

Matematikas Pluš, ketverius metus sovietų kalintas psichiatrinėje ligoninėje, savo žody pažymėjo, kad kitaminčiai siekia laisvę žodžiu nugalėti Sov. S-goj viešpatuojantį melą ir baimę. Sovietų valdžia skelbdama pasauliui apie tariamus atsiekimus ekonominėje ir socialinėje srityje, siekia nuslėpti sovietinio gyvenimo tikrovę, kurioj yra grubiai ir pastoviai engiamos elementariausios pilietinės laisvės bei teisės.

Istorikas Amalrik nurodė penkias Sovietų Sąjungoj veikiančio kitaminčių sąjūdžio grupes. Pirmąją disidentų grupę, pagal Amalriką, sudaro vadinamoji tautinė opozicija, kurioj pasi-reiškia sovietų pavergtų tautų rezistenciniai sąjūdžiai. Prie antrosios grupės priklauso žmonės, kovojantieji už religines laisvės apsaugojimą. Trečioji grupė kovoja prieš ekonominį išnaudojimą ir darbo žmonių tei-

sių bei laisvių pažeidimus. Ketvirtąją grupę sudaro kultūrinė opozicija, reikalaujanti kultūrinės laisvės. Penktoji disidentų grupė jungia visus žmogaus teisių gynėjų sąjūdžių narius ir šių sąjūdžių veiklai bei tikslams pri-tariančius asmenis.

(nukelta į 2 psl.)

APIE LIETUVĄ
VOKIEČIŲ SPAUDOJ

Vienas įtakingiausių Federatyvinės Vokietijos dienraščių — "Frankfurter Allgemeine Zeitung" sausio 20 atspausdino šešių skilčių gerai dokumentuotą straipsnį apie Lietuvos katalikų Bažnyčios padėtį. Straipsnis paskelbtas antrašte "Tikintieji Lietuvoje gyvena labai sunkiose sąlygose". Šį straipsnio pavadinimą papildė antrinė antraštė: "Vienintelės vadinamos sovietinės katalikiškos respublikos likimas ir viltys". Straipsnis iliustruotas Kauno ir Vilkaviškio apaštalinio administratoriaus vysk. Juozapo Matulaičio Labuko nuotrauka ir Pabaltijo valstybių žemėlapiu. Straipsnio autorius Peter Jochen Winters, remdamasis objektyviai ir kruopščiai surinkta dokumentacija, išsamiai supažindina vokiečius skaitytojus su Lietuvos katalikų Bažnyčios ir jos tikinčiųjų rūpesčiais ir vargais nuo sovietų įsiveržimo į Lietuvą antrojo pasaulinio karo metais iki dabartinių laikų.

KINIJA IR PABALTIJO VALSTYBĖS

Svarbūs pasikeitimai Kinijos vidaus ir užsienio politikoj vienu atžvilgiu ypač įdomūs pabaltiečiams. Tai pastarųjų dešimties metų laikotarpis vis didėjantis dėmesys Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Pirmą sykį istorijoj Rytų Azijos šalis domisi Pabaltijū.

Latvių kilmės profesorius Vilnis Šveics šia tema parašė straipsnį — "Kinijos požiūris į Pabaltijo valstybes". Jį išspausdino Amerikoj leidžiamas akademinis žurnalas "Nationalities Papers" (Fall 1978). Pasiremdamas kinų spaudos duomenimis, jis susieja kinų pasisakymus apie Pabaltijį su Kinijos politine ir ideologine raida.

Nors Kinijos dėmesys Pabaltijui ypač išryškėjo po 1968 įvykių, pirmąją, nors ir netiesioginę, užuominą tuo klausimu padarė Mao-ce-tung savo 1956 balandžio mėnesį pasakytą kalbą, kurioj jis pareiškė:

"Mes neturėtume sekti Sovietų Sąjungos pavyzdžiu ir viską sutelkti centro valdžios rankose, suvaržyti vietinius pareigūnus ir neleisti jiems veikti nepriklausomai. Santykiai tarp rusų tautybės ir mažumų tautybių Sovietų Sąjungoj yra labai normalūs, ir mes turėtume iš to pasimokyti."

Vis atštrėjantis Sovietų Sąjungos-Kinijos konfliktas 1960 išėjo į viešumą: buvę sąjungininkai tapo atvirais priešiniais. Kinija pradėjo ieškoti tarptautinių ryšių ir užsimojo išplėsti savo įtaką Rytų Europoj. Pasak Šveico, jau 1969 amerikiečių žurnalistai pastebėjo, kad Pekingas ima domėtis Pabaltijū. Kinų studentai ir diplomatai užsieny pradėjo nuodugniai sekti įvykius Pabaltijy ir užmezgė santykius su baltų organizacijomis Vakaruose. Tačiau Kinijos spauda ir politinė vadovybė vis dar vengė tiesiog minėti Pabaltijo valstybes ir pasitenkino bendromis užuominomis. Visa tai pasikeitė 1974 pradžioje. Pekingo partijos dienraštis "Ženmin Žibao" (1974 sausis) apkaltino Maskvą "vidinės opozicijos represavimu" ir pabrėžė nerusų tautų svarbą. Straipsny buvo rašoma:

"Praėjusiais metais tautinės mažumos kovoję prieš sovietinę revizionistinę didžiarusišką šovinistinę politiką. Prie Baltijos jūros... tos kovos, viena po kitos, prasiveržė 1972. Kauno mieste, Lietuvoj, tūkstančiai pasipylė į gatves, šaukdami 'Laisvės Lietuvai!'"

Straipsny taip pat buvo pami-

JAUNIMO PREMIJA
GABIJAI
JUOZAPAVIČIUTEI

Eugenijaus Kriaučeliūno vardo 1000 dol. premija skiriama jaunuoliui ar jaunuolei, pereinantiems metais labiausiai pasižymėjusiam savo veikla. Už pereinamus metus skirti premijai buvo sudaryta komisija: pirm. kun. Pr. Garša, MIC, sekr. Loreta Stončiūtė, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovė, nariai — Kriaučeliūnų šeimos atstovė Jolita Kriaučeliūnaitė, PLB valdybos jaunimo reikalų atstovė kun. A. Saulaitis, SJ, ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirminkė Birutė Zdanytė.

Komisija posėdžiavo sausio 28 dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų namuose, Palos Park, Ill.

Per spaudą buvo kviečiama siūlyti kandidatus. Komisija, persvarčiusi visas rekomendacijas, balsų dauguma premijai išrinko Gabiją Juozapavičiūtę, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirminkę, gyvenančią Toronte, Kanadoj.

Premija jai skiriama už jos plačią veiklą jaunimo sąjungoj, bendradarbiavimą spaudoj, uolų talkinimą rengiant ketvirtajai jaunimo kongresą, dalyvavimą įvairiose organizacijose, kongresuose, stovyklose, simpoziumuose ir už jaunimo organizavimą lietuviškiems reikalams.

Premijos įteikimas numatomas kovo mėnesį Chicagoj, Jaunimo Centre.

nėtas 17-os latvių komunistų laiškas apie Latvijos nutautinimą ir estų studentų demonstracijas Taline.

Kai Maskva pradėjo išsamniai kritikuoti tautinių mažumų persekiojimą Kinijoj, Pekingas atsakė tuo pačiu. Laikraštis "Peking Review" 1974 išspausdino ilgą straipsnį, pavadintą "Tautų suartėjimas", kuriame buvo ypač plačiai rašoma apie karelius, latvius ir lietuvius. Pasak straipsnio:

"Kas Sovietų Sąjungoj vadina 'tautybėmis', iš tikrųjų tėra politika, siekianti eliminuoti nerusų tautas. Sovietiniai revizionistai prieš 'tautybės' sąvoką pastato 'sovietinės liaudies' sąvoką ir įsako, kad pirmoji pasitrauktų iš kelio. Kai 'tautybės' sąvokai uždraudžiama egzistuoti, kokias tautines savybes ir teisinę padėtį begalės ištausoti nerusų tautybės? 'Istorinės bendruomenės — sovietinės liaudies' formulė tėra figos lapas priverstinei rusifikacijai pridenkti."

Kinijos naują požiūrį į Pabaltijį perėmė ir užsienio komunistų partijos, remiančios Pekingą, o ne Maskvą. Norvegijos darbininkų komunistų partija, Pekingo ideologinis sąjungininkas, savo 1974 suvažiavimo rezoliucijoj pareiškė:

"Kaip ir carų laikais, social-imperialistų politika nerusų atžvilgiu Sovietų Sąjungoj yra priversti juos pasidaryti rusais. Mažos tautos naikinamos... Tai privedė prie protesto sąjūdžių Pabaltijo valstybėse, Ukrainoj ir Kaukaze. Nerusų tautų kova prieš didžiarusių priespaudą yra teisi ir nusipelnė visų tikrų komunistų paramos."

Kinijos vyriausybė, rašo Šveics, nuosekliai kritikavo Helsinkio konferenciją. Tuoj po Helsinkio deklaracijos paskelbimo oficialioji Kinijos žinių agentūra Hsin hua paskelbė komentarą, pasak kurio Sovietų Sąjungos pagrindinis interesas Helsinky, kaip visuose tarptautiniuose pasitarimuose, buvo jos "sienų nepažeidžiamumas".

1976 įvyko dideli pasikeitimai Kinijos politinėje vadovybėje — mirė Mao-ce-tung ir Ču-en-laj. Bet ir jų erai pasibaigus, Kinijos užsienio politika nepasikeitė. Kinijos dėmesys Pabaltijui išliko gyvas. Kinų spauda rašė apie "krūviną priespaudą", "nenorą naudoti rusų kalbą" ir "sovietinio imperializmo priespaudą" Pabaltijo šalyse.

1977 vasarą naujam Kinijos režimui įsitvirtinus, Kinijos žinių agentūra paskelbė straipsnį apie naujosios sovietinės konstitucijos reakcinę esmę. Rašoma:

"Brežnevo klika įterpė į konstitucijos projektą absurdiškus teiginius apie 'naujos istorinės bendrijos — sovietinės liaudies atsiradimą' ir apie 'būtiną sąlygą sudarymą visom Sovietų Sąjungos tautom ir tautybėm suartinti'. Sovietų Sąjungos spauda aiškina, kad Rusija esanti 'vadovaujančioji' ir 'pirmoji' tos bendrijos tauta. Toks 'suartinimas' esmės reiškia, jog bus naudojamos visos įmanomos priemonės 'pakeisti tautines kalbas viena bendra — rusų — kalba', 'panaikinti skirtumus tarp tautybių' ir galiausiai 'sukurti vienintelę tautą ir vienintelę kalbą'. Tai yra tipiškas didžiarusių šovinizmas ir priverstinis nerusų tautų ir tautybių rusifikacija."

Profesorius Vilnis Šveicas informuoja, kad, rašydama apie Pabaltijo šalis, kinų spauda niekada jų nevadina "Sovietų" Lietuva, Latvija ar Estija, ar "sovietinėmis respublikomis", bet tiesiai Lietuva, Latvija, Estija, arba "Pabaltijo šalimis", "Pabaltijo tautomis", ar net "Pabaltijo valstybėmis".

Savo straipsnį jis užbaigia šiais žodžiais:

"Nereikėtų stebėtis dėl tam tikro interesų panašumo tarp Kinijos ir Pabaltijo valstybių. Nors jas skiria tūkstančiai mylių, jas jungia bendra kaimynystė su Rusija."

(Elta)

Savaitės įvykiai

Svedijos šaltiniai skelbia, kad Sov. S-ga per 1978 įvykdė 27 požeminius atominis sprogdinius.

Indija, siekdama pagerinti santykius su Kinija, numato ten pasiųsti savo užs. reik. ministrą Atal Bihari Vajpayee pasitarimam.

JAV įspėjo Sov. S-gą, kad jos tolimesni bandymai trukdyti JAV telemetrijos būdu sekti sovietų raketų bandymus padarytų susitarimų rimtus pažeidimus.

Kinija paskelbė grąžinsianti per kultūrinę revoliuciją iš žemvaldžių ir kapitalistų nusavintus turtus ir pinigų ir jų turėtus titulus. Jų ainiai taip pat nebūsią diskriminuojami.

Sov. S-ga sutiko, kad jos teritorijoj būtų pastatyti seisminiai įrengimai atominiam sprogdinimam registruoti.

Afganistano karo lėktuvai puolė šiaurės rytų Afganistane esančios Nuristan srities kaimus, nes ten buvo pasireiškęs ginkluotas pasipriešinimas prieš vyriausybę. Sukilėliai bando gauti ginklų iš arabų valstybių.

Valst. d-to pareigūnui Alfred L. Atherton nepavyko išlyginti tarp Egipto ir Izraelio esančių nuomonių skirtumų dėl taikos sutarties sudarymo.

Palestinės išlaisvinimo org-jos nariai, atsiųgindami už Libane nužudytų teroristų grupės vadą Abu Hassan, Izraelio pajūrio Natanya mieste išsprogdino bombą, užmušusią 2 ir sužeidusią 34 žmones.

Zymus Prancūzijos branduolines fizikos mokslininkas Rolf Daubbertin ir jo žmona buvo areštuoti už šnipinėjimą R. Vokietijai. Dirbdamas Prancūzijos valstybinio mokslinio tyrimo institute, jis perduodavo R. Vokietijai tyrimo duomenis.

Kinijoj mirė buvęs jos prezidentas Liu Shao-chi, kuris kultūrinės revoliucijos metu buvo apkaltintas revizionizmu ir dėl to buvo pašalintas iš turėtų postų.

Sov. S-goj buvo įvykdyta mirties bausmė armenui Stepan Zadikian ir dviem kitiem, kurių pavardės neskelbiamos, už 1977 Maskvos požeminio traukinio stoty įvykdytą sprogimą. Sacharovas tvirtina, kad Zadikian sprogimo metu Maskvoj nebuvęs. Anksčiau jis 5 m. praleido sovietų kalėjimuose už prieš-sovietinę propagandą.

Izraelio kariuomenė išsprogdino 4 arabų namus okupuotam vakariniam Jordano krante už tai, kad jie nepainformavo okupacinių organų apie jų šeimų narių dalyvavimą teroristiniuose veiksmuose.

JAV įsakė išvykti Taivano informacijos įstaigos New Yorke v-kui Loh I-cheng už tai, kad jis keliuose Amerikos laikraščiuose kritikavo JAV santykių užmezgimą su Kinija.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lietuvoje gausu upių ir ežerų. Nepriklausomybės laikais Lietuvos vandenys buvo sistemingai tiriami geografo ir hidrologo. Daugiausia toje srityje pasidarbavo prof. S. Kulpaila. Be gausių straipsnių periodikoje, jis jau išėivijoje išleido "Nemuno" monografiją (1950). Okupuotos Lietuvos spaudoje neteisingai teigiama, kad "buržuazinėje Lietuvoje" vandenų ir gamtos turtų tyrimu buvo mažai rūpintis, kad sistemingas tyrimas prasidėjęs tik "tarybų valdžios metais". Iš tikrųjų tie "tarybiniai" tyrimai buvo sutelkti daugiausia į Nemuno upę, nes okupacinė valdžia planavo Nemuną užtventkti keliose vietose ir pastatyti kelias galingas hidrotechnines elektros jėgaines. Daugumas tų tyrimų duomenų yra paskelbta 1977 Liet. Mokslų Akademijos išleistoje kolektyvinėje monografijoje "Nemunas". Monografiją parašė 9 autoriai: Č. Kudaba, A. Basalykas, R. Darškus, V. Kutka, A. Rainys, L. Rinkanas, J. Sabaliauskas, V. Vyšniauskaitė-Zelionkienė ir A. Nečaitienė. Redagavo redakcinė kolegija, va-

dovaujama J. Maniuko.

Monografijoje duodama Nemuno geografiija, tyrimų istorija, aptariami upės ir jos krantų fiziniai ypatumai, klimatiniai baseino skirtumai, panemunės dirvožemis ir augalai. Platokai aprašomos Nemuno kilpos, Kauno marios ir delta. Tyrinėtojas labiausiai rūpėjo Nemuno hidrologija: nuotėkis, debitas, vandens ištekliai. Pastatyta tik vienintelė Kauno užtvanka ir prie Kauno marių nedidelio galingumo elektros jėgainė. Nuo numatytų Alytaus, Punių, Birštono, Jurbarko ir Smalininkų užtvankų atsisakyta kaip neekonomiškų. Dabartinė Kauno hidroelektrinė nepajėgia patenkinti Lietuvos elektros energijos poreikių, ir dėl to buvo reikalinga pastatyti šiluminę elektrinę Elektrėnuose. Rašoma ir apie Nemuno laivybą, apie panemunės miestus ir miestelius, apie jų sunaudojamą vandenį ir turizmo galimybes. Išsamiau rašoma apie Druskininkus, Birštoną, Alytų, Jurbarką ir pajūrį. Straipsniai parašyti dalykiškai, beveik be sovietinės propagandos, su daugybe

KITAMINČIŲ SAJŪDIS SOVIETUOSE VEIKS PASTOVIAI IR TOLIAU

(atkelta iš 1 psl.)

laiku yra žymiai pažengęs pirmyn ir kad žmogaus teisių gynėjai dabar siekia veikti išvien. Kalbėtojas priminė, kad Sovietų Sąjungoje tebėra griežtai draudžiami visi žmogaus teisės liečią dokumentai, kaip, pavyzdžiui, Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija. Šio dokumento rusiški vertimai yra valdžios konfiskuojami.

Žmogaus teisių padėtis nesanti geresnė ir kituose komunistų valdomuose kraštuose, pavyzdžiui, Rytų Vokietijoje. Vokietis Wilke pažymėjo, kad žmogaus teisių gynbos sąjūdis R. Vokietijoje, nors ir nėra taip plačiai išsiplėtęs, kaip pavyzdžiui, Lenkijoje, vis dėlto randa vis daugiau pritarimo. Sunkią padėtį Rytų Vokietijoje liudija ir ta aplinkybė, pažymėjo kalbėtojas, kad po Helsinkio konferencijos daugiau negu 120 tūkstančių R. Vokietijos piliečių oficialiai padavė prašymus emigruoti į Vakarų, norėdami susijungti su tais trimis milijonais R. Vokietijos piliečių, kurie jau yra pasirinkę laisvę Vakaruose.

Suvažiavimo baigiamajam posėdy Italijos krikščionių demokratų, respublikonų, socialdemokratų ir liberalų atstovai komunalinėje taryboje pasiūlė įsteigti Florencijoje tarptautinį kultūros centrą kitaminčių veiklai studijuoti ir kasmet surengti susibroliavusių miestų burmistų konferenciją, kuri paremtų Helsinkio nutarimų vykdymą. Florencijos studijų suvažiavimo darbai rado platų atgarsį Italijos spaudoje ir televizijoje.

statistinių lentelių, su keliomis iliustracijomis. Nors pratarmėje ir rašoma, kad iki "tarybų valdžios atkūrimo" Lietuvoje gamtos turtų tyrimu ir apsauga mažai buvo rūpintis, tačiau pačioje knygoje teisingai rašoma, kad jau 1918 metais sutvarkytos Nemuno vandens matavimo stotys, minimi prof. S. Kulpailos darbai, gausūs straipsniai. Būsimi ir antrąjį monografijos dalis, kurioje būsimi nušviečiamas Nemuno biologija.

— Šių metų Literatūros ir Meno Nr. 2 žinomas miestų planavimo kritikas Algimantas Miškinis rašo apie Trakus. Autorius džiaugiasi istorinių pilių restauravimu, bet aštresnių kritikos žodžių nesigaili generaliniam paties miesto perplanavimui. Jis rašo, kad "Trakai yra architektūros, istorijos ir archeologijos paminklas", taigi saugotinas. O dabartiniai tipiniai projektai, stambūs keturaukščiai gyvenamieji blokai, iškiami tarp istorinių medinių mažų namelių, rodo, kad "Trakų architektūrinis formavimas priartėjo prie pavojingos ribos". Toliau A. Miškinis sujaukintas rašo: "Išlipęs iš autobuso ar traukinio, pirmiausia patenki į naujų daugiabučių namų masę, — tai klaidina jau pirmasis įspūdis: kurgi tie senieji istoriniai Trakai?" Kritikas duoda ir konkrečių nurodymų, kaip reikėtų restauruoti senuosius medinius namelius, kaip išsaugoti Trakuose gyvenančių karaimų originalią kultūrą.

— Rašytojų sąjungos valdyba sudarė komisiją, kuri turės rūpintis rašytojų atminimo įamžinimu. Koku būdu tas įamžinimas bus vykdomas ir kurie rašytojai į tą kategoriją pateks, tuo tarpu spaudoje nerašoma. Komisijos pirmininku paskirtas M. Karčiauskas.

— Klaipėdoje veikia gana gausus Dailininkų sąjungos skyrius: 62 dailininkai ir 5 menotyrininkai. Pasirodo, kad priklausymas prie skyriaus dar nepadaro Dailininkų sąjungos nariu, nes tik 32 dailininkai ir 1 menotyrininkas yra ir centrinės Dailininkų sąjungos nariai. Siems metams skyriaus pirmininke perrinkta skulptorė V. Skirgailaitė, pavaduotoju — tapytojas A. Taurinskas.

— Sausio 11 Vilniaus dailės parodų rūmuose atidaryta respublikinė taidomosios dekoratyvinės dailės paroda. Tai plačios apimties paroda, kurioje dalyvauja 60 keramikų su 180 darbų, 50 tekstilininkų su 60 darbų, 11 auksakalių su 50 rodirinių, 4 stiklo menininkai su 40 darbų, 6 odos meistrai su 12 kūrinių.

— Pasirodo, kad tarp medikų esama ne tik literatų, bet ir dailininkų. Vilniaus dailės parodų rūmuose specialioje tapybos parodoje 8 medikai (daugiausia moterys) išstatė 136 paveikslus. Tai poilsio metu sukurti paveikslai, vaizduoją gamtą ir žmogų.

— Spaudoje skelbiama, kad Melodijos leidykla išleido 5 naujas lietuviškas plokšteles: 1) operų arijos, įdainuotos Vlado Daunoro; 2) Leopoldo Digrio vargonais įgroti D. Šostakovičiaus, E. Aro, T. Makačiono ir B. Kutavičiaus kūrinių; 3) Birutės Almonaitytės įdainuotos G. F. Haendelio, D.B. Pergolesi, J.S. Bacho, L. Cherubini ir A. Scarlatti dainos (vargonais akomponavo Bernardas Vasiliauskas); 4) Ažuoliukų vaikų choro įgiedotas L. Cherubini "Requiem C-moll" (vargonais pritarė B. Basiliauskas); 5) Liepaičių choro įgiedotas O. Mesiano "Trys mažos liturgijos" (giedojimui pritarė Lietuvos kamerinis orkestras, vadovaujamas S. Sondeckio). — Vagos leidykla Vioniuje neseniai išleido Reginos Mikšytės paruoštą knygą "Silvestras Valiūnas". Knygon surinkti visi lietuviškieji S. Valiūno raštai, duota ir vertimų iš autoriaus lenkiskai rašytų satyrų. R. Mikšytė parašė ne tik išsamią S. Valiūno biografiją, bet davė ir platoką jo raštų studiją (tarp pseudoklasicizmo ir romantizmo).

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis—susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvių ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto dalys.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudoimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj

ANGELE E. KARNIENĖ

Broker-Realtor

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706

Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738

Rezidencijos-Moteliai-Sklypai

Apartamentai-Kondominiumai

Nuomavimas — Notary Public

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Masspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsinirninimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. — dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mount-ain-side, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spau-dos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI

SUKURIAMI IR NEMOKAMAI

PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,

NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJO-

SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS

Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —

GAUSI PARODŲ SALE

Prisimenant Amerikos lietuvių lankymąsi Baltuosiuose Rūmuose. JAV LB Krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas Balys Raugas sveikinas su prezidento Carterio žmona. Nuotr. Jono Urbono

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostora • Pa-
vardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Vasario 16-tą pasitinkant

Artėjame į lietuvių tautos svarbiausią šventę — Vasario 16, kada buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Tokių švenčių išvakarėse dera apsidairyti aplinkui ir susimąstyti, savęs paklausti, ką esi padaręs pavergtai tautai išlaisvinti. Dera pagalvoti, kur esame, kur einame, ar gerai viską rikiuojame, kad pavergtą tautą būtų kuo greičiau išlaisvinta.

Tiek pavergtame krašte, tiek laisvajame pasaulyje dedamos visos pastangos atsikratyti sovietų vergijos ir tautą išlaisvinti.

Okupantai panaudojo didžiulę propagandą, kad iš žmonių atminties ištrintų bet kokią laisvės dienų prisiminimą. Kaip caristinė Rusija, taip ir komunistinė persekioja tikėjimą. Caras norėjo paversti visus pravoslavus, o komunistas brukte brukta savo religiją — ateizmą. Šiai propagandai skiria dideles lėšas, sudaro geriausias sąlygas, kad žmonės būtų nureliginti.

Praėjo jau nemaža metų, kaip okupantai užkariavo laisvą Lietuvos respubliką, bet jiems nepasisekė išrauti iš žmonių tikėjimo, kad laisvė yra geresnė nei vergija. Nepasisekė išrauti laisvės pasiilgimo. Nepasisekė sunaikinti tikėjimo. Užaugo nauja karta, kuri tik iš vyresniųjų pasakojimų žino, kas buvo toji nepriklausoma Lietuva. Ir toji jaunoji karta yra stipri, kovinga ir drąsi. Tiesiog stebina tos jaunios kartos herojiniai pasireiškimai, su koku atkaklumu jie gina savo teises, savo įsitikinimus ir kaip juos viešai demonstruoja!

Laisvajame pasaulyje visus metus irgi vyko intensyvūs Lietuvos vadavimo darbas. Praėję metai buvo gana tylūs, bet jie padarė savo, ir taip buvo skleidžiama ir toliau Lietuvos byla, iškoma naujų draugų. Ir tų draugų skaičius vis didėja. Vis daugiau ir daugiau žmonių sužino, kas toji Lietuva, ko ji nori ir ko siekia Sovietai. Lietu-

viai visur įsigyja daugiau simpatijų. Pasinaudodama Lietuvoje leidžiama L. K. Bažnyčios Kronika ir kita pogrindžio spauda, išvija pasiekė efektyvios informacijos ir susilaukė viso pasaulio dėmesio.

Dar 19 amžiaus antroje pusėje tauta buvo nemokyta, pasimetusi, suvargusi. Vyskupas Valančius ją subūrė į tautą, suorganizavo ir išryškino jos tautinius religinius pagrindus. Gi 19 amžiaus gale jau tauta žino savo troškimus, jos inteligentų vis daugėja. Tad palyginkime šiuos laikus su sunkia praeito amžiaus būkle. Šiandien tiek tikstančių lietuvių yra baigę aukštąjį mokslą. Vienoje Amerikoje turime apie 400 lietuvių profesorių. Kiek turime vadų, kurie jau tiksliai organizuoja kovą dėl tautos išlaisvinimo. Padėtis nėra tokia beviltiška. Tamsieji okupacijos laikai vieną kartą pavirs laisvės gaivinančia šviesa, ir laisvės metai vėl ateis Lietuvai. Kad tai įvyktų kuo greičiau, privaļu mum kiekvienam visom išgalėm, visu pasišventimu dirbti.

Mažiau skaldykimės, nepasiduokime bet kokioms ambicijoms ir pagundom skaldytis. Kai mes skaldomės, mažėjame, ir mūsų priešai to tik ir siekia, to ir nori. Mūsų kaip etnografinės grupės jėga mažėja. Palikime nuosalyje savo asmenines ambicijas ir blaiviai supraskime savo laiką ir savo uždavinius. Dažnai mus priešas gundo nesusiiklausyti. Net Vasario 16 išvakarėse pasiduota tam gundymui ir nesugebėta išrinkti Vliko pirmininko.

Kiekviena veikla reikalinga lėšų ir asmenų. Tad būkime dosnūs — paremkime auką laisvinimo žygius, paremkime tuos blaivius, nuoširdžius žmones, kurie ištikimai tarnauja savo tautai.

Prof. Juozas Eretas, šveicaras, rašydamas apie užsienio lietuvių užduotį, pasakė: kai dirbame savo tautai, niekada nėra nei atostogų, nei jokio poilsio!

4

Peržvelgėm visas devynias parodas ir jų dalyvius bei premijas. Dabar pasekime tų parodų statistiką. Skaičių kalba pasidaro gana įdomi.

Suvestinė

Visose devyniose parodose dalyvavo 97 asmenys, neįskaitant vaikų ir tų, kurie buvo pagerbti. Vidurkis — vienai parodai tenka 33 asmenys.

Daugiausia dalyvių buvo penktoje parodoje — 43, mažiausia — ketvirtoje ir devintoje — po 27.

Per visas devynias parodas buvo išstatyta 1037 darbai. Vidurkis — 115. Koks tai įspūdingas skaičius!

Daugiausia darbų buvo aštuntoje dailės parodoje, net 160! Mažiausia — trečioje, tik — 66.

Patys skaičiai rodo, kokių tai didelių turtu mus apdovanojo tos parodos. Kiek daug žiūrovas gali pamatyti, pajusti ir tuo pačiu praturtėti. Čia ir glūdi parodų prasmė — ne tik ugdomas lietuviškas menas, bet drauge daug gauna ir žiūrovas. Pagerdami lietuvišką kūrybą, drauge pagerbiame ir Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Kas daugiausia dalyvavo?

Parodų dalyvių skaičius bangavo. Vieni pasitraukė, atėjo kiti. Kasmet vis atsirado naujų vardų, atėjo ir vyresnieji ir jaunimas. Džiugu, kad beveik kasmet atsirado jaunų veidų. Nejučia auginamas dailės prieauglis, nejučia

KELIAS Į DEŠIMTĄJĄ DAILĖS PARODĄ

jaunieji įjungiami į lietuvių dailininkų šeimą.

Pirmoje parodoje dalyvavo 30 asmenų, antroje jau yra 11 vardų visai naujų, trečioje — aštuoni nauji vardai, ketvirtoje — šeši, penktoje — net 13, šeštoje — 4, septyntoje — 10, aštuntoje ir devintoje — po 7 naujus vardus.

Daugiausia naujų žmonių sutelkė penktoji paroda, net 13, mažiausia — šeštoji, tik 4 naujus vardus davė.

Visose devyniose parodose dalyvavo tik 5 asmenys — Česlovas Janušas, Paulius Jurkus, Jonas Rūtenis, Zenonas Ūselis, Marija Žukauskienė.

Aštuoniose parodose dalyvavo Vida Krištolaitytė.

Septyniose parodose — Albinas Elskus, Ona Paškevičienė, Irena D. Griežė, Elena Urbaitytė, Albina Ambraziejus, Anna Mažeika.

Šešiose parodose — Aleksandra Merker-Vitkauskaitė, Mykolas Paškevičius, Irena Nemickienė, Juozas Sodaitis, Valentinia Ūselienė, Regina Vilimienė, Vytautas Kerbelis.

Penkiose parodose — Regina Ingelevičienė, V. K. Jonynas, Elena Kepalaitė, Nedda Nijolė Macelytė, Judita Žilius.

Keturiose parodose — Juozas Bagdonas, Eugenija Bemotienė, Vytautas Kašuba, Teofilis Petraitis (miręs praėjusių metų gru-

očio mėn. Chicagoje), Eugenija Rastonienė.

Premijų suvestinė

Piniginės premijos duodamos tik nuo penktos parodos. Penktoje parodoje premijom išleista 1700 dol., šeštoje — 450 dol., septyntoje 400 dol., aštuntoje — 1150 dol., devintoje — 1200 dol.

Viso premijom išleista 4900 dol. Kokia tai graži parama, kokia graži suma paskirta menui ugdyti!

Iš kur tie pinigai gauti? Kas buvo tie mecenatai?

Parodų mecenatai

Mecenatus surikiuosime pagal jų aukų dydį. Lietuvių Fondas — 1300 dol., Elėna Mickeļūnienė — 1200 dol., LB New Yorko apygardos valdyba — 1100 dol., dr. Juozas Kazickas — 500 dol., JAV LB Kultūros Taryba — 300 dol., New Yorko LB apylinkės — 300 dol. Kunigų Vienybė — 100 dol., Vaizganto Kultūros Klubas — 100 dol.

Piniginės premijos buvo paskirtos — 26. Penktoje parodoje buvo 5, šeštoje — 4, septyntoje tik 3, aštuntoje 7 ir devintoje 7 premijos.

Šeštoje, septyntoje ir aštuntoje parodoje skirti medaliai. Per visas tris parodas paskirti 7 medaliai — aukso 3, sidabro 2 ir bronzos 2.

Vilniaus universiteto Stukos-Gucevičiaus kiemas. Stuka-Gucevičius buvo žymus architektas, perstatęs Vilniaus katedrą, miesto rotušę ir pastatęs vyskupų rūmus Verkiuose. Jis atstovavo neoklasiniam stiliui. Vilniaus universitetas šiais metais mini 400 metų sukaktį.

TIK ASILAS IŠ KELIONĖS
ARKLIU NEGRĮŽTA

Kelionės įspūdžiai

ANĖTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

18

Nori ją man iš arti parodyti. Pasakoją apie užtvankos statybą.

Užtvankos istorija, sako Laila, turi daug ko pasakyti. Ji prasi-deda su Sueso kanalo nacionalizacija 1957 metais. Tada Egiptą užpuolė trys kraštai: Anglija, Prancūzija ir Izraelis. Jungtinės Amerikos Valstybės padėjo užpuolikus iš Egipto iš-krapštyti. "Tačiau mūsų", ji sako, "nė Amerika nesuprato, nes atsisakė mum padėti." Tuo tarpu Sovietų Sąjunga "prašyte prašėsi, kad leistume jai mum padėti", pabrėžia Laila.

Sovietų Sąjunga sutarė su Egiptu pastatyti Aswan užtvanką. Tai turėjo būti atlikta dviejų penkmečių planu. Sudarius pirmojo penkmečio planą, so-vietai tiksliai pagal susitarimą davė ir lėšas, ir statybai rei-kalingą techninį personalą, ir priemones. "Darbas ejo pirmyn lyg ant mielių", tęsia gvidė. "Tik pirmajam penkmečiui pasi-baigus, prasidėjo bėdos", prideda. Pasirodo, kad šį kartą sovie-tai ėmė statyti savo reikalavi-mus. Girdi, mes įdėjom daug lė-

šų ir darbo bei planavimo, turit-mum leisti mūsų įnašą apsaugo-ti nuo priešų. Kitaip sakant, sovietai atsisakė testuoti Aswan užtvankos statybą pagal ankstesnį susitarimą ir pareikalavo, kad Egiptas priimtų į savo teritoriją Raudonosios armijos dalinius. "Ką mes galėjom daryti?" ran-komis už galvos imasi Laila. Anot jos, Nasser buvo gudrus ir sutiko. "Kitaip ir būti negalėjo!" prideda. Nutyla. Po minutės, žiūrėdama į galingą pūslų dėbės užtvankos papėdę, suaima-nuoja: "Tada mes nesupratom, kas per žmonės yra komunistai!"

Užtvanka yra nuostabi iš lėk-tuvo. Ji kur kas nuostabesnė iš arti. Vakariname pylimo šone yra baltas, lotoso žiedo formos, paminklas su įrašu arabų ir rusų kalbom. Imu į rankas foto apa-ratą. Laila skuba su "Fotogra-fuoti draudžiama!"

Prieš palikdami Aswan, dar užsukam į granito skaldyklą. Ka-daise čia buvo atskelti granito gabalai dievam ir faraonam jam-zinti. Be to, čia gimė ir obelis-kai. Vienas jų dar ir dabar tik

pusiau gimęs. Negali atsistoti, nes nugara tebėra suaugusi su granito kalnu. Tai neužbaigtasis Aswan obeliskas.

Gyvenimas Nilo slėny

Važiuoti palei Nilą automobi-liu — nelaukta staigmena. Tik-ras nuotykis! Lėktuvu skrisda-mas, matai tik žemės raukšles, Dievo duotas arba žmogaus pa-darytas. Feluka plaukdamas, lie-ki pakrančių stebėtoju. Bet, sė-dėdamas aplūžusiame auto-mobily, kuris tingiai čiaukis palei Nilą, žinai, jog esi pietinia-me Egipte.

Dirbama žemė panilė — siau-rutis takelis. Viena koja gali sto-vėti vešliame agurkų darže, o kita — dykumos smėly. Kaime-lis seka kaimą. Vienkiemį nėra. Namukai iš molio. Statyti ne-tik ant smėlio, bet ir iš molio! Lyg kregždžių lizdai vienas prie kito sulipdyti. Visas kaimelis — rusvai pilkas šašas žalioj panilėj. Dažniausiai kaimelius supa mo-linė tvora. Prie namelių nėra kiemo su darželiu. Tik molinė asla, pilna dulkių. Vargu ar kas ją šventadieniais geltonu smėliu pabarsto...

Liesos, ilgaragės karysės, juo-dos ožkos ir kresnutės avys eis-mo taisyklių nepaiso. Tik retkar-čiais pakelia dulkiną galvą ir ją stipriai papurto. Galvoju, kad tai lyg pečiam patraukti... Ko čia baldaisi po kraštą, kuriame tiek maža vietos!

Kur ne kur asilas, o gal ir mu-las, primerktois akimis, yės-es-

niame kamputy stovi.

Musių labai daug. Jos lipė ap-lipa gyvulių akis ir snukius. Ir žmonėm daug vargo sudaro. Gi-namasi nuo jų arklio uodegos arba karčių vėduokle.

Musės Egipte labai įkyrios. Ana, moteris neša ant galvos ašotį su vandeniu, ant nugaros krepšy kabo kūdikis, o ranka gal jau pusantrametį veda. Čia mu-sėm tikras balius. Moteris neturi kuo nuo jų gintis. Musės naudo-jasi proga ant visų trijų veidų pasiganyti. Ypač skaudu matyti musėmis apgultas akis. Galbūt dėl mūsų Egipte tenka matyti daug aklių žmonių.

Gvidė tyli. Pats matau daug vargo, triūso, džiaugsmo. Mur-zini ir pliki vaikai žaisdami krykštauja. Vienas su kitu lenk-tyniauja ir šokinėja į panilės kanalus.

Šventovė
dievui Krokodilui-Sobek

Už 70 km į šiaurę nuo As-wan yra Kom Ombo miestas su šventove dievui Sobek-Krokodilui. Taip, krokodilui!

Egiptiečių religija turi savo šaknis gamtos išgyvenime. Die-vo nuojauta gamtoj, kuri kelia žmogų nuostabą ir baime, sunk-te persunkė egiptiečio būitį — socialinį, politinį ir ekonominį gyvenimą. Visas žmogaus gyve-nimas, net mažiausia smulk-mena, nuo tikrai būsiančio Nilo potvynio iki staigaus kačiuko nudvėsimo, egiptiečio įstiki-nimu, buvo dievų rankose.

Krikščioniškasis "Kas cezario, atiduokit cezariui, o kas Dievo — Dievui" egiptiečiui būtų bu-vęs beprasmis patarimas. Jo ce-zaris buvo faraonas, o faraonas gi — dievas!

Senovės egiptiečio Dievo nuojauta buvo pažadinama nuo-staba žėrinčių gamtos reiškinių. Nuožmi liūto drąsa, švelnus karvės rūpestis veršiuku, kro-kodilo atspari jėga egiptietį ir stebino, ir baimino.

Gamtą prašnekina Dievo nuo-jautą žmogų per nuostabą ir bai-mę. Nuostabos ir baimės išgy- gyvenimu žmogus prasiveržia į daugiau, į aukščiau, į plačiau, — į Anapus. Žmogui yra įgimta pajusti nuostabą ir baime. Ana-pusiškumas, arba transcenden-cija, veržimasis anapus žmo-gaus ir gamtos ribų, yra visuo-tinis išgyvenimas. Egipte jis bu-vo perdėm apčiuopiamas. Sena-jam egiptiečiui gamtos garbini-mas sudarė iliuziją, kad žmogus yra savo likimo kalvis.

Dievų atspindžiai — liūtai, jaučiai, krokodilai — buvo laikomi šventovėse. Kom Ombo šventovėj krokodilai nau-dojosi iškilia prabanga, drūtėjo ir klegėjo. Sobek, dievo Krokodilo, garbinimas prasidėjo Crocodilo-polis vietovėj, Faiyum oazės pelkėse. Iš pelkių Sobek iškilo į dangaus skliautą, tapdamas Re, Saulės dievo, draugu. Jam skir-ta giesmė vadina Sobek: "didžiū dievu, kurio akys žėri lyg du šviesos skrituliai; kurio dešinio-

Skirti ir garbės pažymėjimai. Penktoje — 5, šeštoje — 5, septyntoje 4, aštuntoje — 3, de-vintoje — 3. Viso — 30 garbės pažymėjimų.

Laimėję premijas

Didžiausią premiją yra gavęs Kazimieras Žoromskis. Jam atiteko Lietuvių Fondo 1000 dol. premija.

Daugiausia premijų yra gavęs Česlovas Janušas. Jis gavo Lie-tuvių Fondo 300 dol., tradicinio meno 100 dol. ir du kartu lai-mėjo populiarumo premijas po 100 dol. Viso — 600 dol. Pini-gus jis paaugojo Maironio litua-nistinei mokyklai.

Vytautas Kašuba gavo LB Kultūros Tarybos 300 dol., tau-tinės tematikos 100 dol., popu-liarumo — 100. Viso 500 dol.

Albinas Elskus — Čiurlonio vardo premiją — 300 dol.

Ona Paškevičienė gavo tau-tinės tematikos 100 dol. premiją, tradicinio meno 100 dol. premi-ją du kartu. Viso tris premijas — 300 dol. ir vieną garbės pa-žymėjimą.

Vida Krištolaitytė — LB apy-gardos antrąją 200 dol. premiją, modernaus meno — 100 dol., sidabro medalį ir 50 dol. Viso 350 dol.

Mykolas Paškevičius gavo Čiurlonio vardo 300 dol. pre-miją ir vieną garbės pažy-mėjimą.

Regina Ingelevičienė — gavo LB apygardos pirmąją premiją 300 dol. ir vieną garbės pa-žymėjimą.

V. Dobužinskis gavo devinto-sios dailės parodos 200 dol. pre-miją.

Paulius Jurkus — religinio meno 100 dol. premiją, tautinės tematikos 100 dol. premiją ir vieną garbės pažymėjimą.

Jonas Rūtenis gavo — tau-tinės tematikos 100 dol. premiją ir du garbės pažymėjimus.

Aleksandra Merker-Vitkaus-kaitė — tautinės tematikos 100 dol. premiją.

Petras Sandanavičius — mo-dernaus meno 100 dol. premiją.

Anna Mažeika — tradicinio meno 100 dol. premiją.

Jaunojo dailininko premijas gavo Daina Jurkutė ir Vytautas Sakalauskas — po 100 dol.

Medalius gavo — aukso — Giedrė Montvilienė, Elena Ur-baitytė, Zenonas Ūselis (jis dar

(nukelta į 11 psl.)

ji akis šviečia dieną, o kairioji — naktį; kurio dvi plačios akys apšviečia tamsybes".

Kas yra religija?

Laila man rodo ir laikrodį. Jis nenumaldomas ir skuba pirmyn. Sobek šventovės liku-čiai — šventovės krokodilui li-kučiai — man nesiliauja primi-nę, kad religija, arba Dievo ieš-kojimas gyvenime ar žmonijoje, ne sykį patenka į aklagatvį. Die-vo nuojauta žmogaus širdy įsi-myli į daiktus, gyvulius, save pa-tį, nes čia tiek daug nuostabos ir baimės.

Krikščionybė išlaisvina žmogų iš gamtos garbinimo ir iš iliu-zijos, kad žmogaus likimas yra sutirpti gamtoj. Krikščionis gam-tos negarbina — Dievo su gamta netapatina, bet tiki į gamtos Kū-rėją ir mato jo pėdsakus gam-toj.

Dievo ieškojimas yra lipimas į kalną. Lipimas lipimui nelygus: vieni įžvalgūs, kiti grabaliojasi, tretį visiškai nežino, ką darą. Visi, tiesa, lipa, bet kiek skirtumo jų lipime!

Nėra žmogaus, kuris nieieško-tų Dievo, nes žmogui įgimta Dievo ilgtis. Krikščioniui bū-dinga tikėti, kad Dievas ieško žmogaus. Tikėjimas Dievo už-moju ir veikla Jėzuse Kristuje įgalina eiti į šviesą net per tam-są. Krikščionybė pastato į savo vietą dievus, kuriuos giesuria žmogus.

(Bus daugiau)

Dr. Jonas Basanavičius, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, Aušros leidėjas, 1888 metais su žmona

AR NORITE DALYVAUTI JAUNIMO KONGRESO STUDIJŲ DIENOSE?

Ketvirtasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas vyksta šią vasarą Europoje. Liepos 19-27 Altenberge (netoli Bonnos) vyksta kongreso studijų dienos. Jose praeity galėjo dalyvauti rinkti jaunimo atstovai iš 12 kraštų. Tokių atstovų iš viso yra 120. Ši kartą parinkta didesnė patalpa, kad studijų dienos galėtų dalyvauti didesnis skaičius jaunimo. Nerinktieji dalyviai būtų laikomi stebėtojais. Jie dalyvaudami visose studijų dienų programose. Vienintelis skirtumas: jie neturėtų balso atstovų suvažiavimo sesijose. Stebėtojai taip pat užsimo-ka patys už studijų dienas — iš viso apie \$160.

Stebėtojus studijų dienos šį kartą nutarta turėti tam, kad jaunimui, norinčiam dalyvauti rimčiausio kongreso daly būtų proga prie jos prisidėti. Tokiu būdu studijų dienos šiek tiek "atidaromos". Šio kongreso daly daromi svarbiausi nutarimai, kurie nulems ateinančių 4-5 metų jaunimo veiklą ir išrinktą naują PLJS valdybą; taip pat čia bus nutarta, kur ir kada vyks būsimas pasaulio lietuvių jaunimo kongresas.

Stebėtojais gali būti jaunuoliai tarp 18 ir 35 metų amžiaus. Jie turi dalyvauti pilnoji studijų dienų programoje ir laikytis jos taisyklių. Prašomi registruotis jau dabar PLJS Valdyboje: 255 Glenlake Ave., Apt. 2104, Toronto, Ont., M6P 1G2, Canada. Registracija vyksta iki gegužės 1.

Būtų naudinga, kad norintieji tapti stebėtojais prie savo laiško pridėtų savo krašto LJS reko-

mendacijas. Taip pat jie prašomi pareikšti, kaip galėtų prisidėti prie studijų dienų. PLJS valdyba visiem pareikšusiem norą tapti stebėtojais praneš iki gegužės mėnesio galo, ar studijų dienos yra vietos. Aišku, bus pranešta daug anksčiau, jei vietos anksčiau užsipildys.

Stebėtojai turėtų ruošti dalyvauti studijų dienos kartu su savo krašto išrinktais atstovais, dalyvaudami jų posėdžiuose bei suvažiavimuose, kurie turėtų vykti kiekviename krašte prieš kongresą. Jie taip pat registruojasi prie savo krašto registracijos komisiją kaip atstovai (ant atstovų blankų), įrodydami registracijos komisijai, kad jau garantuotai turi vietą studijų dienos.

PLJS Valdyba

CHICAGO, ILL

Prisiminta Klaipėda

Sniego pūgos Chicagoje daugelio lietuviškų renginių datas sumaišė, bet Lietuvių respublikonų Illinois lygos vakaronė Mažosios Lietuvos reikalais jaunimo Centre sausio 19 vyko numatyta tvarka.

Algis Regis įvadiniame žody priminė tragišką Mažosios Lietuvos likimą, kai lietuvių ir prūsų genčių žemės nuo Tilžės, Gumbinės, Karaliaučiaus, Talminkiemio iki pat Vyslos liko nusiaubtos ir apgyvendintos atplūdusiais sovietiniais kolonistais. Šios žemės yra mūsų tautos istorinis paveldėjimas ir niekas neturi teisės nei moralinės galios šio paveldėjimo nusavinti. Atėjo laikas reikalauti visuose laisvės žygiuose Mažosios Lietuvos kaip neatskiriamos Lietuvos valstybės dalies.

Kun. Ansas Trakis pareiškė daugelio mažlietuvių mintį ir apgailestavimą, kad Mažosios Lietuvos perkirtimas į dvi dalis būtų susilpninęs tautinę veiklą. Nemuno kairė pusė. Mažosios Lietuvos lietuviai jau 1918 lapkričio 30 Tilžės aktu reikalavo viso krašto susijungimo su Didžiąja Lietuva, ir todėl šią deklaraciją turėtume vertinti kaip gyventojų apsisprendimo istorinį faktą.

Vincas Žemaitis pranešė apie baigiamą spausdinti prof. dr. P. Kušnerio labai vertingą studiją "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis". Ši stambi studija su žemėlapiais buvo išleista Sovietų mokslo akademijos Maskvoj tuoj po karo ir staiga sunaikinta. Vienas egzempliorius yra patekęs į vakarus ir dabar perspausdinamas. Veikale mokslininkai įrodė, kad buvusieji Rytprūsiai nuo seniausių laikų yra lietuvių žemės.

Apolinaras Bagdonas pasiūlė, kad 1918 lapkričio 30 Tilžės paskelbtas Mažosios Lietuvos

BENDRUOMENINĖ KRONIKA

JAV LB visuomeninių reikalų tarybai kontaktavus, JAV senatorius Harisson A. Williams (dem. — New Jersey) kreipėsi į valstybės departamentą su prašymu padėti lietuviams rezistentams Petkui, Gajauskui, Plumpai, Žukauskui. Šiomis dienomis senatorių pasiekė valstybės departamento sekretoriaus pavaduotojo D.J. Bennet Jr. pranešimas, kad departamentas minimų lietuvių klausimu intervenavęs Sov. Sąjungai.

Albinas Lipčienės, JVA LB Connecticut apygardos pirmininkės, laišką žmogaus teisių savaitės proga gruodžio 14 išspausdino New Haven Register. Autorė, sėkmingai surišusi Lietuvos pavergimą su įvykiais Guyanoje, reiškia viltį, kad amerikiečių spauda skirs ne mažesnę dėmesį tiems, kuriems žmogaus teisių teisės yra paneigtos. A. Lipčienės pastangų dėka JAV sen. A. Ribicoff yra įsijungęs į akciją pagelbėti Viktorui Petkui.

Naująją New Londono (Conn.) LB apylinkės valdybą sudaro: dr. Mikas Pakštys (pirm.), L. Pilienė (vicepirm. finansų reikalams) ir I. Vildžiūnienė (vicepirm. vidaus reikalams).

JAV LB visuomeninių reikalų taryba, siekdama amerikiečius supažindinti su Vasario 16-ąja ir pristatyti pavergtos Lietuvos vargus, ir šiais metais yra paruošusi tris skirtingas radijo programas anglų kalba. Dvi programos yra 15 minučių ilgio, o viena 28 min. Visos programos pajavirintos lietuviška muzika. Galintieji šias programas transliuoti ar jas įpiršti kaip "public service" amerikiečių radijo stotim yra kviečiami jas užsisakyti, kreipiantis į JAV LB VRT-bos pirm. Aušrą Zerr, 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038. Užsisakant pažymėti kokio ilgio magnetofoninė juostelė esanti programa yra pageidaujama.

Philadelphijoje, Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 18. Pagrindiniais kalbėtojais yra sutikę būti JAV atstovų rūmų narys kongr. Charles Dougherty ir JAV LB atstovas Washingtone Algimantas Gureckas. Minėjimą ruošia Philadelphijos ir Pietinės New Jersey LB apylinkės.

Aušra Mačiulaitytė-Zerr, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė, kalbės Hartforde ir Elizabethe, N.J., įvyksiančiuose Vasario 16-osios minėjimuose.

Teresė Gečienė, JAV LB Philadelphijos apylinkės Tautos Lietuvai komiteto narė, Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga išrūpino pusės valandos radijo programą apie Lietuvą. Programa bus perduota per plačiai klausomą Philadelphijos klasikinę radijo stotį WFLN FM (banga 95.7) vasario 11, sekmadienį, 6:30 val. vakaro.

JAV LB krašto valdyba užmezgė ryšius su Washingtono, D.C., veikiančia Human Rights Internet organizacija, kuri žmogaus teisių klausimu per savo leidžiamą biuletinį siekia suvesti mokslininkus, activistus ir valstybininkus. Dabartininiu metu prie tos organizacijos priklauso daugiau kaip 700 organizacijų bei asmenų. Tikimasi, kad užmezgti ryšiai sudarys galimybę.

su Didžiąja susijungimo aktas būtų minimas panašiai, kaip Vasario 16.

Antanas Martinkus iškėlė kelėtą idėjų karo metų patirčių su lietuviškai kalbančiais Karaliaučiaus apylinkės laukininkais.

Kazys Barzdukas siūlė priimti sprendimus atieities veiklai pagyvinti ir Mažosios Lietuvos reikalams išryškinti.

Lietuvių respublikonų Illinois lyga, dalyvaudama Amerikos politiniame gyvenime, prasmingai reiškiasi ir lietuviškojoje veikloje bei sielojasi ne tik Amerikos, bet ir Lietuvos valstybiniais reikalais.

K.D.

mybę plačiau informuoti kitaučius apie žmogaus teisių pažeidimus pavergtoje Lietuvoje.

Artėjant Vasario 16-ajai, JAV LB krašto valdyba išspausdino sąranką visuomenės supažindinimui su LB atsiekimais laisvinimo veikloje 1978. Šalia išsmaus visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušros Zerr pranešimo veiklos klausimais išspausdintas JAV LB tarybos pirm. R. Kudukio ir krašto valdybos pirm. Alg. Gečio pasirašytas pareiškimas.

Artėjant JAV LB devintosios tarybos rinkimams, bendruomeniniai vienetai yra kviečiami sudaryti rinkimines komisijas. Rinkimai vyks gegužės mėnesio pirmąjį ir antrąjį savaitgalį.

Elizabeth A. Litfin, ankstesnės kartos lietuvių, talkinanti Waterburio LB apylinkėi, periodiniais laiškais kontaktuoja amerikiečių spaudą ir valdžios pareigūnus Amerikos užsienio politiką liečiančiais klausimais. Paskutiniu metu jos daug rašoma JAV nusiginklavimo ir 1980 Maskvoj įvyksiančių olimpinų žaidimų klausimais. Ne vienu atveju į laiško tekstą įpina ir Lietuvai ištikusią tragediją.

Philadelphijoje gyvenančios Dalia Jakienė ir Teresė Gečienė atstovavo JAV LB visuomeninių reikalų tarybai sausio 18 Ukrainiečių Moterų Sąjungos ir V. Moroz Komiteto suruoštame susitikime su tautinių grupių atstovėmis. Dalyvauta ir amerikiečių žurnalistų, kurie domėjosi tautinių grupių veikla žmogaus teisių srityje. Atvykusios atstovės ukrainiečių buvo pavaišintos jų maistu ir supažindintos su Trijų Karalių šventės išvakaryje ukrainiečių papročiais.

Rimantas ir Jūratė Stirbiai, neseniai perėmę LB žiniaraščio Bridges redagavimą, šiais metais talkino JAV LB visuomeninių reikalų tarybai, paruošdami pavyzdinę medžiagą Vasario 16-osios proga kontaktuoti amerikiečiams. Paruoštoji medžiaga apima kreipimąsi į JAV kongreso narius, spaudą, JAV prezidentą, minėjimo rezoliuciją, straipsnį, tinkantį naudoti kaip vedamąjį, ir t.t. Norintieji šią pavyzdinę informacinę medžiagą pasinaudoti yra kviečiami rašyti JAV LB visuomeninių reikalų tarybai, c/o Aušra Zerr, 708 Custis Rd., Glenside, Pa. 19038.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Bernardas Karpers-Karpavičius, Lietuvių Svetainės šėrininkų pirmininkas, šiomis dienomis gydois South Baltimore General ligoninėje. Bernardui vadovaujant salė baigė skolas ir šiandien yra geroj padėty. Visi Svetainės direktoriai ir šėrininkai linki Bernardui geros sveikatos.

Švč. Vardo draugijos vyrai dėkvoja visiem, kurie dalyvavo jų kepsnių baliu vasario 4 United Auto Workers salėje.

Four Chaplains, Amerikos legionierių organizacijos programą, rengia legionieriai vasario 11, sekmadienį. Šį rengimą vis turėdavo Baltimorės War Memorial miesto centre. Šiais metais pamaldos bus laikomos Šv. Alfonso bažnyčioje. Kun. A. Dranginis, Marylando valstijos Amerikos legionierių kapelionas, aukos mišias 11:30 v. ryto. Legionieriai iš viso miesto pakviesti dalyvauti tame minėjime. Bus prisiminti keturi kapelionai: du reformatų ministeriai, žydų rabinas ir katalikų kunigas. Jie 1943 vasario 3 buvo su 900 kareivių S.S. Dorchester laive, kai laivą torpedavo nacių povandeninis laivas. Iš amerikiečių laivo išsigelbėjo tik 300. Kiti žuvo. Tarp žuvusių buvo ir kapelionai, atidavę gelbėjimosi diržus kitiems.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą rengia Baltimorės Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkė. Vasario 11, sekmadienį, 8:30 bus mišios už žuvu-

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI SPINDI VILTIM

Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktas spindi viltim, kad laisvė ir mūsų tėvų žemė grįš. Paskelbtąją nepriklausomybę anais metais teko ginti krauju, tačiau kova dėl laisvės nebaigta ir šiandien. Visų žuvusiųjų ir tebekovojančių už tautos teisę gyventi laisvę prisiminimas mums žadina ryžtą dirbti Lietuvai ir lietuvių bei, pasitikint mūsų tautinės bendruomenės sąmoningumu.

JAV Lietuvių Bendruomenė, kurioje gražiai reiškiasi ir pati jauniausioji išeivijos karta, savo veiklą atrėmusi ir Lietuvių Chartą, Vasario 16-osios apmąstyme jau gali žvelgti į savo apčiuopiamą įnašą, betalkinant Lietuvos reikalams. Už tų darbų atlikimą padėką priklauso Amerikos lietuviams, rėmusiems JAV LB vadovybės pastangas. Ši tokia parama įgalins ir ateity planuoti drąsesnius užmojus, betalkinant pavergtam lietuviui jo išsilaisvinimo siekiuose.

Lietuvių Chartoj nurodytieji išeivijos lietuviams veiklos bei pastangų uždaviniai tejungia mus visus didžiajam tikslui — pasiekti Lietuvai laisvę!

Jungtinių Amerikos Valstybių
Lietuvių Bendruomenės
Krašto Valdyba

WASHINGTON, D.C.

Ruošiamasi Vasario 16-tos minėjimui

Vasario 16-osios minėjimą šalies sostinėje šiemet ruošia Lietuvos vyčių kuopa ir Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Bendram komitetui vadovauja vyčių kuopos pirm. adv. Ernestas Raskauskas. Minėjimas tęsis kelias dienas.

Vasario 11, sekmadienį 2 val. popiet Georgetowno Universitete (Gaston Hall) įvyks priėmimas ir minėjimo programa. Kalbės Lietuvos atstovas dr. Stasys A. Bačkis, Valstybės departamento Pabaltijo skyriaus vedėjas Thomas D. Longo Jr., prof. dr. Tomas Remeikis iš Chicago ir Bendrojo Baltų Amerikiečių Komiteto pirm. Maida Kari. Bus parodyta Perkūno Krukonio iš Bostono paruošta skaidžiųjų ir muzikos pynė "Mano Lietuva".

Vasario 14 radijo stotis WGMS (AM 570 ir FM 103.5) transliuos lietuvių liaudies, klasinės ir estradinės muzikos kūrinius.

Vasario 16, penktadienį, 2 val. popiet kongreso rūmuose, kongresmeno Blanchardo įstajgoj, įvyks priėmimas ir vėliavų pagerbimas. 3:30 val. popiet Arlington tautinėse kapinėse

bus aplankytas kapas leitenanto Samuel J. Harris, žuvusio Kaune pirmaisiais nepriklausomybės metais.

Vasario 18, sekmadienį, 10 val. ryto Šv. Mato katedroj iškilmingos mišios už Lietuvą. Pamokslas — žmogaus teisės ir religinė laisvė Lietuvoje. Numatoma, kad pamaldose organizuotai dalyvaus tautiniais drabužiais apsirengę lietuvių vaikai.

Rengėjai tikisi, kad sostinės ir apylinkių lietuviai ne tik patys dalyvaus minėjime, bet pasikvies ir savo draugus amerikiečius.

I. T. Laučkaitė

BRIDGEPORT, CONN.

Vasario 16-toji

Šiais metais Lietuvos nepriklausomybės šventė bus paminėta dviem etapais. Vasario 11, sekmadienį, iškilmingas vie-nuoliktos valandos mišias Šv. Jurgio bažnyčioje kleb. kun. P. Prancus aukos už kenčiančią Lietuvą. Moterys ir merginos kviečiamos dalyvauti su tautiniais drabužiais.

Vasario 25, sekmadienį, 4 v. popiet Šv. Jurgio parapijos salėje įvyks Lietuvos valstybės įkūrimo 1253 metais ir jos atkūrimo 1918 metais paminėjimas. Pagrindinis kalbėtojas bus kun. Kazimieras Pugevičius, plačiai lietuvių ir amerikiečių tarpe žinomas pavergtųjų lietuvių teisių gynėjas. Jis kalbės angliškai ir lietuviškai. Mening dalį atliks iš Hartfordo atvykstantis muziko Jurgio Petkaičio vadovaujamas vienetas. Minėjimo metu bus išstatyta kun. K. Pugevičiaus atvežta kilnojama parodėlė, vaizduojanti Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą. Bus progos įsigyti lietuviškų knygų.

Visi apylinkės lietuviai kviečiami kuo gausiau atsilankyti į šį LB apylinkės ir Lietuvos vyčių 141 kuopos bendromis jėgomis rengiamą minėjimą, po kurio bus pasišmonėjimas prie kavutės.

Būtų prasminga, jeigu pačią vasario 16 dieną, penktadienį, lietuvių kilmės šeimos savo namų aplinkoje išskirtinai paminėtų. Iškilmingiau padengtas vakarienės stalas ir kuris ypatingesnis patiekalas ypač jaunimui primintų, kad tai nepaprasta diena.

Gintarė Ivaškienė

Jonas Obelinis

VASARIO 16 MINĖJIMUOSE NEPAMIRŠKIM TAUTINIO GEDULO

Artėja Vasario 16-osios minėjimai. Ši diena taip pat primena mums, kad mūsų tėvynė Lietuva jau 39 metai yra okupanto smaugiama.

Raginame Vasario 16-osios proga tautinius drabužius vilkinti jaunimą, lietuves moteris, vykstančias su delegacijomis pas gubernatorių bei kitus pa-

reigūnus, ir kitomis progomis nešioti virš kairės alkūnės juoda gedulo kaspiną.

Taip pat raginame, kad mūsų tautinės vėliavos tą dieną būtų perrištos juodu kaspinu.

Vasario 16-oji diena — tai džiaugsmo ir liūdesio diena.

Lietuvių Moterų Klubų
Federacijos valdyba

Lietuva, tėvyne mūsų!

M. BUTKIENĖ

Tu mūsų šventė,
Sodų žydėjimas,
Saulių puota,

Deganti ašara,
Kraujo almėjimas,
Mūsų žaizda.

Plačiai pabirę,
Užjūrio žemėn
Leidžiam šaknis.

Protėvių kaulais
Tekanti saulė
Stiprina mus.

Tu lopšio žemė,
Motinos pienas,
Žemė šventa.

Tu mūsų dienos,
Poilsio sapnas,
Ryto malda.

OPTIMIZMO DEKLARACIJA PLAČIAJAM PASAULIUI

JURGIS GLIAUDA

Optimizmas yra vaistai. Kiekvieną savo veiksmą žmogus pradeda optimizmo veikiamas. Kitaip jis nedrįstų nei namų statyti, nei kelionės pradėti, nei priėmimo priėmimo. Optimistinis nusiteikimas žmogų drąsina, įtikina, daro jį veržlų.

Būdamas nepalaužiamas optimistas, belgų poetas Eugene Mattelaer išdėstė savo nusiteikimą eilėraščių, pavadindamas jį "Niekad nenustok drąsos". Jis dedikavo tą eilėraščių milijonam Raudonojo Kryžiaus sandarbininkų, kurie gelbėja nukentėjusius nelaimėse, ir 880,000 tarptautinės Rotary organizacijos narių, kurie veikia plačiame pasaulyje su reikšmingu talkos artimui šūkiu — "Tarnauk, užmiršęs save".

Optimistas poetas Eugene Mattelaer įvykdė pasaulio unikalią sumanyą — optimizmo eilėraščių, išverstą į 300 kalbų ir dialektų, išleido atskira knyga! Tenka galvoti, kad kiekvienas žmogus bet kuriame kontinente, bet kurioje mažytėje saloje galės perskaityti optimizmo nusiteikimo žadinančias eilutes sava kalba, sava tarpe!

Po antrojo pasaulinio karo, kada Europa merdėjo griuvėsiuose, poetas Eugene Mattelaer sukūrė trumpų eilėraščių palaikyti stipriai nuotaikai ir sukelti entuziazmui kurti, atstatyti gyvenimui. Dr. E. Mattelaer buvo nedidelio miesto burmistro padėjėjas, vėliau burmistras.

Tas jo eilėraščių buvo optimizmo deklaracija sunkiomis pokarinės anarchijos ir chaoso valandomis. Skaitytojai ragino autorių paskleisti optimizmo deklaraciją plačiau. Autorius atsisakė į kvietimą nepaprastybę: jis išversdino savo eiles į ... 80 kalbų ir tokią vertimų knygą išleido. Pasisekimas buvo nepaprastas — knygą išpiko per tris mėnesius. Gera valia, stiprus noras, pasiryžimas skatinti džiaugtis eilėmis — optimizmo deklaracija.

Pirmojo leidinio sėkmė paragino autorių atlikti unikalią darbą. Jis išversdino eilėraščių į 300 kalbų ir dialektų. 1979 data šis vieno eilėraščių ir 300 vertimų rinkinys pasirodė kaip 272 puslapių knyga. Knygos kaina \$10; ją galima gauti, pasiuntus pinigų šiuo adresu: Dr. Eug. Mattelaer, Binnenhot 16, 8300 Knokke, Belgium.

Visų kalbų, į kurias išversdintas eilėraščių, netenka skaičiuoti. Tarp jų visos plačiau žinomos pasaulio ir tokia ekstravagancija,

kaip Fidži salų dialektai, indonezų, asirų, molukų, sanskritų, vietnamiečių, įvairios Afrikos kalbos, aklyčių raštas (braille), hindu, hititų, net senovės Egipto kalba, tekstą įrašius hieroglifais ...

Vertėjais buvo kvalifikuoti asmenys, poetai atitinkamų kalbų mokovai universitetuose, pasiuntinybių pareigūnai, net įvairių krikščioniškų misijų nariai Afrikoje. Pvz., Sri Lanka (Ceilono) vertėjas prisistato kaip jėzuitų studentas; mongolų kalbomis išvertė jų kalbos žinovas misionierius, esąs dabar JAV-ėse; filipinų kalbomis vertė JAV-ėse reziduojąs Filipinų pasiuntinybės attachė, senovės Egipto hieroglifais savo vertimą įrašė Louvaino katalikų universiteto profesorius, hititų smailiažen-

lių rašyboje vertimą surašė Belgijos universiteto profesorius ...

147 puslapyje iš lietuvių vertimo sužinome eilėraščių turinį. Lietuvių kalbomis išvertė žinoma poetė Zenta Tenisonaitė. Optimizmo deklaracija taip ragina visada žengti pirmyn:

NIEKADA NENUSTOK
DRĄSOS
Negali lekti, tai bėk —
Negali bigti, tai eik —
Negali eiti, rėpliok —
Bet niekada nesustok,
ne žemyn, o kirk aukštyn.
Negali juoktis, šypsokis —
Negali šypsotis, būk linksmas —
Negali džiaugtis, būk patenkintas —

Bet niekada nenustok drąsos ir eik vis pirmyn.

Latvių kalbomis eilėraščių išvertė žinomas mūsų publicistas A. Tenisonas, (psl. 142).

Knygoje įdėtos dviejų kompozitorių gaidos eilėraščių tekstui. Greta lotynų alfabeto knygoje

yra bent porą tuzinų egzotiškiausių alfabetų: kinų, arabų, senovės graikų, hititų, mongolų, korėjiečių, Pakistano tarmių, indų, eskimų ...

Apie vertimų kvalifikacijas galės spręsti tų kalbų žinovai, netgi ir skaitytojai. Kai kuriuose vertimuose į man žinomas kalbas matau ir stambokų defektų. Būsimuose leidiniuose tai turėtų būti eliminuota. Knygos indeksas, kuriuo naudosis tarptautinė auditorija, turi būti bent anglų kalba. Taip pat ir gausios išnašos, aiškinančios vertimų savybes, turi būti pateiktos plačiai naudojama kalba. Veikalas, skirtas tarptautinei auditorijai turi aiškiniams naudoti plačiai naudojamą pasaulio kalbą.

Vieni tai pavadins kurjozu, kuriam tiek pastangų skirta. Kiti knyga tikrai pasidžiaugs — tarytum pasaulio pašto ženklų katalogas, kuriame visi pašto ženklai yra vienos temos.

Atsiųsta paminėti

Jonas Narbutas — SPORTAS NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE. Antra dalis (1937-1940). Autoriaus leidinys. 1978. Viršelis dail. Romualdo Bukausko. Kalbą taisė Anupras Tamulynas. Iliustruota daugeliu nuotraukų. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicago. 448 psl.

Neseniai buvo išleista pirmą šios apžvalgos dalis, apėmusi 1919-1936 metus. Dabar štai turim ir antrą. Abiejų šių knygų pasirodymas laisvajam pasauliui yra sveikintinas. Juo labiau, kaip jau minėjome, kad pavergtų Lietuvos pasirodantiuose leidiniuose nepriklausomos Lietuvos sportinis gyvenimas klostojamas.

Teisingai rašo autorius savo baigiamajame žody: "Nepriklausomos Lietuvos sportinis gyvenimas negalėjo nepalikti įtakos ir pavergtų Lietuvoje likusiems sportininkams ir visam vergijai nešančiam Lietuvos jaunimui. Nors okupantas labai stengiasi suniekinoti nepriklausomos Lietuvos sportinį gyvenimą, bet, deja, negali paneigti: Lietuva du kartus Europos krepšinio meisteris. Moterys Europos krepšinio vicemeisteris, o kur dar Lietuvos laimėjimai stalo tenise, šaudyme, raitųjų sporte ir kitose sporto šakose".

Knygoje yra šie keturi skyriai: Didžiųjų pergalių 1937 metai, Tautinės olimpiados metai — 1938, Gražūs laimėjimai 1939 m., Nepriklausomybės saulei nusileidžiant.

Jonas Balys — LIETUVIŲ KALENDORINĖS ŠVENTĖS. Tautosakinė medžiaga ir aiškinimai. Išleido Lietuvių Tautosakos Leidykla. Silver Spring, Md. 1978. Atspaudė ofsetu Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Iliustruota nuotraukomis. XIV, 160 ir X psl. Kainą 6 dol.

Tai jau septintoji knyga iš Lietuvių Tautosakos Lobyne serijos. Visų redaktorių bei autorių — prof. Jonas Balys, pasižinęs lietuvių tautosakos rinkėjas ir žinovas, nepažinomas šios srities specialistas.

Turiny penki skyriai: Kalėdų papročiai ir burtai, Užgavėnės, Verbos, Didžioji savaitė, Velykos, Nuo Jurginių iki Devintinių, Visų Šventų šventė ir Vėlinės.

Pratarty rašoma: "Pirmoji eilė man rūpėjo paskelbti tautosakinę medžiagą, todėl į ilgesnius teoretinius išvedžiojimus nesileidau, pasitenkindamas trumpomis esminėmis pastabomis ir nurodymais atitinkamą literatūrą; jei kas domės tolimesnėmis studijomis."

Kitos J. Balio tos pačios serijos knygos: "Dvasios ir žmonės", "Liaudies magija ir medicina", "Suvalkiečių vestuvės", "Lithuanian Narrative Folk-songs", "Lietuvių dainos Amerikoje" (du rinkiniai).

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. No. 23. Vertimas iš lietuviško originalo — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Nr. 23. Vertimo redaktorių — kun. Kazimieras Pugevičius. 1978. Išleido Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybė, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Spausdino Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. 64 psl.

Tai vėl nauja knygutė, perduodanti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką laisvajam pasauliui anglų kalba. Jų numatoma ir daugiau.

Turiny: Laiškas kardinolui Antonio Samore ir kardinolui Josef Slipij, Laiškas ariam, Vilniaus arkidiecezijos kunigų prašymas, Igaliotinis K. Tumėnas atsako į užuominas, Kun. Karolio Garucko prašymas, Vlado Lapienio laiškas generaliniam sekretoriui Leonidui Brežnevui, Simno tikinčiųjų atsišaukimas, Kun. Juozo Zdebskio gnyimas, Stasės Lukšaitės nužudymas, Žinios iš diecezijų, Sovietų mokymai.

Prel. Juozas Karalius vasario 4 atšventė 90 metų sukaktį. Gimęs Lazdijų valsčiuje, į Ameriką atvyko 1901, čia baigė mokslus, į kunigus įšventintas 1919 gruodžio 20, klebonavo įvairiose Pensilvanijos lietuvių parapijose, ilgai buvo Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas Sheandoah, Pa. Bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, uoliai veikė įvairiose organizacijose, buvo vienas iš Balfo organizatorių, pats vertė iš anglų kalbos įvairius religinius raštus, dosniai rėmė lietuviškų knygų leidimą. Jo aukomis yra išleista visa eilė lietuviškų knygų.

Gyvenimo realybė rodo, kad "sovietinės liaudies" sudarymui buvo naudojamas teroras, deportacijos, priverstiniai žmonių kilnojimai. Visa tai ne "sovietinę liaudį" sudarė, bet kurstė neapykantą režimui, kuris užsiima komunistinės utopijos eksperimentais.

Priešreliginė propaganda, blasfemija, persekiojimai iš dekados ir dekadų stiprina religines nuotaikas, skaitina tikėjimą.

Sovietinė visuomenė jau su skilo. Visuomenės skilimas yra valstybės skilimo pradžia.

Savo įžvalgoj studijoj autorė nepaminėjo dar vienos visuomenės skilimo temos. Tai klasinės visuomenės susidarymas po "beklasės" visuomenės skėčių. Galima sutikti, kad ekonominės klasės, įvairios tautos ir religinės konfrontacijos su bolševikiniais neronais yra sovietinio koloso Achilo kulnas.

"Sąlytos žmonės" — samprotuoja autorė. Ir tai taikoma tautoms sovietų valstybė. Ciniškas leidimas "tautom apsispręsti" rodo saitus su centru. Neseniai gruzinai, pasirėmę savo konstitucija, ketino iškelti separacijos klausimą. Tas sumanymas buvo brutaliai sutramdytas. Ar ta Maskvos politika "sujungę visas sovietines tautas į vieną sovietinę liaudį"?

Autorė nurodo, kad galingiausia politbiure iš 16 narių tik tai du nerusai. Dar daugiau farso centrinio komiteto sekretariate — visi nariai rusai! Taip atrodo "sovietinės liaudies" viršūnės.

Premijos išskirta knyga yra vertingas įnašas pranciškonų sovietologijos bare.

(g)

— Juozo Grušo novelė "Keliu su klūtimis", paimta iš "Selected Lithuanian Short Stories", išspausdinta skaitinių knygų "British and Western Literature". Trečią laidą redagavo C. Robert Carlsen, išleido McGraw-Hill leidykla. Tai pirmas kartas, kad lietuvių literatūra buvo įtraukta į amerikiečių gimnazijų skaitinių knygą.

— Draugo romano konkurso laureatui Juozui Kralikauskui premijos įteikimo iškilmės pramatytos Detroite kovo 25.

DRAMA APIE E. PLATERYTĘ CHICAGOJ

Dainavos ansamblis Chicagoj, Marijos aukštesniosios mokyklos salėj, kovo 31 ir balandžio 1 statys naują muzikinę dramą "Emilija Platerytė". Muziką sukūrė komp. Aloyzas Jurgutis pagal rašytojo Anatolijaus Kairio libretą. Veikalas vaizduoja 1831 m. sukilimą, kurio 150 m. sukaktį netrukus minėsime.

Visas spektaklis sudėtas iš solo, duetų, choro dainų, recitatyvų. Žodinės kalbos įtarpų nėra. Taigi bus lyg nauja lietuviška opera, trijų veiksmų, keturių paveikslų.

Dirigentas — muz. A. Jurgutis, režisierė — Z. Numgaudaitė, talkinama L. Nastonaitės. Dekoracijos — dail. J. Daugvilos, apšvietimas — Č. Rukiūzos, akompaniatorė — Ž. Modestienė, chormeisterė — R. Soliūnaitė, kostiumai — M. Kripkauskienė.

Solistai — spektaklio veikėjai: N. Linkevičiūtė (Platerytė), V. Liorentas (C. Plateris), R. Strimaitis (A. Stūoka), Br. Jančys (kapitonas), A. Simonaitytė (Platerytės adjutantė), V. Radys (generolas), N. Paulauskaitė (palydovė), J. Burgess (kambarinė), Dvaro merginų, sukilėlių, kadetų chorai.

Dabartinė ansamblio valdyba: pirm. A. Smilga, vicepirm. V. Jasinevičius, ižd. V. Radys, sekr. D. Ilginytė, fin. sekr. M. Gabalienė, nariai — N. Paulauskaitė ir J. Paštukas. Valdybai bus neįlengvas uždavinys, nes pastatymas kainuos apie 25,000 dol., o išpardavus visus bilietus, dar truks apie 10,000 dol. Bet atsi-

randa mecenatų, kurie ryžtasi savo aukomis lietuviškojo meno pasinešimus parenti.

"Emilija Platerytė" yra giliai patriotinis, inspiruojantis veikalas. Numatoma, kad jo pastatymas galės būti pakartotas ir kai kur kituose miestuose.

Dainavos ansamblis įsisteigė 1945 Vakarų Vokietijoje, Hanau stovykloje. Į JAV jis atsikėlė 1950, įsikurdamas Chicagoj. Jau 34 metus tęsia savo muzikinę veiklą ir beveik išimtinai bazuojasi lietuvių kompozitorių kūrinį atlikimu bei rūpinasi naujos lietuviškos muzikinės literatūros prieaugliu. Per tą laiką turėjo 300 su viršum koncertų, 12 muzikinių veikalų pastatymų, 5 klasikines oratorijas ir 4 lietuviškas kantatas. Išleido dvi plokšteles. Dalyvauja visose dainų ir tautinių šokių šventėse. Kalėdų ir Velykų šventėse kasmet gieda Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Savo repertuare turi 9 mišrus ir vyrų choro mišias. Beveik kasmet atlieka meninę programą Vasario 16-osios minėjimo iškilmėse.

Ansamblio narių skaičius svyruoja tarp 60-75 asmenų. Buvo šie dirigentai: Vladas Adamavi-

čius, Juozas Žemaitis, Bronius Jonušas, Stepas Sodeika, Algirdas Šimkus, Petras Armonas, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė.

Dabartinės dirigentas — Aloyzas Jurgutis, neseniai pasitraukęs iš okup. Lietuvos. Ansambliui jau yra parašęs du muzikinius veikalus. Juos dirigavo su simfoninio orkestro palyda. 1976 buvo pastatyta jo "Pamario pasaka" (pagal rašt. Danutės Brazytės-Bindokienės tekstą), o 1977 — "Kūlgrinda" (pagal Nijolės Jankutės-Užubalienės tekstą).

Dainavos ansamblio nuosirdūs globėjai ir rėmėjai yra Irena ir dr. Leonas Kriaučiūnai. Jie ansamblio ir naujojo pastatymo vadovam bei korespondentam sausio 24 Lietuvių tautiniuose namuose, Chicagoj, iškėlė vaišes, kurių metu buvo aptartas naujasis veikalas. Komp. Jurgutis pažymėjo, kad muzika daugiausia klasikinė, su lietuviškais motyvais, bet yra ir modernių melodijų. Savo kūrybą komp. A. Jurgutis paskyrė savo žmonai Marijai, kurios okupantai neišleidžia iš Lietuvos.

Juozas Prunskis

SUSKILUSI IMPERIJA

Prancūzijoje, tarp daugio reikšmingų literatūrinių ir publicistinių premijų, "Aujourd'hui" premija sukelia skaitytojų susidomėjimą. Tai pramią už politinių svarstymų knygą. Šią premiją gavo žurnalistas Helene Carrere d'Encausse 1978 pasirodžiusi "Suskilusi imperija" (L'Empire eclate).

Autorė ryžtingai tvirtina, kad Sovietų Sąjunga nebesudaro ištisinio valstybinio monolito, bet tėra skeveldros, kurios tikrai dirbtinai nepabysa šeštojo Žemės planetos daly.

Sovietų Sąjunga nėra valstybė, kuri gali viltingai riūrėti į ateinančią šimtmetį.

Argi autorė teikia permainų galimybei tiek pasitikėjimo, kad Brežnevas jau sustojęs prie liepto galo? Kad vis labiau skardenasi kinų-sovietų konfliktas? Kad Japonija ir JAV-bės pilsitelėjo degalų ir rusenanti pasienio laužą, kur sovietų divizijos šala ir nervinasi?

Žurnalistė Helene Carrere stebi įvykių šaknis. Sovietų imperija visai sukabinta kietais kabliais, surišta stipriais liniais. Šis istorinis tautų ir valstybių konglomeratas dar pakankamai stiprus, ir tokiu jis jaučiasi tarptautinės derybose. SALT I ir SALT II, Helsinkis, Belgradas ir, eventualiai Madridas — tai vis sovietinės iniciatyvos laimėjimai. Bet tai laimėti mūšiai, bet ne laimėtas karas.

Autorė remia savo tvirtinimą (ir knygos pavadinimą) įsitikinimu, kad ne valstybės struktūroje, bet visuomenėje glūdi ateities sprendimai. Visuomenė sudaro valstybės kūną. Visuome-

nės nusiteikimai ir idėjos sudaro valstybės problemas, sudaro ir valstybės rūpesčius. Todėl, jeigu dėl įvairių prieštaravimų suskilo valstybės visuomenė, suskilo ir pati valstybė. Tik laiko klausimas, tik geopolitinės evoliucijos periodas, ir valstybė suskils savo visuomenės pavyzdžiu.

Kodėl Helene Carrere d'Encausse galvoja, kad sovietinė visuomenė nebeturi vieningų saitų? Tai dėl valstybės kūrėjų klaidų, jų nesiskaitymo su žmonių idealizmu, su religingumu ir su tautybės jausmais. Kada tvėrė sovietinį milžiną kančiomis, kraujais ir teroru, bolševizmo vadai turėjo prieš akis "Komunistinio manifesto" nurodymus. Marksas akiai teigė: kartu su antagonizmu išnyks tarp tautų nesantaika ir priešingumas.

Tai buvo tik naivūs plepalai, be žmogaus psichologijos pažinimo. Nuo to tvirtinimo pasvėjo jau 130 metų. Istorią pasvėrė Markso pranašystė ir išmetė ją į šiukšlių krūvą. Žmonės išlieka ištikimi savo tautybei ir savo religijai. Nors ir žiauriausiu teroru gindamas savo tezes, marksizmas pasirodė visiškai bejėgis visur ten, kur jam pasipriešino žmogiškos asmenybės tvirtumas.

Bet bukas bolševizmo vadų užsispyrimas tebetęsia Markso klaidą. 1971 per XXIV kompartijos suvažiavimą Brežnevas iškilmingai paskelbė: "įvyko naujas istorinis žmonių bendravimas — susidarė sovietinė liaudis".

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos klebonas kun. G. Kijauskas, SJ, dėkoja menininkams, kurie atliko kultūrinės popietės programą. Rašytojui Antanui Gustaičiui jaunimo atstovai įteikia gėlę. Nuotr. V. Bacevičius

Clevelando kultūrinėje popietėje publika klausosi Antano Gustaičio feljetono. Pirmoje eilėje ketvirta iš kairės sėdi žurnalistė A. Balašaitienė. Nuotr. V. Bacevičius

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS

VILNELĖ

Redaguoja Nijolė Ulėnienė, 16 Lucille Lane, Dix Hills, N.Y. 11746

Talkina Rūta Dragūnevičiūtė

KALĖDOS

Kalėdos yra mano mėgstamiausia šventė. Kiekvienais metais mes važiuojam pas mano močiutę ir ten praleidžiam Kūčių vakarą. Mes turim gražią eglutę ir daug dovanų. Aš daviau savo mamai "cross pen", kuris yra auksinė, ja galima rašyti po vandeniu ir apvirkščiai. Savo tėtei daviau "aftershave lotion". Savo sesutei dovanojau kvepalų. Mes į mišias einam dvyliką valandą. Aš noriu, kad per Kūčias snigtų, nes aš galėsiu žaisti sniege. Norėčiau gauti naujas pačiūžas. Mes dar nėjom čiuožti, bet greit eisim, nes yra labai šalta ir man labai patinka.

Matas Reventas, 7 sk.

Man patinka, kai lauke sninga, o aš ir mano tėvai sėdim prie ugnia vietės. Mūsų šuo Cibas juodas ir baltas. Jam patinka lauke žaisti ir lakstyti. Jis mažas. Kai lipa nat sniego, jam pasidaro šalta. Aš su savo draugais einu čiuožti ant ežero. Tik vieną kartą buvau slidinėti. Man labai patiko, ir norėčiau vėl važiuoti kada nors. Kūčių vakarą mes einam į bažnyčią 12 val. Prieš eidami, visi atidarom dovanas. Po bažnyčios aš einu miegoti. O rytą, kai atsikeliu, žiūriu televiziją. Dar niekas nėra atsikėlęs. Kai visi atsikelia, valgom pusryčius ir būnam namie visą dieną. Mes kartais kviečiam savo draugus ateiti vakarienai. Ir tai yra viskas, ką aš darau per Kalėdas.

Ramunė Radzevičiūtė, 7 sk.

Kalėdos yra labai šventa ir graži šventė. Visi valgo Kūčių vakariene. Per Kūčias yra 12 valgių — žuvų, mišrainės, burokų sriubos ir daugiau skanių valgių. Mes lėtai valgom. Vyresni pasikalba. Po vakarienos atsisėdam ir kalbamės. Per Kūčias visada atidarom savo dovanas. Aš gavau beveik viską, ko norėjau. Man tikrai patinka Kalėdos, nes jos yra Jėzaus gimtadienis.

Nina Jankauskaitė, 7 sk.

Mano Kalėdos nebuvo tokios, kokias turėjom pereiniais metais. Mano brolis negalėjo grįžti iš Chicagos, kadangi reikėjo dirbti. Per Kūčias mes jam palikom dovanėles. Kai pavalgėm Kūčias, mamos ir tėtės draugai p. p. Iginai atėjo pasišnekėti, bet jiems vėliau reikėjo važiuoti pas daktarą Skeivį Kūčioms. Mano sesutė Laura gavo lėlių, namą ir kitų dalykų. Aš irgi gavau dovanų. Man labai patiko būti per Kalėdas su mano šeima. Kitą metą mano brolis turbūt bus per Kalėdas su mumis.

Lina Kidolytė, 7 sk.

Per Kalėdas aš buvau namie. Turėjom daug žmonių ir daug maisto. Kalėdų dieną ir mano dėdė buvo pas mus. Kai jis išvažiavo namo, mes važiuovom pas Kristiną, pas Milukus. Naujų Metų dieną buvom namie. Atėjo Kristina, mano kaimynas ir daug draugų. Sausio pirmąją dieną aš buvau pas mano kaimynus.

Lisa Gurinskaitė, 7 sk.

Man labai patinka Kalėdos. Šį metą aš su savo broliu, tėte ir mama nuvykau pas mūsų draugų mamą Montauk Pt. Ten linksminomės. Dar eisim į jų naują laivą, kurio ilgumas yra 20 pėdų. Gal galėsime ir žuvauti ant to laivo. Laimingų Naujų Metų!

Robertas Kumet, 7 sk.

Kalėdos yra Kristaus gimimo šventė. Jos prasidėdavo Kūčiomis, kurios yra Kalėdų išvakarėse. Kūčių vakarą yra valgoma tradicinė Kūčių vakariene. Toji vakariene valgoma visos šeimos.

MANO KALĖDOS

Siemet Kalėdų šventės pradėjau kartu su visa šeima. Kūčių vakariene valgėm pas mano tėvukus. Valgėm įvairių valgių. Buvo skanu. Kalėdų rytą visi važiuovom į bažnyčią. Grįžę valgėm pietus. Vėliau žiūrėjom televiziją. Man patiko Kalėdų šventės.

Pia Babušytė, 3 sk.

su gausiais ir skaniai pagamintais patiekalais. Tik mėsos nevalgoma, nes tą dieną yra pasninkas. Kūčių vakariene mūsų visa šeima valgė pas tėvukus. Pirmiausia pasimeldėm, laužėm plotkeles ir valgėdami klausėmės Maironio patriotikos. Be to, buvo paskaitytas laiškas iš Lietuvos. Kalėdų rytą buvom bažnyčioje. Pietus valgėm ten pat, kur buvo Kūčių vakariene. Vakare buvome nuvažiavę į kino teatrą. Tuo baigėsi Kalėdų šventės.

Lisa Babušytė, 7 sk.

PIRMAS SNIEGAS

Aš mėgstu pirmąjį sniegą. Mėgstu mėtytis sniego sviediniais. Taip pat mėgstu žaisti sniege su draugėmis ir draugais. Mes iš sniego statom pilį. Vakare draugai eina namo.

Rima Naronytė, 2 sk.

Žiemą, kai atšąla oras, vaikai laukia sniego. Kai pirmas sniegas pradeda kristi, visi vaikai nori eiti laukan. Man patinka žaisti su sniegu. Kai sniegas krinta, medžiai būna balti. Viskas atrodo švariai ir gražiai. Ar tau patinka sniegas?

Laura Kirkylaitė, 2 sk.

Siemet pirmasis sniegas buvo po Padėkos dienos. Jo būna mažai. Greitai ištirpsta. Man patinka žaisti su sniegu. Galima ir pasimėtyti su juo.

Andrius Ilgūnas, 2 sk.

Kai pirmą kartą snigo, mano mokyklos autobusus vos vos nenuslydo nuo kalho. Kai aš grįžau, nukasčiau laiptus su dideliu kastuvu. Kai mano sesutė Vaiva grįžo namo iš mokyklos, mes žaidėm lauke. Kai grįžom į namus, mokėmės pamokas, tada praktikavomės groti pianinu, o po to ejom miegoti. Buvo labai smagu.

Aras Ulėnas, 2 sk.

Dalis Maironio lituanistinės mokyklos choro mokyklos eglutėje, kuri buvo sausio 7 Kultūros Židinyje. Nuotr. P. Bivainio

Kai krito pirmas sniegas, žmonės išsigando, nes jie niekada nebuvo matę sniego. Vieni galvojo, kad priešai juos bombarduoja naujomis bombomis. Kiti manė, kad pasaulis baigiasi. Dar kiti manė, kad dangus griūva. Tik vaikams patiko, ir jie sniege žaidė.

Dainius Marijošius, 2 sk.

Vieną dieną aš atsikėliau ir pažiūrėjau pro langą. Sninga. Aš nubėgau pas mamą, ir ji man pasakė, kad reikės šiltai apsivilkti. Aš tai žinau. Kadaėjau iš mokyklos, vaikai svaidėsi su sniegu. Aš ir mano sesutė pastatėm sniego senį. Kitą dieną jis ištirpo.

Kristina Vygantaitė, 2 sk.

Kai mes pamatėm pirmą sniegą, buvom sužavėti ir labai norėjom eiti laukan. Taip buvom pasiilgę sniego. Kai sninga, tai reiškia, kad Kalėdų Senis atsiras netrukus. Tuo laiku mes švenčiame Jėzulo gimimo šventę.

Antanas Vainius, 2 sk.

JEI AŠ TURĖČIAU MILIJONĄ DOLERIŲ

Jei turėčiau milijoną dolerių, aš sau nusipirkčiau "Rolls Royce" ir krautuvę. Kiekvieną dieną galėčiau važiuoti su savo "Rolls Royce" į krautuvę. Jei turėčiau likusių pinigų sau nusipirkčiau didžiausią dubenį pasaulyje; "popcorn popper" ir kukurūzų. Pasidaryčiau daug "popcorn".

Sigita Penikaitė, 3 sk.

Jei turėčiau milijoną dolerių, aš nusipirkčiau naują namą, laivą ir spalvotą televiziją. Būčiau futbolo komandoje ir bėgime. Nusipirkčiau dešimt mašinų. Duočiau pinigų vargšams žmonėms. Nusipirkčiau būgnus.

Paulius Ivaška, 3 sk.

MOKYKLOS EGLUTĖ

Sekmadienį, sausio 7, Kultūros Židinyje buvo Maironio mokyklos kalėdinė eglutė. Oras buvo negeras, bet žmonių atsilankė pakankamai. Pirmiausia 12 val. buvo jaunimo mišios. Po jų buvo vaišės. 2 val. prasidėjo programa. Pasirodė mokyklos choras, kuriam vadovauja Nijolė Ulėnienė. Dainavo šias dainas: Mes girdėjom angelus, Varpeliai, varpeliai. Piemenėliai, Kalėdos Lietuvoje. Po choro buvo gyvasis paveikslas, Betliejus; jame dalyvavo visi mažieji vaikai. Vėliau buvo vaidinimas "Susitikimas mėnulyje", kurį parašė p. Visockienė. Vaidinimas buvo įdomus, bet gana trumpas. Jį režisavo G. Stankūnienė, R. Česnavičienė ir mokyklos vedėja A. Marijošienė. Kostumai buvo labai gražūs, bet neperdėti. Ponios Ilgūnienė, Liogienė, Senken ir Gvildienė siuvo kostiumus. Atrodė, kad vaidinimas visiems patiko. Po vaidinimo atėjo Kalėdų Senelis, kuris apdovanojo vaikus. Taip pat vyko dvi loterijos, vaikų ir tėvų. Visi buvo linksmi ir gražiai praleido popietę.

Algis Jurgela, 8 sk.

KAI AŠ UŽAUGSIU

Kai užaugsiu, aš būsiu biznesierius. Turėsiu savo žaislų fabriką ir krautuves. Mano krautuvėse bus ne vien žaislai, bet ir knygos vaikams. Mano krautuvės bus ir Floridoje. Visi vaikai, atėję į krautuvę, gaus saldainių. Aš parduosiu tokias knygas kaip "Star Wars" ir "Jaws". Man patinka Florida, nes ten šilta ir yra Disney World su Mickey Mouse.

Tomas Ratas, 3 sk.

Užaugęs noriu būti kareivis. Kareiviai saugoja ir gina savo tėvynę nuo pirsų. Jie visą laiką daro pratimus, kad būtų pasiruošę kovoti su priešu. Kareiviai prisiekia, kad jie gins tėvynę visomis jėgomis. Kareiviams yra sunki, bet garbinga pareiga ginti savo tėvynę.

Viktoras Liogys, 3 sk.

Kai užaugsiu, aš būsiu žvaigždė. Gyvensiu Hollywood, Californijoje. Visokius dalykus darysiu. Šoksiu, dainuosiu ir važinėsiu į visokias vietas. Gal būsiu ir televizijoje, filmuose, ir gal net knygą apie mane parašys. Būtu smagu apsirengti ir išsidažyti gražiai.

Jūratė Bartytė, 3 sk.

Kai užaugsiu, aš būsiu ūkininkas. Turėčiau daug darbo. Ūkyje būtų daug gyvulių, arklių, karvių, vištų, kiaulių ir avių. Kiekvieną dieną aš turėčiau melžti karves, surinkti kiaušinius iš vištų, pašerti gyvulius ir pajodinėti arkliais. Kas dieną aš eičiau į miestą ir pardavinėčiau savo produktus.

Marius Marijošius, 3 sk.

JEI ...

JEI TĖVELIAI LEISTŲ EITI KUR NORS SU DRAUGĖMIS

Jei mano tėvelis leistų man eiti kur nors su draugėmis, aš galėčiau eiti į kiną, į parką, į krautuves ir į knygyną. Aš galėčiau grįžti namo iš mokyklos su draugėmis.

Regina Senken, 4 sk.

JEI MAN TĖVELIAI LEISTŲ

Jeigu man tėveliai leistų, aš nusipirkčiau visus dalykus, kurie yra krautuvėje. Kai aš grįžčiau, visi stebėtys, kiek daug dalykų aš turiu. Man labiausiai patinka televizija. Aš nupirkčiau indus, žaislus, baldus, augalus ir drabužius.

Vytautas Šaulys, 4 sk.

JEI MAN TĖVELIAI LEISTŲ KELIAUTI

Aš esu mažas berniukas ir labai mėgstu keliauti. Jei mano tėveliai leistų man keliauti, aš keliaučiau labai toli. Norėčiau keliauti po visą Ameriką. Taip pat norėčiau keliauti į savo tėvelių gimtinę Lietuvą. Norėčiau pamatyti gražius Lietuvos ežerus ir laukus. Užaugęs norėčiau keliauti po visą pasaulį.

Paulius Naronis, 4 sk.

JEI MAN TĖVELIAI LEISTŲ

Jei man tėveliai leistų nusipirkti, ką aš noriu, aš nusipirkčiau laivą. Su tuo laivu išplaučiau į jūrą ir žuvažiuočiau. Prisi- gaudęs daug žuvų atplaukčiau

vėl į krantą. Vakare mes tas žuvis išskęptumėm ir suvalgytumėm. Kitą dieną aš išvežčiau savo brolius paplaukyti mano laivu.

Arnas Nemickas, 4 sk.

JEI GALĖČIAU

Jei aš galėčiau važiuoti automobiliu, aplankyčiau daug vietų. Pirmiausia nuvažiuočiau į apylinkės Rye Playland parką. Man ten patinka. Ten yra visokių žaidimų ir karuselių. Man patinka tos, kur mėtoma. Paskui aš nuvažiuočiau į Bronx Zoo. Pamatyčiau daug gyvulių, paukščių ir gyvačių. Man patinka Afrikos gyvuliai. Gyvatės ir krokodilai irgi yra labai įdomūs. Naktiniai gyvuliai turi savo skyrių, kuris yra visai tamsus. Po to nuvažiuočiau į Washingtoną. Ilpčiau į bokštą. Iš tenai matosi visa apylinkė.

Algis Remeza, 4 sk.

JEI AŠ BŪČIAU ŽINOJUS

Jei aš būčiau žinojus, kad mano mama turi tiek pinigų, aš būčiau paėmus ir įsidėjęs daug į dėžę. Norėčiau nusipirkti žaidimą "Smack it". Viliu aš nusipirkčiau knygų ir pieštukų. Per Kalėdas aš norėčiau nusipirkti mešką. Jei dar liktų pinigų, aš juos pataupyčiau iki kitų metų. Kitais metais aš dar gaučiau daugiau pinigų ir dar pataupyčiau. Aš juos įsidėčiau į savo taupomąją sąskaitą.

Rima Vaičiūkaitė, 4 sk.

JEI AŠ SUGEBĖČIAU

Jei sugebėčiau, aš norėčiau būti geriausias futbolo žaidėjas visame pasaulyje. Žaisti su savo komanda ir visada laimėti. Aš norėčiau įmušti įvarčių daugiau už visus kitus žaidėjus. Taip pat norėčiau, kad mano komandos vartininkas būtų mano brolis ir kad jis daugiausia sviedinių sustabdytų. Jei mes laimėtume Šiaurės Amerikos pirmenybes, jei mano komanda negalėtų laimėti, tai aš norėčiau priklausyti prie New York Cosmos ir žaisti kartu su Beckenbaueriu, Chinaglia, Eral Yassim ir dėde Rimu Klivečka, kuris yra mano brolio krikšto tėvas.

Andrius Montvila, 4 sk.

RUDUO

Rudenį aš padėdau savo seneliui grėbti lapus. Kiekvieną rudenį mūsų kiemas pilnas lapų. Rudenį paukščiai skrenda į pietus dėl to, kad žiemą jiems čia nėra tiek daug maisto. Rudenį visos gelės eina miegoti, ir žolė daugiau neauga. Kai aš važiuoju į Connecticut, mes matėm labai daug įvairių spalvų lapų. Jie atrodė labai gražiai.

Viktoras Liogys, 3 sk.

Kai mano tėtė grėbia lapus, aš šokinėju ant jų. Lapai yra visokių spalvų. Tai ženklas, kad jau ruduo. Rudenį visi vaikai eina į mokyklą.

Audra Duobaitė, 3 sk.

Rudenį visi vaikai vėl eina į mokyklą. Mokykloje jie turi naujus mokytojus ir gauna naujas knygas. Kai ateina ruduo, lapai pakeičia spalvas ir vėliau nukrinta. Visi gyvuliukai pasirošia žiemai. Voveraitės renka riešutukus. Man patinka ruduo, nes galima lapus sugrėbti ir ant jų šokinėti.

Rata Žemaitytė, 3 sk.

Maironio lituanistinė mokykla savo eglutėje sausio 7 Kultūros Židinyje suvaidino Betliejaus sceną. Nuotr. P. Bivainio

Scena iš Maironio lituanistinės mokyklos vaidinimo kalėdinės eglutės proga. Buvo suvaidinta Z. Visockienės "Susitikimas mėnulyje". Nuotr. P. Bivainio

SUKREČIANTI TRAGEDIJA

Vieną snieguotą sausio rytą Clevelandą pasiekė sukrečianti žinia, net vietinės didžiosios spaudos puslapiuose paskelbta, kaip tragiškas įvykis, liudijantis šių dienų miestų centrų degeneraciją ir tam tikro negatyvinio visuomenės elemento nesuvaldomą amoralinį elgesį.

Algis Trimakas, inž. Dionyzo ir Vaidilutės (Jankauskaitės) Trimakų sūnus, Johns Hopkins universiteto Baltimorėje medicinos mokyklos paskutiniųjų mokslo dienų studentas, vykdamas į ligoninę praktikai, buvo jaunų juodosios rasės plėšikų nušautas.

Jaunasis Algis, pilnai pasirušęs medicinos doktoratui, kuris jam po mirties bus suteiktas birželio mėnesį, yra modernaus gyvenimo beprasmiškiausia auka, kuriai padugnių elementas, uždominavęs didžiųjų metropolijų centrus, civilizacijos ir kultūros centrų aplinkas paverčia džunglėmis. Pakirto gyvybę jauno žmogaus, kurio būsimas gyvenimas žadėjo nuostabių rezultatų, kurio jau neabejotinai pripažintas talentas ir pasišventimas medicina būty atnešęs daug paguodos ir skausmo palengvinimo tūkstančiam... Džiunglių moralės jaunieji atstovai šiuo metu yra teisingumo rankose. Deja, jokia žemiška bausmė nei joks teisingumas būsimam daktaro A. Trimako nebesugrąžins nei jį šeimos, nei jį kolegų, nei jį nustojusios visuomenės tarpą.

25 metų Algis Trimakas, baigęs Columbia universitetą aukščiausiais pažymiais, būdamas Phi Beta Kappa nariu, tęsė studijas Johns Hopkins universiteto medicinos mokykloje, besirušdamas vidaus ligų medicinos gydytojo specialybei. Savo kolegų tarpe buvo žinomas kaip nepaprastai darbštus jaunuolis, kuris niekada nesiskirdavo su storu prof. Harrisono "Vidaus medicinos" vadovėliu, jį visur su savimi vežiodamas, net kelionėse ir atostogų bei išvykų metu.

I laidotuves sausio 19 atvyko giminės ir šeimos bičiuliai iš įvairių Amerikos vietovių. Jų tarpe buvo kun. Kęstutis Trimakas iš Chicagos, H. Trimakas su žmona iš Charlestono, N.C., mirusiojo dėdės, ir jo močiutė sesuo Marija Rita iš Putnamo Nekalto Prasidėjimo vienuolyno. Šalia tėvų, sesučių ir brolio liūdinčiųjų tarpe buvo jo dėdės dr. Stasys Jankauskas ir prof. Pranas Jucaitis iš Clevelando.

Gedulingas pamaldas Šv. Bernadetos parapijoje, kurios ribose ilgus metus gyvena a.a. Algio šeima, koncelebravo keturi kunigai. Šalia dviejų parapijos kunigų mišijų aukoj dalyvavo kun. Gediminas Kijauskas ir kun. Kęstutis Trimakas.

Svento Kryžiaus kapinėse prie karto įspūdingą ir šiltą atsisveikinimo žodį tarė specialiai į laidotuves atvykęs iš Baltimorės Johns Hopkins universiteto studentų dekanas, dr. Henry M. Seidel, kuris su tragiškai žuvusiuoju atsisveikino jau kaip su kolega, kuriam bus pripažintos pilnos medicinos daktaro teisės. Maldas ir trumpą atsisveikinimą pravedė kun. Kęstutis Trimakas. Žvarbi žiemos diena, debesuotas dangus ir liūdesio pilnos širdys palydėjo jaunuolį į amžiną poilsio vietą, kuri jam paruošta per anksti...

Šeimos bičiuliai kaimynai pakvietė laidotuvių dalyvius pasisvečiuoti ir užkąsti jų svetinguose namuose. Čia buvo progos pasikalbėti ir su iš toli atvykusiais asmenimis, kurie a.a. Algį gerai pažinojo.

Gregory Stella, ilgametis Algio Trimako studijų kolega ir bendro kambario gyventojas universiteto bendrabutyje, turėjo progos jį pažinti trejų intensyvių studijų metų tarpe. Jis laidotuvėse atstovavo studentams, kurių apie 30 susibūrė į vieną vienetą su tikslu Algio Trimako vardą įamžinti universitete. Pirmiausia nutarta cemento ir asfalto "saloj" tarp universiteto

patalpų medicinos mokyklos ir ligoninės pasodinti medį su paminkline lenta. Taip pat bus sudarytas dr. A. Trimako memorialinis fondas, dėl kurio tikslo ir lėšų telkimo dar neturėta laiko galutinai susitarti, tačiau jau dabar nuspręsta, kad tas fondas būtų nesustojantis, t.y. pastovus. Kolegos bando padaryti tai, kas, jų manymu, būtų priimtinausia mirusiam, atsižvelgiant į jo skonį, būdą ir jiems pažįstamą jo idealistinį nusistatymą.

Studentų dekanas dr. Henry M. Seidel privačiame pokalbyje nesigailėjo pagyrimo A. Trimakui, turėjęs progos jį gerai ir artimai pažinti. "Jis buvo nepaprastai darbštus ir visiškai pasišventęs medicinos idealui. Jo gabumai buvo briliantiški; tai įrodo jo pažymiai ir studijų darbai bendrame universiteto lygio kriterijū. Buvo gerbiamas savo kolegų ir profesūros. Jo beprasmiškai tragiška mirtis sukėlė Baltimorės visuomenėje gyvą susirūpinimą gatvių nusikaltimų problemomis. Bus imamasi griežtesnių priemonių studentų saugumui užtikrinti, ypač kreipiant dėmesį į ligoninės rajoną. Kalbėdamas apie Al Trimaką, dar turį pridėti, kad jis mokėjo ne vien dirbti, bet ir ilsėtis bei rasti malonumų žaidime. Jis mėgo Backgammon, kurį žaidė su ta pačia koncentracija, kaip ir studijuodamas. Turėjo nepaprastai daug teigiamos įtakos kitiems studentams. Niekas negali pamiršti to, kad jis Columbia universitetą baigė antruoju iš didelio skaičiaus to prestižingo universiteto diplomantų..."

Suprantu, kad netekom ne tik jauno, mylimo, daug žadančio žmogaus, bet ir vertingos, talentingos asmenybės, kuri būtų padariusi didelį įnašą į bendrą visuomenės lobyną. Gal todėl į jo karstą drauge su juo buvo padėta "Vidaus medicinos" knyga, kaip simbolis to kelio, kuriuo jam buvo neleista keliauti. Requiescat in pace!

Aurelija Balašaitienė

HARTFORDO JAUNIMAS

Gražiai veikęs Aitvaras išnyko. Mirė natūralia mirtimi — paseno. Studentai, baigę studijas, išsikėlė kitur, aštuoni apsisėdę taip pat iš Hartfordo išvyko, likusieji įsijungė į Jaunimo Sąjungą. Galime pasidžiaugti, kad Jaunimo Sąjungos pirmininke išrinkta Birutė Zdanytė. Aitvariečiai sudaro ir dalį valdybos. Sėkmės jiems naujuose keliuose!

Liūdėti netenka. Štai atžgiuoja naujas atžalynas Berzelis, rūpestingai Dalios Dzikičienės vadovaujamas ir tėvų visokeriopai remiamas. Tai gerai organizuota šokėjų grupė, viso 43 jaunuoliai, padalinti į moksleivius, tebelankančius šeštadieninę, ir gimnazistus, jau baigusius šeštadieninę. Vyresnieji jau šoka 7 metus, daug kur pasirodo, jau įgudę šokėjai. Siemet, tęsdamas Aitvaro pradėtus užgavėnių vakarus, Berzelis rengia įdomią programą su Lašininu, Kanapiniu, kaukininkais ir šokių pyne linksmam užsigavėjimui. Vakaras įvyks vasario 24 d. 7:30 v.v. Šv. Andriejaus parapijos svetainėje New Britaine. Jaunimas rimtai ruošiasi ir tikisi, kad visuomenė gausiai atsilankys pasidžiaugti jų išdaigom ir sykiu pasilinksminči.

K.M.

— Aukuras, Hamiltono lietuvių teatro grupė, kovo 17-18 Chicagoy, Jaunimo Centre, suvaidins dramą "Pavasario giesmė" ir komediją "Ponios Dulskienės moralė". Gastroles rengia Lietuvos Aidų radijo valandėlė.

— Europos Lietuviškųjų Studijų savaitė, jau 26-oji, 1979 metais vyks liepos 21-27 Belgijoje, netoli Briuselio, katalikų universiteto Louvain-la-Neuve miestely.

Hartfordo tautinių šokių grupė Berzelis vasario 24 atliks programą jų rengiamame užgavėnių baliuje. Nuotr. A. Dziko

GARBINGA 90 M.

AMŽIAUS

SUKAKTIS

Labai artimoje kaimynystėje Chicagoyje gyvena Barzdukų šeima. K. Barzdukas, žinomas visuomenininkas, jo žmona dantų gydytoja Irena, dukra Dalia ir uošvė Barbora-Marija Kerpienė.

Rodos, dar taip neseniai šeimos ir artimųjų draugų būrelyje paminėjome M. Kerpienės 80 metų sukaktį. Štai praėjusių metų gruodžio 3 buvo paskirta jos 90-jam gimtadieniui atžymėti ir ta proga pagerbti.

Tėvų jėzuitų koplyčioje kun. J. Prunskis ta proga aukėjo mišias ir pasakė pritaiktą pamokslą. Vargonais grojo M. Motekaitis, solo giedoją anūkė D. Barzdukaitė.

Vaišės buvo Jaunimo Centro kavinėje. Dalyvavo 50 žmonių. Pobūvio programai vadovavo giminaitė D. Lipčiūtė-Augienė. Žodžiu sveikino giminaitis J. Vasaitis. Dantų Gydytojų Sąjungos vardu L. Baltrušaitienė, šeimos artimųjų vardu perskaitė gražų jautrų sveikinimą B. Drungienė. Gauta sveikinimų ir iš Lietuvos. Bendrą sveikinimą pasakė visos trys dukros: Ir. Barzdukienė, St. Ramanauskienė iš New Jersey ir C. Kunkulevičienė iš Kauno. Bendrai tarti žodžiai buvo:

Tu mano Motinėle,
Tu mano sengalvėle,
Gana pailsai, gana nuvargai,
Kol mane užgaminai...

Šie žodžiai tikrai pasiekė visų dalyvių širdis.

K. Barzdukas tarė pagrindinį žodį, ypač pažymėdamas jubiliatės lietuvišką dvasią, tylų ramų būdą ir meilę lietuviškai knygai, nors kas dieną ji sunkiau bejskaitoma.

Be jauniausių proanūkių deklamacijų, vyresniosios anūkės D. Barzdukaitė, A. Garbanauskienė ir J. Augienė skaitė Vaižganto "Bobulės vargus".

Gauta daug dovanų, gėlių. Visų dalyvių bendrą dovaną — dail. E. Marčiulionienės kūrinių "Dievo Motiną" — įteikė L. Baltrušaitienė ir Br. Nainys.

Trumpu žodžiu jubiliatė visiems padėkojo.

Ir šampanas, ir "Ilgiausių metų", ir graži programa, ir gražiai paruoštos vaišės teikė tai dienai iškilmingumo, rimties ir šeimyninio jausmo.

L. Baltrušaitienė

M. Kerpienės 90 metų amžiaus sukakties pagerbtuvės. Trys dukros iš k. S. Ramanauskienė, jubiliatė M. Kerpienė, Ir. Barzdukienė ir C. Kunkulevičienė.

UŽGAVĖNIŲ BALIUS

Hartford — New Britain, Conn.

Hartfordo tautinių šokių grupė Berzelis ruošia užgavėnių balių vasario 24, šeštadienį, Šv. Andriejaus parapijos salėje, Stanley ir Church gatvės, New Britaine. Vakaro pradžia 7:30 v.v. Programą atliks patys tautinių šokių grupės nariai. Po programos vyks šokiai, grojant populiariam Melodia orkestrui.

Šokėjai visus kviečia dalyvauti užgavėnių baliuje, pasigėrėti lietuviškais šokiais, dainomis bei žaidimais ir nuotaikingai praleisti vakarą lietuviškoje aplinkoje. Įėjimas 5 dol., o studentams — 3 dol. Bilietus galima įsigyti ir status užsakyti pas Ireną Jalinskię, tel. 521-6338, arba pas Dalią Dzikię, tel. 521-6028. Iki malonaus pasimatymo!

AD

SKRIDIMAI Į JAUNIMO KONGRESĄ

1979 LIEPOS MĖN.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS — PIGIAUSIOS KAINOS

● PRISIJUNGTI GALIMA IŠ VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ

● SKRISKITE TIK Į KONGRESĄ, ARBA LIKITE ILGIAU EUROPOJE

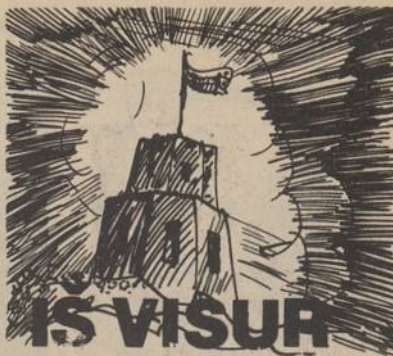
● SUTVARKOME LĖKTUVO SKRIDIMUS, VIEŠBUČIUS, TRAUKINIUS, KONGRESO EKSKURSIJAS

● OFICIALIOS REGISTRACIJOS FORMOS Į VISUS KONGRESO PUNKTUS IR EKSKURSIJAS GAUNAMOS PER:

LITAS TRAVEL SERVICE

120 WALL ST.
NEW YORK, NEW YORK 10005

212 344-1300

— Vliko informacijos tarnyba spaudos komunikatu praneša, kad Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto taryba sausio 28 išrinko dr. Kęstutį Valiūną, 12 metų be pertraukos vadovavusį Vliko valdybai, Vliko valdybos garbės pirmininku. (Turimomis žiniomis, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto įstatai Vliko valdybos garbės pirmininko etato neapmato. Įstatus gali keisti tik Vliko seimas, bet ne taryba.)

— Vilius Bražėnas, Darbininko ir kitų lietuviškų laikraščių bendradarbis, sausio 29 išvyko ilgesnei paskaitų kelionei, kurios metu aplankys penkias valstijas — nuo New Meksikos iki Aliaskos. Tokias ilgesnes paskaitų keliones jis yra atlikęs jau keletą kartų. Paskaitose amerikiečiams jis iškelia komunizmo grėsmę ir pateikia faktus apie prispaudą okupuotoj Lietuvoje. V. Bražėnas nuolat gyvena Ft. Myers, Fla.

— LB Vakarų apygardos valdyba, įvertindama Darbininko darbą lietuvių išlaikymo dirvoj, su linkėjimais per apygardos kasininką Antaną Adomėną atsiuntė ir 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

— Solistė Anita Pakalniškytė iš Hamiltono, Kanados, pakviesta į Vasario 16-osios minėjimą Miami, Fla. Vasario 17 ji giedos per pamaldas, o vasario 18 atliks meninę programą minėjime, kurį rengia Altos skyrius.

— Clevelando Grandinėlės koncertas Australijos Lietuvių Dienų proga buvo labai sėkmingas. Išparduoti visi 787 bilietai.

— Australijos Lietuvių Dienų proga vykusioje dailės parodoje dalyvavo še dailininkai ir dailės mėgėjai: K. Belkus, Vladas Meškėnas, H. Šalkauskas, Danguolė Keraitis, Ramona Damaitė, Sigita Gailiūnaitė, Vida Kabailienė, Nina Meškėnaitė, Jurgis Miškevičius, Jolanda Garolytė-Janavičienė, Danutė Karpavičienė, Angonita Griškevičiūtė, Edvardas Lašaitis, Dalia Bertašiūtė, J. Gudaitis ir kt. Išstatyta mirusių dailininkų V. Rato ir A. Šimkūno po keturis darbus. Parodos ruošia rūpinosi dr. G. Kazokienė.

— Birutė Plačaitė, žymi stalo teniso žaidėja Kanadoje, sėkmingai pasirodė varžybose sausio pradžioje Etobicoke Olympium salėje, kur nugalėjo garsiąją Gloriją Hsu. Birutė yra Aušros sporto klubo narė.

— Lietuvių Fondo narių suvažiavimas šaukiamas gegužės 5 Chicagoy, Jaunimo Centre. Kartu ruošiamas ir iškilmingas vakarienis.

— LB Brighton Parko apylinkė iš Chicagos, įvertindama Darbininko talką bendrame darbe, su linkėjimais per apylinkės pirmininką Juozą Šlajų atsiuntė ir 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

— IV PLJK finansų komiteto — kelionių registracijos komisijos Chicagoy pirmininkė yra Dalė Gotceitienė. Jai talkina 13 komisijos narių. Apie kelionių registraciją žinios suteikiamos kreipiantis raštu: IV PLJK, 5620 S. Claremont, Chicago, Ill. 60636.

— Nauji Darbininko skaitytojai: L. Petuchovas, Linden, N.J., M. Karaitis, St. Petersburg, Fla., B. Juškauskas, Hudson, Mass. Užsakę kitiems: A.V. Bernotas, Concord, N.H. — V. Bernotui, Oakville, Conn., R. Ramonas, Linden, N.J. — L. Stankui, Chester, Pa. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumerata visiem 13 dol. metams.

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Ši diena yra Lietuvos valstybės laisvės diena. 1918, daugiau kaip šimtmetį rusų sutrukdytas, buvo atnaujintas prieš tai kelis šimtmečius trukęs Lietuvos valstybės gyvenimas.

Kiekviena tauta turi teisę laisvai gyventi, turėti savo valstybę ir pati spręsti savo reikalus.

Ta teise atsirado ir atsiranda daug naujų valstybių. Jų atsirad dar daugiau. Laisvės šūkis išjudina visą žmoniją, ir visos tautos siekia laisvai gyventi.

Lietuva, Latvija, Estija ir kai kurios kitos valstybės yra sovietų okupuotos. Jų valstybinis gyvenimas sutrukdytas. Bet tai tėra

laikiniai. Vergijos pančiai vieną kartą sutruks ir šiuose kraštuose.

Laisvėj esą lietuviai visais būdais stengiasi prisidėti, kad tai greičiau įvyktų.

Visi lietuviai gerai supranta, kad Vasario 16-oji yra laisvės simbolio diena. Ji šviečia visiem ir veda mus į laisvę.

Vasario 16-oji įpareigoja:

- išlikti lietuviams,
- branginti, kas lietuviška,
- kalbėti savąja kalba,
- dalyvauti lietuvių gyvenime,
- prisidėti prie Lietuvos laisvės kovos.

BJ65

KAZIUKO MUGĖS

Kaziuko mugės buvo mūsų sostinės Vilniaus prašmatnus metinis turgus. Ne tik turgus, bet stačiai ir savotiška tautodailės paroda, ūkio gaminių pardavimas ir ypatingas pasižmonėjimas. Ir ko juse nebūdavo: virtinės riestainių, medauninkų — Kaziuko širdžių, įvairiausių kitokių skanėstų. Kitur — visokių medžio dirbinių, nuo ūkininkui reikalingo kubilo, pintinės ar grėblio iki įmantriausių kopytėlių, mūsų dievdirbių rankomis išdrožtų Rūpintojėlių, visokių šventųjų, vaikam žaislų, medinių klumpaičių ir t.t.

Ypatingai visoj Lietuvoj buvo mėgstamos Vilniaus verbos. — Vilniaus krašto moterų darbas. Ir su kokių kruopštumu vasarą būdavo surenkamos gėlės, džiovinamos, dažomos, ir supinamos į tikrą meno kūrinį, kurį pagamindavo ne kokios nors dailininkės, bet jaučiančios šiam darbu meilę primityviose sąlygose gyvenančios, paprastos, kuklios kaimo moterys.

Atsidūrus išeivijoje, vienur kitur atsirado sumanymas atgauti vilnietiškas Kaziuko mugės. Mūsų laikais ir mūsų sąlygomis tai nebuvo menkas užsimojimas.

Skautai visuomet buvo žinomi nagingumu, kūrybingumu ir darbštumu. Todėl jie pirmieji ir galbūt vieninteliai ėmėsi šio darbo — atkurti Kaziuko mugę, nors ir kuklią, bet bent šiek tiek panašią, kokia būdavo Vilniuj. Ir todėl Kaziuko mugės šiomis dienomis yra be išimties ruošiamos skautų.

Mūsų sąlygose tokius renginius suruošti nėra lengva. Visi dirbam kasdieniam pragyvenimui, — lieka vakarai, savaitgaliai, dažnai daug pasiaukojimo reikalaujančios darbo sueigos.

Tačiau dar nebuvo to, kad skautas prarastų viltį: šiemet mažiau padarė ar kukliau išėjo, kitą metą padarys geriau, daugiau!

Ir tokiu būdu daugely vietovių Kaziuko mugę sutraukia daugiau žmonių, negu kitokie spalvingi ir prašmatnūs rengimai. Chicago gali be pasigyrimo pasakyti, kad mugėj dalyvavo ne šimtai, bet tūkstančiai lankytojų ir pirkėjų. Bet ir kitos vietovės vejasi šį didžiausią JAV lietuvių centrą. New Yorkas taip pat gali pasigirti tūkstantine lankytojų. Gali tuo pasigirti ir kitos didesnės, veiklesnės vietovės.

Žinoma, mes negalim pasirodyti taip, kaip Vilniuj. Bet stengtis galima ir būtina. Todėl mūsų broliai ir sesės dirba visą žiemą, vasaromis pasitelkę medžiagos, kad pagamintų ką tik

galima gražesnio prašmetnesnio. Skautų rengiamose mugėse ypač apstu visokių medžio dirbinių, kuriuos gamina ne tik broliai, bet nė kiek neatsilikdamos ir sesės! O kas gi išaus gražesnes juostas, numargins gražiausius margučius, išsiuvinės gražiausiais raštais visokius namų papuošalus, jei ne lietuvių moteris! Gi lietuvaite skautė jau nuo paukštytės amžiaus yra mokoma šių darbų, kol pati pamilsta tokius užsiėmimus, vis juos tobulindama, vis gerindama. Todėl ir skautų rengiamos Kaziuko mugės yra visų laukiamos, lankomos ir vertinamos.

Daug kas mugėj nusiperka dovanų savo artimiesiems visiem metam ar papuošia savo namus mugių gaminiais. Daug kas ateina tik pasižmonėti, susitikti. Kartais ir iš toliau atvyksta mugės lankytojų, o atvykę nenoriai skirstosi, kada jau viskas išparduota ir mugę reikia uždaryti. Todėl skautai ir dirba, stengiasi su užsidegimu, su malonumu, nebambėdami dėl kartais susižeisto piršto ar nepakankamo poilsio, bebaigiant vieną ar kitą projektą.

Todėl ir šiemet visus kviečiam Kaziuko mugėn, kur ji bebūtų ruošiamą. Tai ne tik skautų šventė, bet ir tikras lietuviškas pažmonys ir bent momentui — pajutimas anų senų, gražių laikų.

B.K.

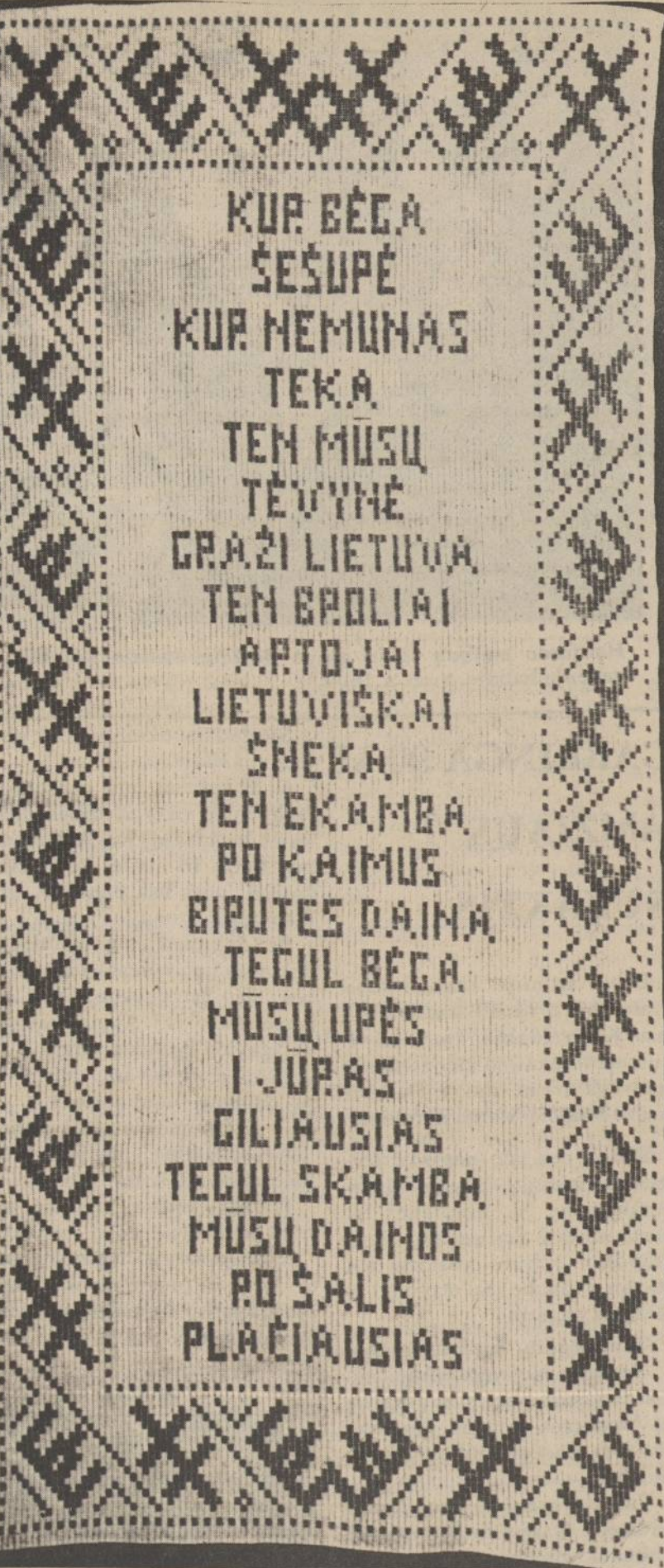
NEW YORKO SKAUTAI
PAMINĖJO VASARIO 16

Sekmadienį, vasario 4, New Yorko Neringos ir Tauro tuntų skautai-ės iškilminga sueiga paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę — Vasario 16-ąją.

12 val. skautai-ės dalyvavo pamaldose Kultūros Židinyje. T. Paulius Baltakis, OFM, pritaikytame progai pamokslė priminė ir skautų pareigą — Dievui ir Artimui.

Po pamaldų ir užkandžių abu tuntai išsiriakavo iškilmingai sueigai. Po vėliavų įnešimo, himno ir raportų maldą sukalbėjo T. Paulius Baltakis, gi tada žodį tarė dr. Bronius Nemickas, ypač pabrėždamas skauto pareigą Tėvynei, kuri šiuo metu yra pavergta. Savo siekais mes ją galime išlaikyti tikrą ir gyvą. Trumpas, bet prasmingas žodis palietė kiekvieną lietuvių skautą ir įpareigojo jį likti tokiu, koks jis bus reikalingas ir naudingas savo tėvų žemei.

Perskaičius abiejų tuntų ir draugovių įsakymus, dvi jaunutės sesytės pirmą kartą pasipuošė

Lietuviškas rankšluostis, kur jausta Maironio eilėraštis — Ku bėga Šešupė. Nuotr. R. Kisieliaus

IŠ BADEN-
POWELLIO
RAŠTŲ SKAUTŲ
VADOVAM

Patirta, kad didelis procentas piliečių, kurie niekam netinka, galėjo būti veiklūs sveiki žmonės, jei jie būtų buvę suprasti ir jei jais būtų protingai rūpintasi.

Jei susirūpintume bėmukais laiku, dešimtys tūkstančių galėtų būti kasmet išgelbėti.

Jūs jau susipažinot su mūsų skautiškąja schema geriem piliečiam lavinti, ir jūm aišku, kodėl būdas ir fizinė sveikata yra svarbiausias iš skautybės tikslų.

raudonuojų paukštytės kaklaraiščiu. Kaklaraiščius užrišo turtininkė, o tėvynės ir gerojo darbilio mazgelius — T. Paulius ir įžodį davusiųjų tėveliai.

Skautų draugovė pasipildė net penkiais buvusiais vilkais. Sėkmės jiems, pradedantiems pirmuosius skauto žingsnius.

Pasibaigus sueigai, prityrusių skaučių "Vaivos" draugovės sesės, kaip dalį skautamokslio, pristatė praktiškai ir žodžiu liaudies meno žinovės specialybei būtinus piešinius, eksponatus ir praktiškai pademonstravo juostų audimą. Jos buvo pasiskirsčiusios stotimis, tad kiekvienam buvo proga pamatyti, ką jos žino ir sugeba padaryti, kiek yra susipažinusios su liaudies menu. Šios stotys ir buvo paskutinė sueigos dalis.

Dabar New Yorko skautai-ės ruošiasi Kaziuko mugėi, kuri įvyks kovo 4 tame pačiame Kultūros Židinyje.

B.K.

PLUOŠTAS ATSIMINIMŲ
APIE BADEN-POWELLĮ

Būdamas Gilwell Parko Anglijoje viršininkas ir vėliau tarptautinio skautų biuro direktorius, taip pat lydėdamas pasaulio skautų šefą į tarptautines konferencijas, pulkininkas J. S. Wilsonas gerai susipažino su Baden-Powellio galvojimais ir siekimais.

B.-P. grindė savo gyvenimą laime, kurią savo ruožtu grindė savęs išsižadėjimu ir pagalba kitiems žmonėms visur ir visuomet.

Iki pat mirties B.-P. išlaikė jaunuolišką širdį. Jo veiksmams ir kalba nebuvo perdėtai jaunuoliški, bet širdyje jis žinojo, ką jaučia, nori ir ko siekia bėmukai įvairiuose savo gyvenimo laikotarpuose.

Įdomu, kad B.-P. davė savo sūnui seriją laiškų, kuriuose šis turėjo iš eilės atidaryti savo kasmetinį gimtadienį, jei tėvas mirytų. Laimė, B.-P. ilgai gyveno, ir kai sūnus pagaliau, jau suaugęs, atidarė visus laiškus iš karto, jis nustebė: tėvas iki smulkmenų suprato ir atjautė bręstančio jaunuolio psichologiją.

B.-P. labai mėgo vaikus ir buvo artimas savo šeimai. Plk. Wilsonas atsimena matęs jį ne kartą Gilwell Parko suvažiuojuose anksti rytą ruošiantį pusryčius šeimai ant jo paties užkurto lauželio.

Vienas B.-P. mėgiamų posakių buvo: "Paploti vieną kartą per nugarą atstoja dešimt kirčių per minkštą vietą". Jis visuomet pri-

tardavo, niekuomet nenuteisdamo arba nekritikuodavo, išskyrus, gal, kiek vėliau ir už scenos, kada sakydavo: "Tai nėra visai tikamas būdas skautybei pritaikyti".

Savo gyvenimą ir patyrimą B.-P. aprašė pagrindinėse savo knygose. Viena iš jų "Skautybė Bėmukams" yra eilė lauzo pasakojimų su anekdotais ir iliustracijomis, kurių tikslas padrąsinti bėmuką, kad jis eitų ir darytų tą patį.

B.-P. niekuomet nebuvo per didelis mokytis.

Pasaulio skautų šefas visuomet norėdavo daugiau išmokti apie skautavimą. Ne kartą tenka sutikti vadovus stovyklose arba saskrydžiuose, kurie įsivaizduoja viską žiną ir galį net pamokyti patį B.-P., bet jie visuomet gyvai domėjosi jamborių ir saskrydžių įvykiais. Jis užsirašydavo ką girdėjęs ir matęs — kartą "ilsėdamasis" surašė 27 dalykus, apie kuriuos žadėjo vėliau rašyti žurnaluose The Scout, The Scouter ir Jamboree.

Toks jis buvo iki pat mirties.

B.-P. jaunystė buvo džiaugsmo, augimo ir siekimų žėrintis amžius, pilnas juoko, smagių pergyvenimų, žaidimų ir saulės šviesos. Savo asmeniu jis įrodė, kad žmogus besišypsančiu veidu ir džiaugsminga širdimi nėra skirtas pražūti, ir, kad dar puikiau, neturi būti niekšu, kad smagiai leistumei laiką.

Skautų Aidas, 1965

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

BALTIC HOLIDAYS

COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
Dec. 22	Jan. 5	\$1049.00 (APEX FARE)		Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2
March 5	March 15	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2
March 22	March 31	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 12	April 21	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
April 23	May 3	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 3	May 12	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
May 14	May 24	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Warsaw 2
May 24	June 2	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 14	June 23	\$899.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
June 26	July 10	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

CONTACT: JONAS ADOMĖNAS, Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

CLEVELAND, OHIO

Lietuviai iškilmingai atšvės

Vasario 16-ąją

Mūsų iškiliausios tautos šventės tradicinis minėjimas įvyks vasario 11 DMNP parapijos salė 4 val. po pietų. Rengia Clevelando Altos skyrius. Rengėjai skatina svečius prisidėti, nes programa bus pradedama punktualiai.

Jau kelinti metai iš eilės mūsų kolonijai Clevelande pavyksta savo minėjimui gauti įtakingų Amerikos politikos asmenų. Pernai Vasario 16-osios šventės dalyvavo senatorius John Glenn. Šiais metais pagrindiniu kalbėtoju bus Ohio senatorius Howard M. Metzenbaum. Taip pat minėjime kalbą sakys Lietuvos garbės konsulas Vytautas Čekanauskas iš Los Angeles. Meninę programą atliks Čiurlionio ansamblis.

Rengėjai tikisi, kad lietuviai savo gausiu dalyvavimu ne vien parodys tautinį susipratimą ir solidarumą, bet taip pat mūsų svečiams iš senato sudarys stiprios, gausios ir gyvos tautinės grupės vaizdą. Tokiomis progomis mes ieškom mum taip reikalingų draugų, kurių įtaka galėtų

Sen. Howard M. Metzenbaum, kuris dalyvaus Lietuvos nepriklausomybės minėjime Clevelande ir pasakys kalbą.

tume pasinaudoti Lietuvos bylos reikale ir jų įtakingos paramos prašyti mūsų kalinamiems tautos kankiniams gelbėti.

Senatorius Metzenbaum dalyvavo jaunimo žygy už žmogaus teises Washingtone ir pasižymėjo savo pasitarimais šeimų suvienijimo atvejais.

A.B.

RELIGINIS PARAPIJOS VAKARAS

ROCHESTER, N.Y.

Rochesterio parapijos Religinio auklėjimo komisija, kuriai vadovauja Birutė Litvinienė, užplanavo šiais metais surengti keletą religinio turinio paskaitų, nors retkarčiais sueiti ir bent porą valandų pagyventi religinėmis mintimis. Apisipręsta pradėti nuo pagrindinio ir vietinio krikščioniškos šaltinio — Evangelijų. Juk sunku net suvokti, kad ne vien tik lietuviai, kurie rašyto žodžio teisę teisikovojo labai vėlai, bet ir viso pasaulio senos rašto kultūros krikščionys savo tikėjimo ir krikščioniškojo gyvenimo pagrindą, Evangelijas, taip menkai tepažįsta. O jeigu kas ir pažįsta, tai tik kaip tam tikrą filosofiją, visiškai atsieta nuo kasdieniško gyvenimo, ypač nuo to, kuris yra arčiausiai: nuo savo paties asmeniškų. Turėtų būti visiškai priešingai. Evangelija yra palikta ne svarstyti, ne aiškinti, bet gyventi.

Jeigu kiekvienas krikščionis per tuos beveik du tūkstančius metų būtų iš mažens augęs su Evangelija ir išmokęs bei ištesėjęs visą gyvenimą eiti jos labai paprastu ir labai aiškiai įbrėztu keliu, pasaulis šiandien tikrai kitaip atrodytų. Gal mažiau būtų milionierių, bet tikrai mažiau būtų buvę karų, žmonių pažanga tikrai nebūtų menkesnė, o gyvenimo lygis turėtų būti nepalyginamai aukštesnis, nes žmonės, iš pat mažens augdami ir brędami Evangelijos dvasioje, būtų visai kitaip nusiteikę ir kitaip supratę santykius žmogaus su žmogum. Ne tik su žmogum, bet ir su visa gyvenamąja aplinka.

Religinio auklėjimo komisija užklauvo už Antano Rubšio. Jis yra kunigas, profesorius, Naujojo ir Senojo Testamentų tyrinėtojas, neseniai išleidęs knygą "Raktas į Naująjį Testamentą". Atradė labai prasmingą pasikviesti ką tik paminėtos knygos autorių, kad jis pamėgintų bent per vieną kitą agunos grūdą labiau įglaudinti Naująjį Testamentą į mūsų kasdieną.

Užkalbintas sutiko. Ir dieną beveik pats paskyrė. Sako, sausio pradžiai jam profesoriškos atostogos, tai jis su malonumu atskris pažiūrėti, kas yra per vienas tas Rochesteris, ir valandą kitą pabūti su religine mintim susidomėjusiais lietuviais.

Dažnai sako: pasakyta — padaryta. Bet padarymas ne sykį išeina keblėsnis už pasakymą. Kai išsikasėm iš kalėdinio dvidešimties colių pošlapio sniego, atrodė, kad geriau ir būti nebėgi. Dienos atėjo šaltokos, bet saulėtos, keliai nusivalė, o šeštadienį, sausio tryliką, kai reikėjo iš lėktuvo parsivežti sve-

Kun. Antanas Rubšys svečiuos pas Rochesterio lietuvius. Nuotr. Jurgio Jankaus

čia, užėjo tikra pagėla. Lijundra nuglaistė kiemus ir gatves. Druska nebarstomos gatvės per porą valandų virto tikra čiuliovykla. Nei rėkti, nei bėgti.

Vis tiek su parapijos klebonu kun. Justinu Vaškiu, OFM, pasidrašinę nusludinėjome į aerodromą ir parsivežėm svečių ne tik nieko neužkabinę, bet ir patys į jokių griovių nenučiuožę. Ir aerodrome iš karto pasišalinom. Ne mes, bet jis mus. Besibaigiant visiem išeiti, pasirodė ir jis. Toks ilgokas, tamsiu trumpu vatiniu, priplota tamsiai mėlyna kepure. Iš tolo nušvito pažinimo šypseną. Pasirodo ta šypsena buvo ne atsitiktinė, bet neatskiriama jo paties dalis. Tokia ne sudėjimas lūpų dėl reikalo, fotografijai, bet ateinanti iš giliau, iš paties vidaus. Ir žodžio kišenėje jam nereikia ieškoti. Susitikai, persimetei žodžiu, ir jau seni pažįstami.

Klebonijoj užkandę, nusludinėjome ligi Eastmano, garsiojo Kodako įsteigėjo, namų, kuriuose dabar įsteigtas fotografijos muziejus. Nusludinėjome dar pas kitą žemaitį (Rubšys irgi žemaitis), dailininką Alfonsą Dargį, paganyti akių jo drobėse, pasakui kas mane sutvarkyti vakarui skaidrių.

Pradėjęs pasikalbėjimą, Antanas Rubšys labai paprastai pareiškė, kad Evangelija nėra knyga. Knygą galima paminti, paskaityti ir vėl padėti. Galima padėti ir ilgai užmiršti. Galima net visiškai nebeatsiminti, kad ji guli kur užkišta. Ne. Jam Evangelija yra pats Jėzus, gyvas asmuo, su kuriuo reikia gyventi. Gyvo asmens negalima sudėti į filosofijos traktatą. Su gyvu asmeniu reikia gyventi arba išsiskirti.

HARTFORD, CONN.

Mirė Irena Ruseckienė-Tarabildaitė

Gruodžio 5 staiga mirė Irena Ruseckienė-Tarabildaitė. Visus hartfordiečius sukrėtė jos tokia netikėta ir staigi mirtis. Daugelis net nežinojo, kad ji buvo atsigulusi ligoninėn sveikatos patikrinti. Kai jau rengėsi namo, gruodžio 5 staiga užgeso. Sunku patikėti, kad nebematysime visada elegantiškos, malonios ir visur dalyvaujančios Ruseckienės.

Lietuvoje ji buvo mokytoja. Jos vyras Juozas Ruseckas buvo pradžios mokyklų inspektorius. Jį 1940 bolševikai suėmė, kankino ir kalino Lietuvoje, paskui ištrėmė į Sibirą, kur jis ir mirė. Našlė Ruseckienė su dviem dukrom Danguole ir Giedra atvyko į Hartfordą 1949 ir tuoj įsitraukė į lietuvišką veiklą. Jai ypač rūpėjo jaunimas. Tais pačiais 1949 metais abu su Vaclovu Nenortu subūrė jaunimą į pirmąją mišrią skautų skiltį, iš kurios vėliau išaugo sesių ir brolių atskiros vietininkijos. Taip pirmoji Šatrijos vietininkijos vietininkė ir buvo Irena Ruseckienė. Šiai vietininkijai vadovavo 5 metus. Nenustojo bendradarbiavus su skautais iki paskutinės dienos, išmokė skautes juostas austi, margučius vašku marginti, šiaudinu kaziuku varstyti ir kitokių darbų. Jai pati buvo naginga, gero skonio ir gražiakalbė. Įvairių švenčių proga kalbėjo skautams, per radiją ir bendruomenei. Gelbėjo, padėjo visiems, kas tik į ją kreipėsi. Įsijungus į amerikiečių socialiečių organizaciją, supažindino jas su Lietuvos padėtimi, lietuviškais senoviniais papročiais ir šiom Kaledom buvo pažadėjęs su-

Jėzaus gyvumo teisybei pabrėžti kun. Rubšys parodė skaidrėse daugumą vietų, kur Kristus gimė, gyveno, mokė, stebuklus darė, su muštininkais šnekėjo, žvejojus mokinius rinko. Eilė tų vietų dabar nebe tokios, kokios buvo Kristaus laikais. Jos apstatytos katedromis, paminklais. Tik Jordano upė ta pati. Ir Galilėjos ežeras tas pats. Jame net ir audros, apaštalam anais laikais įvairiusios baimės, taip pat tebeužgina staiga. Nelauktos ir nespėtos. To ežero pakrantėje Jėzus ir pirmuosius mokinius pasirinko. Ir tikrai, jeigu jis būtų atėjęs sukurti didelio mokslo, savo mokinius būtų rinkęs iš fariziejų ir rašto žinovų, o jis rinko paprastus, sunkiu darbu užsidirbančius kasdieninę duoną. Jis net ir iškilmingam įžengimui į Jeruzalę pasirinko ne puošnią dignitorišką karietą ar net ristą žirgą, kuriais tuo metu po Pa-

rengti lietuvišką kūčių vakarienę.

Buvo pašarvota su tautiniu kostiumu, skautininkų apkašyta raudonom rožėm. Su iškilmingu, ramiu šypsniu, atrodė, kad tuoj prabilis. Skautės budėjo prie karsto. Kun. J. Matučiai kalbant rožančių, sesės ir broliai, aplinkui suklaupę, garsiai atsakinėjo. Atsisveikinant kun. J. Matutis pasakė prasmingą kalbą, apibūdindamas jos asmenybę, ypač pabrėždamas jos retą religingumą. Trumpą žodelį tarė skautininkai Vaclovas Nenortas ir Kotryna Marijošienė.

Daug žmonių atsilankė šermenyse, bažnyčioje ir ilga ilga vilkstinė mašinų palydėjo į kapines. Skautininkai, būvę pirmos skilties skautai, paskutinį kartą panešėjo savo mieląją sesę į bažnyčią ir į kapines. Palaidota gruodžio 7.

Atsisveikinome su taip brangia tautiete graudžia ašara ir giliausia užuojauta širdyje jos dukrom Danguolei Banevičienei ir Giedrai Mickienei, jų šeimom ir anūkam, kuriuos velionė taip mylėjo.

Kotryna Marijošienė

Irena Ruseckienė

lestinę švaistėsi Romos kariai, bet paprastą, darbų nuvargintą asilą.

Po skaidrių ir jų aiškinimų dar beveik valandą buvo atsakinėjama į klausimus. Iš daugumo atsakymų čia noriu prisiminti tik vieną. Tai keitimasis žydu pažiuos į Jėzų. Kai senoji karta nuo jo visiškai atsirišo ir jį neigė, tai jaunoji, ypač studentija, su kuria pačiam Rubšui teko turėti nemažą ryšį, juo labai domisi, net didžiuojasi, kad iš žydu tautos kilęs Jėzus (Jošua) padarė ir tebedaro pasauliui tokią didelę įtaką. Ar tikrai Evangelija sugrįš į tą žemę, kurioje buvo pradėta ir kurią nuo jos labai rūpestingai tebesaugo ortodoksiškai nusiteikę žmonės, niekas negali pasakyti, bet jaunojo karto žybsi gana reikšmingi vilties pragiedruliai.

Po bendro pašnekesio dar ilgą laiką susirinkusieji šnekučiavosi

Miami, Fla., arkivyskupas McCarthy pasakys kalbą Lietuvos nepriklausomybės minėjime, kuris bus vasario 18 d. 2 v. popiet Lietuvos Piliečių klube. 3655 N.W. 34 St. Miami, Fla. Mišios Lietuvos nepriklausomybės šventės proga bus vasario 17, šeštadienį, 12 val. Šv. Roberto Bellarmino bažnyčioje, 3405 N.W. 27th Ave. Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. Vincas Andriuska. Gautas leidimas toje pat bažnyčioje kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį laikyti lietuviškas pamaldas. Tos mišios bus 3 v. popiet. Išpažinties klausoma nuo 2:30 v. popiet.

su kavos puodukais rankose vieni su kitais ir su svečiais.

Tiesa, visą dieną gąščiojom, jog visas žmogaus atvykimo vargas ir gaisčiai gali būti be reikalo, nes oras buvo tikrai netikęs. Jeigu čia būtų buvęs rašytojas Antanas Giedraitis, tikrai būtų pakartojęs savo įprastą posakį: "Ir sakyk, kad velnio nėra!"

Visą laiką ir oras, ir keliai buvo geriausi, o kai reikia susirinkti tokiam reikalui, kuris velniui tikrai nepakeliui, viskas susimaišė, ir policija per visus radijus nuolat pranešinėjo, kad be kruvino reikalo niekas kojos iš namų nekeltų. O mūsų visi, tiek iškėlė, ir susirinko geras pusšimtis. Iš mūsų nepilnų dviejų šimtinų šeimų parapijėlės tokiu atvykusiųjų skaičium reikia didžiuotis.

Kitą dieną per vienuoliktos valandos mišias Antanas Rubšys dar pasakė ypatingai prasmingo turinio ir gražios formos pamokslą, o po pietų dar gerą valandą praleido su jaunimu. Ir jaunimas tuo trumpu pabendravimu yra sužavėtas.

Apskritai kun. Antanas Rubšys savo asmeniu ir pasiūlymais mūsų parapijų paliko gražų religinį šviesulį.

Jurgis Jankus

Šiemet sueina jau 64 metai, kaip leidžiamas Darbininkas. Pradėtas jis leisti 1915 Bostone. 1951 perkeltas į Brooklyną ir sujungtas su Brooklyneėjusia Amerika ir Pittsburghėjusiom Lietuvos Žiniom. Auka prisidėk prie šio laikraščio išlaikymo.

— Lietuvos Fondo tarybos suvažiavime sausio 28 Chicagoj tarybos pirmininku išrinktas dr. Antanas Razma, o valdybos pirmininku — dr. Gediminas Balukas.

— Dr. Antanas Škėrys, Woodhaven, N.Y., atsiuntė Darbininko redakcijai tokio turinio pareiškimą: "Šiuom pareiškiu, kad aš nuo š.m. vasario 1 d. pasitraukiau iš Lietuvos Darbo Federacijos pirmininko ir Vlko tarybos nario, atstovavusio Lietuvos Darbo Federacijai, pareigų".

— L.M.K. Federacijos Waterburio Klubas, įvertindamas Darbininko talką, paskyrė 20 dol. auką laikraščiu stiprinti ir ją atsiuntė per J. Bajorinieng, klubo išdininę. Nuoširdus ačiū.

— Solistas Arnoldas Voketaitis, dainuojąs solo partijas Chicago Lyric ir kitose JAV operose, sutiko atlikti koncertinę programą dalį minint Draugo 70 metų gyvavimo sukaktį. Koncertas ir minėjimas vyks gegužės 20 Marijos aukštesniosios mokyklos salė Chicagoj.

— Dail. Jurgio Račkaus dailės darbų paroda vyks vasario 23-kovo 4 Chicagoj, Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje.

— LB Connecticut apygarda LB spaudos vajuos proga paskyrė Darbininkui 15 dol. auką. Ačiū labai.

— Pasaulio Lietuvių Katalikų Vienybė išleido savo biuletenio "Žiniaraštis" pirmą numerį, su redaguota pirminko kun. J. Staškaus. Gausu informacijų iš kunigų veiklos laisvame pasaulyje.

— Inž. Klemensas Žukauskas, Beverly Shores, Ind., miesto valdybos pakviestas, sutiko būti stovybos komisijos nariu. Jis pasiūlymą atliktais darbais Saudi Arabijoje, buvo apdovanotas jų vyriausybės, o JAV kariuomenės vadovybė darbą įvertino specialiu atžymėjimu. Taip pat ilgesniam laikui jis buvo pasiūstas ir į Italiją.

— Senatorius Frank Savickas išrinktas Illinois senato daugumos vado pavaduotoju. Illinois senatorium jis yra nuo 1970.

— Balys Pakštas, pasitraukęs pensijon, Lietuvių Muzikologijos archyvo mecenatas, organizatoriaus kviečiamas įsijungė į bendradarbių eiles. B. Pakštas rūpinasi lietuvių liaudies muzikos instrumentų naudojimu jaunimo tarpe. Jo rūpesčiu veikia liaudies muzikos instrumentų orkestras, kuris ne kartą yra padėjęs Fausto Strolis vadovaujamam jaunimo chorui. Jo trijų asmenų prieauglis laisvai groja liaudies muzikos instrumentais.

— Antanas ir Ona Saulaičiai, Oakville, Conn., negalėdami parašyti kiekvienam atskirai, bando šiu būdu padėkoti brangim savo giminėm, draugam, sesėm skautininkam bei broliam skautininkam įvairiose vietose ir nuoširdiem pažįstamiems, kurie bet kada ir praėjusių švenčių proga prisiminę, sveikino, linkėjo sveikatos ar kitaip parodė savo gerą širdį šiuo metu labiau namuose prisilaikančiais šeimais, ir dėkodami visiem linki laimingų 1979 metų.

— Neringos stovyklavietėje šių vasarą stovyklos vyks šia tvarka: birželio 24-liepos 7 stovyklaus lietuviškos kilmės jaunuoliai, liepos 8-28 vyks mergaitių stovykla, liepos 29 — rugpjūčio 11 vyks berniukų stovykla.

Lietuviškas kalendorius 1979 metų yra išleistas ir Darbininko administracijos. Skaitytojams jis jau buvo pasiūstas. Kas norėtų gauti daugiau egzempliorių, gali kreiptis į Darbininko administraciją. Pašto išlaidom pridėdama 1 dol. — Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

1979 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Kelonės dlenos	Naktų skaičius		Kaina iš New Yorko \$
	Lietuvoje	Už Lietuvos	
Kovo 19-27	5	2	725
Balandžio 11-19	5	2	795
Bal. 25-geg. 3	5	2	795
Geg. 2-10	5	2	829
Geg. 9-17	5	2	829
Geg. 16-25	5	2	839
Geg. 16-26	6	2	859
Birž. 7-16	5	2	859
Birž. 13-21	5	8	1,399
Birž. 13-21	5	2	926
Birž. 20-liepos 4	5	8	1,189
Birž. 26-liepos 10	6	7	1,189
Liepos 4-18	5	8	1,420
Liepos 12-21	5	2	865
Liepos 12-26	5	8	1,399
Rugp. 2-11	5	2	865
Rugp. 2-16	5	8	1,399
Rugp. 8-22	5	8	1,189
Rugp. 15-29	5	8	1,420
Rugs. 19-27	5	2	829
Rugs. 26-spalio 4	5	2	829
Spalio 10-18	5	2	829
Gruodžio 19-sausio 2	5	8	1,045

Kainos gali pakilti, jei pakils skrydimų kainos. Vizos mokestis ir departure tax neįskaityti.

REGISTRUOTIS: VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

Girių tavo plaukus

Plakis ėmė įžeidinėti Diogeną ir iš jo juoktis. Diogenas jam tarė:

— Ant tavęs nepyktu, bet tavo plaukus tai giriu, kad jie nuo tokios netikšios galvos nukrito.

Netikęs projektas

Mark Twainą viena miestelio valdyba paprašė pinigų kapinių tvorai. Humoristas valdybai taip atsakė:

— Netikęs projektas. Tie, kurie yra kapinėse, negali iš jų pabėgti, o tie, kurie už kapinių, neturi nė mažiausio noro į jas patekti!

Sokrato kritika

Euripidas, senovės graikų dramaturgas, parašė filosofinį veikalą ir pasiuntė jį paskaityti Sokratui, kad įvertintų. Sokratas perskaitęs taip atsakė dramaturgui Euripidui:

— Viskas, ką supratau, parašyta labai gerai. Neabejoju, kad ir tai, kas buvo man neįkandama, išdėstyta puikiai.

Galės pasirinkti

Trys nuteistieji — anglas, skotas ir airis — turės būti pakarti. Pirmiausia teisėjas klausia anglą:

— Ant kokio medžio norėtum kabėti?

— Ant ąžuolo.

— O tu? — klausia skotas.

— Ant liepos.

— Tvarkoj, — pastebi teisėjas ir iš eilės kreipiasi su tuo pačiu klausimu į airį.

— Aš norėčiau, kad mane pakartumėt ant agrasto šakos.

— Kaip tai? — sako jam teisėjas.

— Juk tokia šaka per mažą ir silpną!

— Nieko tokio, — atsako airis.

— Aš turiu daug laiko ir galiu palaukti, kol ji paauš.

Pirmininkas

Vaikai išrinko ketverių metų berniuką savo pirmininku.

— Kodėl tokį mažą? — paklausė tėvas.

— Todėl, kad jis nemoka rašyti, negali būti sekretorium, nemoka skaičiuoti pinigų, negali būti išdininu. Kadangi jis niekam netinka, todėl ir išrinkom pirmininku.

Kantrus klausytojas

Kalbėtojas, atsiliepdamas į vienintelį klausytoją:

— Ačiū tamstai, kad pasilikai salėje, kada visi išėjo.

Klausytojas, nusiminęs:

— Nėra už ką dėkoti. Aš esu kitas kalbėtojas.

Atspėjo

— Kur gavai šią knygą?

— Tai dovana, mama.

— Už ką?

— Mokytojas paklausė kiek strutis turi kojų.

— Ir ką tu atsakei?

— Pasakiau, kad tris.

— Bet gi jis turi tik dvi kojas.

— Dabar aš tai žinau, bet visi klasėje sakė, kad keturias, todėl mano atsakymas buvo geriausias.

Pamokoj

— Pasakyk man kokį ilgą žodį.

— Guma.

— Bet tai nėra ilgas žodis.

— Ją galima ištempti.

Arabų humoras

— Kelionė lėktuvu yra visai nepavojinga. Tai kodėl bijai skristi. Kai ateisi tavoji valanda, Allah vis vien tave suras, ar tu būtum ant žemės, ar ore.

— Tai tiesa. Bet prileiskim, jog esam lėktuve ir jog Allah pašauks ne mane, o pilotą.

WORCESTER, MASS.

Kalėdų eglutė

Aušros Vartų lituanistinė mokykla sausio 7 Maironio Parke surengė Kalėdų eglutę. Susirinkusius pasveikino tėvų komiteto pirm. N. Pranckevičienė.

Mokiniai suvaidino vaidinimėlį "Stebuklinga naktis". G. Prapuolenytė ir G. Dabrilaitė padeklamavo eilėraštį, tautinių šokių sambūrio Žaibas mažosios mergaitės pašoko šokį "Snai-gės". Programoj dalyvavo visi mokiniai. Juos paruošė mokytojos J. Dabrilienė ir N. Pranckevičienė. Pabaigoj Kalėdų senis mokinius apdovanojo.

Po programos sveikino Maironio Parko šeimininkas, kuris leido nemokamai naudotis patalpomis ir mokinius pavaišino vaikiškais gėrimais.

Worcesterio LB apylinkės vardu, negalint dalyvauti pirm. P. Moliui, sveikino ir 100 dol. auką įteikė E. Meilus Jr. Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Miciūnas, MIC, įteikė 50 dol., lietuviškų parengimų uolūs lankytojai ir rėmėjai Karytais — 25 dol., Dr. V. Kudirkos šaulių kuopos pirm. V. Gedmintas — 10 dol. Tėvų komitetas, kurį sudaro pirm. N. Pranckevičienė ir išd. J. Miliauskienė, dėkoja.

Kai kurios organizacijos ir geraširdžiai lietuviai, jaunimo mylėtojai ir mokinių tėveliai suaukojo daug dovanų, kurios buvo paskirstytos loterijos būdu. Loterijai vadovavo G. Narienė ir A. Prapuolenis.

Pabaigoj tėvų komiteto iniciatyva ir tėvėlių prisidėjimu visi buvo pavaišinti.

Prisaidinta vadovybė

Lietuvių Labdaringos Draugijos valdybos nariai ir direktoriai sausio 14 susirinko į Maironio Parką, kur jų priesaiką priėmė Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. A. Miciūnas, MIC.

Valdybą sudaro: pirm. K. Adomavičius, vicepirm. J. Pipiras, sekr. J. Miliauskas, finansų sekr. O. Keršienė, išd. M. Scigla, išd. globėjos K. Kuzmeskienė ir A. Lozoraitienė, knygų tikrintojai E. Vallon ir St. Valinskas, tvarkos prižiūrėtojas V. Pajėda, direktoriai A. Glodas, B. Naras, R. Jakubauskas, V. Ivaška, A. Klimas, E. Grigaitis, P. Molis, reikalų vedėjas A. Kauševičius. Šeimininkė E. Kauševičienė pavaišino puikia vakariene. Dalyvavo ir sveikino miesto burmistras T. Early, Lietuvių Piliečių Klubo pirm. Tamulevičius. Pabaigoj žodį tarė ilgametis energingas pirm. K. Adomavičius. Jis padėkojo valdybos nariams ir direktoriams už talką. Vakarui vadovavo vicepirm. J. Pipiras.

Draugiją yra gausi narių skaičiumi, kuris per kiekvieną susirinkimą didėja. Lietuvių Labdaros Draugija metų bėgy atlieka daug didelių ir gražių darbų.

Trumpai

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos metinis susirinkimas sausio 13 įvyko Maironio Parke. Dėl blogo oro dalyvavo mažai narių.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą vasario 11 rengia Worcesterio Lietuvių Organizacijų taryba ir kviečia visus dalyvauti pamaldose ir minėjime.

Tradicinė užgavėnių vakarienė, rengiama Meno Mėgėjų Rateljio, įvyks vasario 24, šeštadienio vakarą, Maironio Parke.

ALRK Moterų Sąjungos 5-tos kuopos susirinkimas įvyks vasario 25, sekmadienį, 2 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos salėje. Kalbės Šv. Kazimiero vienuolijos seselė apie jų vienuolijos įsteigėją a. a. M. Kaupaitę.

J.M.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo modernius apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtieji.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELį, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: DANDRUFF, FALLING HAIR, ITCHING SCALP, SPLITTING ENDS, STRENGTHENING HAIR ROOT GROWTH, and restoring NATURAL HAIR COLOR. Using JIB you will never be BALD or grey 100% Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.

J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; CHICAGO: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero and 1640 W. 47th St. Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

1979 LIETUVA IR ROMA 1979

specialiai planuotos kelionės jūm ir jūsų šeimai

UNION TOURS

kvalifikuoti kelionių vadovai nuo 1931

IŠVYKSTAMA
gegužės 09
birželio 13
rugpjūčio 19

GRIŽTAMA
gegužės 17
birželio 21
rugpjūčio 27

MIESTAI IR NAKTYS
Vilnius 5, Maskva 2
Vilnius 5, Maskva 2
Vilnius 5, Maskva 2

PILNA KAINA
\$ 876.00
\$ 926.00
\$ 876.00

Pridedama \$3.00 mokesčių

liepos 04
rugpjūčio 15

liepos 18
rugpjūčio 29

Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6
Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6

\$ 1,420.00
\$ 1,420.00

*kaina asmeniui, dviem kambariais: pagal GIT oro linijų kainas: mažiausiai 30 asmenų grupė — pagal valdžios pakeitimą ar aprobavimą
*kelionės palydovas su kiekviena grupe
*galima vykti iš Vakarų pakraščio, Vidurio Vakarų ar Kanados
*adedame pavieniam turistam į Lietuvą: atkvičiami giminės į JAV: lankymosi vizos Lietuvon
★ Liepos 4 ir rugpjūčio 15 ekskursijų keleiviai Romoje bus priimti Šv. Tėvo Jono Pauliaus II audienčioje. Rugpjūčio 15 d. grupelį vadovaus prof. J. Stukas.

Rezervacijos ir informacijos:

UNION TOURS
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
(212) 679-7878

Vietos ribotos
rezervuokite anksti

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

MES SVEIKINAME VILNIAUS UNIVERSITETĄ 400 M. SUKAKTIES PROGA

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokesčių, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

Po 12 dol. — E. Culada, Brooklyn, N.Y., A. Yonaitis, Brooklyn, N.Y., dr. B. J. Kaslas, Wyoming, Pa., A. Vytuvys, Woodhaven, N.Y., M. Ercius, Little Neck, N.Y.

Po 10 dol. — K. Bružas, Homewood, Ill., P. Karosas, New Britain, Conn.

Po 7 dol. — K. Trečiokas, Union, N.J., J. Milius, Woodhaven, N.Y., O. Dzeteveckas, Woodhaven, N.Y., A. Kardas, New York, N.Y., P. Girmys, Brooklyn, N.Y., M. Zirlys, Rochester, N.Y., A. Juozaitis, Lakewood, Ohio, K. Gedeikienė, Brooklyn, N.Y., A. Skruodys, Jersey City, N.J., A. Wishner, Lakewood, Ohio, V. Chesnulis, Albuquerque, N.M., J. Žilionis, Cleveland, Ohio, Z. Krasauskas, Chicago, Ill., K. Žvinis, Brooklyn, N.Y., V. Vilkutaitis, E. Northport, N.Y.

6 dol. — R. Svainauskas, Studio City, Calif.

Po 5 dol. — P. Uknes, Brooklyn, N.Y., C. Surdokas, Baltimore, Md., C. Machulis, Baltimore, Md., S. Levonas, Waterbury, Conn., A. Gailiusis, Philadelphia, Pa., A. Ragažinskas, Brooklyn, N.Y., E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N.Y.

4.50 dol. — G. Kacillas, New Haven, Conn.

4 dol. — A. Matulionis, Plattsburgh, N.Y.

3 dol. — L. Kukanauza, Providence, R.I., J. Girdzevičius, Sault St. Marie, Ont., A. Valaitis, Philadelphia, Pa., A. Bortkevičienė, Woodhaven, N.Y.

Po 2 dol. — A. Pavalkis, Elizabeth, N.J., S. Kunkulis, Niagara Falls, N.Y., J. Masilionis, Chicago, Ill., J. Budrevičius, North Palm Beach, Fla., A. Radaitis, Cambridge, Mass., P. Zaranka, Redford Twp., Mich., K. Bačanskas, Dorchester, Mass., D. Draugelis, Hartford, Conn., T. Bakanienė, Chester, Pa., dr. J. Dičpinigaitis, Woodhaven, N.Y., O. Paukštys, Elizabeth, N.J., P. Braska, Brockton, Mass., A. Bilaitis, Kearny, N.J., M. Vitkus, Lake Ronkonkoma, N.Y., K. Keblys, Southfield, Mich., A. Jurgėla, Brooklyn, N.Y., C. Drazdauskas, Moscow, Pa., A. Bogužas, Blauvelt, N.Y., E. Vaišnoraitė, Richmond Hill, N.Y., A. Sakaitis, Woodhaven, N.Y., C. Karbočius, Amsterdam, N.Y., A. Aidukas, Elmwood Park, N.J., V. Šnipas, Hartford, Conn., V. Dulkis, Maryland, N.Y., S. Dirsas, Brighton, Mass.

Po 1 dol. — S. Jatulis, Greenwood, N.J., S. Yankūnas, Watertown, Mass., F. Baras, Media, Pa., J. Marūnas, Wolcott, Conn., R. Bureika, Los Angeles, Calif.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

HARTFORD, CONN.

DVI MENININKĖS

LMK Federacijos Hartfordo klubas gruodžio 10 surengė meno dieną, kuri labai tiko advento sekmadienio rimčiai.

Dailininkės Vandos Balukienės paveiksai, poetės Danguolės Sadūnaitės gilios mintys ir rengėjų rūpestingas svetingumas sudarė jaukią, pakilią nuotaiką, kuria atsilankiusieji nuoširdžiai gėrėjosi. Menininkų kūryba veikė savo lietuviška tematika.

Dail. Vandos Balukienės paveiksai — lyg turtingos jaunamartės drobės. Išstatyti 22 paveiksai visiem buvo nematyta maloni naujiena. Dailininkė tapo ant tikro lino audeklo staltiesių, rankšluosčių ar kitokio gabalo. Ji akrilikos dažais įsusta raštą išryškina arba išvysto savo vaizduotės ornamentą. Dailininkė pasirodė ir puiki kalbėtoja. Ji įdomiai atsakinėjo į klausimus. Visiem patiko maloni dailininkė ir jos kūryba, tačiau norintieji paveikslų įsigyti negalėjo, nes ji ruošiasi parodai New Yorke.

Jaukioje paveikslų aplinkoje buvo malonu susipažinti su 1977 metų laureate, gavusia Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją. Tai poetė Danguolė Sadūnaitė. Ji atvyko iš Putnamo, lydimas sesers Margaritos.

LMK Federacijos Hartfordo klubo pirmininkė Kotryna Marjosiūnienė supažindino su autore ir jos kūryba, remdamasi rašytojų ir kritikų (A. Vaičiūlaičio, Kęsto Reikalo, B. Cipliauskaitės, V. Skrupskelytės) pasisakymais apie poetės kūrybą. Buvo panagrinėta pora eilėraščių, bandant juose atrasti slypiančią mintį. Po kelis eilėraščius iš visų išleistų knygų paskaitė K. Šerkšnienė, D. Grajauskienė ir Z. Dapkienė. Visos skaitė su giliu įsijautimu.

Abi menininkės buvo apdovanotos kalėdinė gėlė, LMK Federacijos istorijos leidinėliu, svečių ilgą plovimą ir nuoširdžia šypsena. Džiaugiamės, kad abi menininkės yra mūsų kaimynės — D. Sadūnaitė gyvena Putname, o V. Balukienė — New Havene.

Kavos klubas

Tai ypatingas klubas, kuris neturi nei pirmininko, nei valdybos, nei narių. Yra tik veikla. Jau suėjo 10 metų, kaip kiekvieną sekmadienį po lietuviškų

Kanados didmeisterių tėra trys: D. Suttles 2470, P. Biyass 2450 ir D.A. Yanofsky 2420; tarptautinių meistrų — 11, jų tarpe Povilas Vaitonis ir F. Bohatirchuk, kuriems nėra žymimi "ratingai", kaip matom iš Canadian Chess Chat. International Ratings of Canadian Players mini F. Pushkedra su 2370, nors Kanados "ratings" jį skelbia su 2241.

"Regina Open" turnyre S. Daubrava ir J. Stonkus surinko po 2.5 taško. Geriau pasirodė Ignas Žalys Montrealio Open 1978 turnyre, surinkęs 4 taškus iš 6 galimų. R. Vaichaitis baigė aštuntą (dalyvavo 31) Toronto Amateur Open turnyre su 3 tš. iš 5.

Australijos sporto šventėje šachmatų varžybas laimėjo V. Liuga iš Sydnėjaus, antroju baigė A. Baltutis iš Melbourne, trečiaja — P. Čerakavičienė iš Geelongo (I). Žaibo turnyrą laimėjo I. Venclovas iš Sydnėjaus. Šias pirmenybes pravedė Jurgis Karpavičius.

Bostono MET lygos 1978/79 antrasis ratas prasidėjo vasario 2. So. Bostono LPD šachmatininkai skaudžiai nugalėjo Boylston CC vyrus, įveikę juos 4-1. Lietuvių komandoj žaidė ir laimėjo: Aleksis Klinovas 1, Ričardas Grauslys 1, Kazys Merkis, Jurgis Zozla 1 ir Bronius Skrabulis 1. Pastarieji du gavo taškus be kovos, nes Boylston CC atvyko su nepilna komanda.

mišių Švč. Trejybės bažnyčios svetainėje visų laukia kava ir pyragaičiai. Žmonės įprato, taip po pamaldų tuoj ir slenka žemyn išgerti kavos, pasimatyti, išgirsti naujienų. Atrodo, kad taip ir turi būti. Labai nustebtų, jei vieną sekmadienį kavos nerastų.

Kas tas vašes paruošia? Paklaustas atsakytų — kavos klubas. Kas jį sudaro? Nežinau! Tai jaunos ponios ten šeimininkauja, kas sekmadienį pasikeisdamos.

Kelios jaunos šeimos jau dešimtį metų be reklamos ir skambių įsipareigojimų tarnauja savo tautiečiam. Tegu jaunieji nepasensia ir tęsia kitą dešimtmetį savo gerąjį darbą! K.M.

PUTNAM, CONN.

Senelių prieglaudoje

Vyskupo Matulaičio vardu pavadinoto prieglaudoje dabar yra apie 40-50 senelių. Vyriausia vienuolijos vadovė yra sesuo Margarita Bareikaitė, kuri labai rūpestingai visus prižiūri ir dirba su pasišventimu. Kun. Vytautas Zakaras kas rytą 7 v. auksa mišias. Vilniau rengiamos įvairios programėlės, daromi žaislai, žaidžiamas bingo. Rengiamos ir įvairios paskaitos. Sausio 26 kalbėjo prel. V. Balčiūnas apie arkivyskupo Matulaičio beatifikaciją.

P.J.M.

KNYGOS LIETUVIŲ IR ANGLŲ KALBOM IŠMOKTI

Introduction to Modern Lithuanian — 9 dol.

Lietuviškų pokalbių plokštelė su tekstu — 8 dol.

Angliškai lietuviškas žodynas — 8 dol.

Lietuviškai angliškas žodynas — 8 dol.

Lietuvių kalbos žodynas, paveiksluotas — 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Graži dovaną jaunimui ir suaugusiems visokiomis progomis. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kur tas šaltinėlis? 27 lietuviškos dainos dviejose plokštelėse. Duetas įdainavo Edmundas Kuodis ir Jonas Girijotas. Išleido prof. J. J. Stukas. Kaina su persiuntimu 15 dol.

Šios bei kitos lietuviškos plokštelės ir naujausios lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

NAUJAUSI LEIDINIAI

Aleksandras Pakalniškis, Studento dienoraštis. 284 pusl. Lengvo stiliaus skaitymai. Kaina 5 dol.

Mirga Girniuvienė, Senojo bokšto paslaptis. 150 pusl. Skaitymai vaikams. Iliustruota. Kaina 4 dol.

Jonas Balys, Lietuvių kalendorinės šventės. Lietuvių tautosakos lobynas VII. Tautosakinė medžiaga ir aiškinimai. 160 pusl. ir 10 pusl. iliustracijų. Kaina 6 dol.

V. Pietario Algimantas. Istorinė apysaka. Pirmoji ir antroji dalis vienoj knygoj. 9 dol.

VI. Šlaitas, Nesu vėjo malonėje. Poezijos rinkinys su kietais viršeliais. Kaina 5 dol.

Jonas Narbutas, Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje. Antra dalis (1937-1940). 445 pusl. Gausiai iliustruota. Kaina 9 dol.

Giedra Gudauskas. Variations for piano on Lithuanian Folk Theme. Kaina 3 dol.

Persiuntimui pridedama 50 c. Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PROTESTO DEMONSTRACIJOS

Pavergtų Tautų atstovų centro komitetas sausio 18 nutarė rengti protesto demonstracijas, nukreiptas prieš Manufacturers Hanover Trust Company New Yorke. Ši bendrovė yra pagrindinis sponsorius sovietų propagandinio serijinio filmo "The Unknown War", kuris rodomas šeštadienį vakarais 7 val. 9 kanale. Komiteto rašte, kurį pasirašė Horst Uhlrich, Pavergtų Tautų komiteto New Yorke pirmininkas, ir Peter C. Wytenus, rezoliucijų komiteto pirmininkas, reikalaujama, kad bendrovė

apmokėtų tiek pat laiko ir Pavergtom Tautom, kurios klaidinamieji amerikiečiai žiūrovams per televiziją parodys tikruosius faktus ir Sovietų Sąjungos armijos bei komunistų partijos nusikaltimus.

SLA SEIMAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) seimas įvyks Clevelande birželio 29 — liepos 3. Atvyks apie šimtas penkiasdešimt delegatų iš JAV ir Kana-

dos. Protesto demonstracijos vyks vasario 9, šį penktadienį, 12 val. dienos prie Manufacturers Hanover Trust Company pastato, 40 Wall Street, New Yorke.

Dalyviai kviečiami dalyvauti su vėliavomis. Daugiau informacijų teikia Mr. Kalchas. Jo telefonas 212 758-8528.

dos.

Penktadienį, birželio 29, Lietuvių namų salė įvyks seimo delegatų ir lietuvių visuomenės susipažinimo vakaras. Šeštadienį, birželio 30, Hollenden House viešbuty bus seimo banketas, kuriame dalyvaus žymūs amerikiečiai ir Clevelando lietuvių visuomenė bei organizacijų atstovai.

Seimo darbai baigsis liepos 2 vakarą, bet komisijų posėdžiai dar bus ir liepos 3 rytą.

Visi seimo posėdžiai vyks Hollenden House viešbuty, kuris yra miesto centre. Seimo sesijoms vadovaus SLA Pildomosios Tarybos prezidentas Povilas P. Dargis, o seimo rengimo darbus atliks komisija, sudaryta iš visų Clevelando SLA kuopų valdybų.

asmenų. Kandidatų siūlymo anketos ir pilnos taisyklės gaunamos, paskambinus N.Y. apygardos rinkimų komisijos narei Irenai Ridikienei, tel. (212) 849-0670. Jos adresas: 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418.

Raginame visus, susirūpinusius Amerikos lietuviško gyvenimo eiga ir ateitimi, įnešti savo sumanumą ir ryžtingumą į Lietuvių Bendruomenės darbus ir kandidatuoti į Tarybą.

PATERSON, N.J.

61-jų metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukurtųjų minėjimas įvyks vasario 16 d. 11 val. Lietuvos trispalvės pakėlimu prie miesto rotušės (City Hall). Visi Patersono ir apylinkės lietuviai, kurie tik gali, prašomi dalyvauti.

Vasario 18 d., 10 val. 30 min. pamaldos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, 147 Montgomery Pl., Paterson, N.J.

3 val. popiet iškilmingas susirinkimas parapijos salėje. Paskaitą skaitys Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininkas inž. Rimas Česonis. Jis yra puikus kalbėtojas. Apie jį yra daug rašoma lietuvių spaudoje. Meninę dalį atliks solistė Ona Pliuškonienė iš Philadelphia. Ji yra koncertavusi su dideliu pasisekimu daugelyje Amerikos lietuvių kolonijų. Jai pianinu pritarė Alice Mališkevičiūtė. Minėjime pažadėjo dalyvauti ir pasakyti kalbą Patersono miesto burmistras L. P. Kramer.

Be to, minėjimo metu bus pagerbtas didelis lietuvių ir parapijos veikėjas Jonas Sprainaitis jo 85 metų sukakties proga. Jis buvo ilgus metus Altos pirm. Balfio pirm. Katalikų Federacijos pirm., Šv. Kazimiero Dr-jos pirm., daugelio organizacijų valdybose, o dar dabar vadovauja Lietuvių Katalikų Susivienijimo Amerikoje Patersono kuopai. Jis yra ankstesnės kartos ateivis, todėl su jo pagalba daugeliui naujų ateivių apsigyvenimas šiame krašte buvo lengvesnis. Jis

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo proga LB Brocktono apylinkės valdyba išrūpino, kad vasario 16, penktadienį nuo 6:30 iki 7 val. vak. radijo stotis WBET banga 1460 (per kurią perduodama Laisvės Varpo programa) bus speciali programa angliskai. LB apylinkės valdyba daro žygių gauti panašų laiką ir kitą Brocktono radijo stoty WOKW. Programą šiomis stotimis paruoš Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis. Steponas ir Valentina Minkai irgi paruošė specialią programą angliskai. Ji bus transliuojama vasario 16, penktadienį, nuo 6 iki 6:30 val. vak. Iš radijo stoties WLYN 101.7 meg. FM.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas Bostone vyks vasario 18. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 10:15 val. ryto bus pamaldos už Lietuvą. Lietuvių Piliečių D-jos salė 2 val. popiet vyks tolimesnis minėjimas. Kalbės dr. Henrikas Nagys iš Kanados. Meninę programą atliks solistas Benediktas Povilavičius, muzikas Jeronimas Kačinskas, lituanistinės mokyklos mokiniai ir Onos Ivaškiens vadovaujamas tautinių šokių sambūris. Į minėjimą yra pakviesti vietos valdžios aukšti pareigūnai.

Vasario mėnesio subatvakaris įvyks vasario 17 d. 7:30 val. vak.

yra ir Lietuvių Bendruomenės narys.

Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenės Patersono apylinkės valdyba, kurią sudaro: pirm. Antanas Rugys, vicepirm. Juozas Jackūnas, sekr. inž. Gediminas Klimas, izd. Juozas Iškauskas, narė kultūriniam reikalui Rūta Gudeliene, valdybos narys ir Vasario 16 d. būrelio rėmėjų vadovas Vytautas Grunžas.

Dar kartą prašome visus Patersono ir apylinkės lietuvių minėjime gausiai dalyvauti. Moterys, kurios turi, prašomos dalyvauti apsirengusios tautiniais drabužiais.

Bendruomenės valdyba

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokšteles atsiųstų į namus.

Programą atliks Birutė Vaitkutė-Nagienė, išraiškos šokio interpretatorė: žodis-judėsys-žodis. Dr. Henrikas Nagys skaitys iš savo paskutinės kūrybos.

Kaziuko mugė, rengiama Bostono Baltijos ir Žalgirio skautų ir skautų įvyks kovo 11 Lietuvių Piliečių d-jos salėse, So. Bostone.

Inžinieriai Brutenis ir Romaldas Veitai buvo pakviesti ir sausio 26 dalyvavo Baltuosiuose Rūmuose pranešime infliacijos reikalui. Prezidento Carterio patarėjas infliacijos reikalui Alfred Kahn ir viceprezidentas Walter Mondale apibūdino administracijos rūpestį kovojant prieš infliaciją. Konferencijoje dalyvavo apie 200 asmenų iš visos Amerikos, daugiausia nedideli prekybininkai, pramonininkai ir profesionalai. Be lietuvių, iš etninių grupių buvo tik ukrainiečių ir arabų atstovai.

Šv. Petro lietuvių parapijos susirinkimas vyko sausio 30 parapijos salė, 7-oj gatvė. Klebonui mirus ar išėjus pensijon, vyskupijos asmeninis skyrius šaukia parapijos susirinkimą ir aptaria parapijos vidaus reikalus. So. Bostono Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kun. A. Baltrušūnas sveikatos ir amžiaus sumetimais išėina į pensiją. Bostono kardinolas jo pasitraukimą patvirtino. Šiame parapijos susirinkime dalyvavo vysk. Riley ir trys kunigai iš vyskupijos asmeninio skyriaus. Juos pristatė kun. A. Baltrušūnas. Svečiai pagal turimas vyskupijos žinias apibūdino parapijos vaizdą. Parapičiai dėl to galėjo pasisakyti. Visi pageidavo, kad nauju klebonu būtų paskirtas lietuvis. Buvo duotas sąrašas lietuvių kunigų, kurie dirba ne lietuvių parapijose. Klebono klausimas bus išspręstas 4-6 savaitių laikotarpy.

Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos metinis suvažiavimas įvyko sausio 28 Maironio Parke, Shrewsbury. Apsvarsčius einamuosius reikalus, išrinkta nauja apygardos valdyba: pirm. Juozas Kapočius, sekr. Daiva Izbickaitė, izd. inž. Apolinaras Treinys. Valdybai palikta teisė kooptuoti dar du narius.

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 892 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0459. Perduodama Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS Sekmadeniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10—1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

KELIAS Į DEŠIMTĄJĄ DAILĖS PARODĄ

(atkelta iš 3 psl.)

gavo tris garbės pažymėjimus), A. Jūpalis — sidabro medalį ir garbės pažymėjimą, Vida Kristolaitė — sidabro. Bronzos gavo — Irena Grižė (dar ji gavo garbės pažymėjimą), Banguolė M. Raugaitė.

Be minėtų dar garbės pažymėjimus gavo: J. Šukys, Pranas Lapė, J. Paukštienė, A. Kairys, T. Petraitis, Rol. Rasimas, R. Kudžmienė, K. Butvydaitė, Irena Nemickienė.

Ketvirtoje dailės parodoje buvo paskirtos dvi garbės premijos — didžioji Viktorui Vizgirdai, antroji — Irenai D. Grižėi.

Tapyba vyravo

Visose parodose vyravo tapyba. Grafika ir skulptūra buvo lyg nusikrausta, tačiau skulptūra susilaukė daug dėmesio, ir V. Kašubos kūriniai gavo aukštas premijas.

Vyravo taip pat nuosaikus realizmas, nors buvo ir abstraktų ir kitų meno srovių kūrinių. Visi jie darniai sutilpo Kultūros Židinyje.

Parodos susilaukė ir kritikos, įvairių priekaištų. Kas be jų. Kritikavo dažniausiai tie patys

asmenys, nurodydami tuos pačius motyvus, kad, esą parodų lygis per žemas. Lygis įvairėjo. Jis nuolat ir nuolat gerinamas.

Prikišama, kad rengia Lietuvių Bendruomenė. O kas gi kitas rengs. Kiek čia reikia darbo jėgos, kiek reikia organizacijos ir lėšų!

Tegu LB apygarda ištisi ir tegu toliau rengia šias tradicines parodas. (p.j.)

KVIEČIAM KANDIDATAI

Kviečiami kandidatai į 9-tąją JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą. Rinkimai įvyks gegužės 5, 6, 12 ir 13 dienomis. Kandidatų siūlymai turi būti įteikti New Yorko apygardos rinkimų komisijai ne vėliau kovo 5.

Kandidatuoti ir kandidatus siūlyti gali kiekvienas lietuvis, sulaukęs 18 metų ir gyvenęs New Yorko apygardos ribose — visa New Yorko valstybė, išskyrus jos vakarinę dalį — Buffalo ir Rochesterį.

Kandidatai, jų siūlytojai ir balsuotojai turi būti registruoti LB apylinkių balsuotojų sąrašuose. Kandidatus siūlo nemažiau 10

PADĖKA

A.A.

DR. BRONIUS RADZIVANAS

staiga mirė 1978 gruodžio 1. Palaidotas iš Šalins šermėninės Šv. Jono kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir visiems atsilankiusiems šermėninėje, dalyvavusiems bažnyčioje pamaldose ir palydėjusiems velionį į kapines.

Dėkojame visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje — pavieniams asmenims, šeimoms ir organizacijoms. Dėkojame Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos N.Y. skyriui, Apreiškimo parapijos chorui, A.L. Katalikų Moterų S-gos 29 kuopai, LB I-osios apylinkės valdybai, Lietuvių Dangu Gydytojų Dr-jai New Yorke, ateitininkų medikų korporacijai Gaja Chicagoje, Lietuvių Fronto Bičiuliams Philadelphiaje, Liet. Fronto Bičiulių Julijono Būteno sambūriui, Jaunimo S-gos N.Y. skyriui, LK Moterų Kultūros Dr-jai, Lietuvių Rezistencinei Santarvei, PLKOS atstovai prie Pas. Katalikų Unijos Birutėi Venskuvienėi su vyru Paryžiuje, Hardesty & Hanover Cons. Engineers, Lietuvos vyčių Vidurio Atlanto apskr. čiai, Lietuvos vyčių 41 kuopai Brooklyne, LB Bushwicko apylinkėi ir Liet. Moterų Klubų Federacijai.

Dėkojame Darbininkui ir Pr. Alšėnui Tėviškės Žiburluose, paminėjusiems velionio darbus spaudoje. Dėkojame visiems, atsilankiusiems gėles ir taip gausiai užprašusiems šv. mišias.

Nuoširdi padėka aukojusiems Kultūros Židiniui, Tautos Fondui, L. Vyčių stipendijų fondui ir misijoms.

Nuoširdžiai dėkojame Apreiškimo parapijos klebonui kun. Jonui Pakalniškiui ir visiems kunigams, aukojusiems šv. mišias laidotuvių dieną; vargonininkui Viktorui Raliui su solistais; visiems kunigams ir tėvams pranciškionams už užuojautas, šv. mišias ir už rožančiaus kalbėjimą; kun. Antanui Račkauskui ir kitiems kunigams už maldas kapinėse.

Dėkojame už pasakytus atsisveikinimo žodžius: Lietuvos generaliniam konsuliui A. Simučiui ir organizacijų atstovams — Vilko, JAV LB krašto valdybos, LB N.Y. apygardos, Kultūros Židinio, Liet. Fronto Bičiulių New Yorko sambūrio, New Yorko ateitininkų, Kat. Federacijos N.Y. skyriaus, Kat. Mokslo Akademijos N.Y. židinio, Pasaulio Liet. Katalikų Moterų Organizacijų S-gos, atkū medikų korporacijos Gaja N.Y. skyriaus, Liet. Gydytojų Dr-jos N.Y. Taip pat nuoširdi padėka kalbėjusiems ukmergiškių ir giminių vardu.

Reiškiamo nuoširdžią padėką Tėv. Pauliui Baltakiui, OFM, ir penktadienio popiečių darbuotojams už maldas ir paminėjimą velionio susirinkimo metu, už šv. mišias ir užuojautą.

Niekada nepamiršime mūsų mielų bičiulių Reginos ir Aloyzo Balsių ir velionio krikšto dukters Romos Krapovickaitės, kurie mus globojo ir guodė prisilgtomis liūdesio dienomis. Ypač A. Balsiui esame dėkingi už atsisveikinimo pravedimą.

Mielai Marytei Šalinskienei dėkojame už rūpestingą ir gražų patarnavimą laidotuvių ir už seserišką pagūdą visai mūsų šeimai.

Mūsų padėka E. Mickeliūnienėi už paruoštus po laidotuvių pietus.

Visiems prašome Dievo palaimos!

Apolonija Radzivanienė
ir sūnus Vytautas su šeima

Prie a.a. Felikso Eidimto karsto jo našlė su dukromis bei artimaisiais. Feliksas buvo Klaipėdos krašto sukilimo dalyvis, aktyviai dalyvavo visuomeniniame gyvenime, 10 metų vadovavo LB Clevelando apylinkėi. Nuotr. V. Bacevičiaus

A.A.

IRENAI RUSECKIENEI

mirus, jos dukrom Danguolei Banevičienėi ir Giedrei Mickienėi su šeimomis gilia užuojautą reiškia

Leonilda ir Juozas Giedraičiai

Brangiam vyrui

A.A.

ALFONSUI DAUGELEVIČIUI

staiga mirus, žmonai Viktorijai Daugelevičienėi ir visiems artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

Kibirkščių ir Vilgalių šeimos

Brangiam vyrui, tėvui ir seneliui

A.A.

JONUI ŠOSTAKUI

staiga mirus, mielą ponį Šostakienę, dukrą dr. Lialią Jaugolienę, sūnų Jonuką ir jų šeimoms nuoširdžiai užuojautame

J. Kibirkštienė
Kibirkščiai ir
Vilgaliai

"Amber Holidays"

1979 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ

ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS

VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/Leningradas

Kovo 19	— \$725.00	birželio 7	— \$859.00
balandžio 11 ir 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2 ir 9	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$829.00

DVIEJŲ SAVAITIŲ

birželio 7	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
birželio 20	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00
liepos 12	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
rugpjūčio 2	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
rugpjūčio 8	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS. Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį vasario 10 ir 11, šeštadienį ir sekmadienį, vyksta dešimtoji dailės paroda. Šeštadienio vakare — iškilingas parodos atidarymas. Sekmadienį 4 v. popiet — koncertas ir literatūros vakaras. Po koncerto — parodos uždarymas.

Anicetas Simutis, Lietuvos gen. konsulas, atidarys dešimtąją dailės parodą, kuri vasario 10 ir 11 rengiama Kultūros Židinyje. Atidarymas bus vasario 10, šeštadienį, 7 v.v.

Dešimtosios dailės parodos premijos įteikiamos vasario 10, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Šiemet bus įteiktos tokios premijos: JAV LB Kultūros Tarybos, Čiurlionio vardo, tradicinio meno, tautinės tematikos, jaunojo dailininko. Taip pat bus paskirti ir keli garbės pažymėjimai. Parodė uždarant, bus įteikta ir populiarumo premija.

Dail. Adomo Varno 100 metų sukaktis bus prisiminta dešimos dailės parodos atidarymo metu. Bus išstatyta jo kūrinių ir bus parodytas filmas, kaip jis tapo gamtoje.

Dail. Kazys Simonis, miręs praėjusiais metais Lietuvoje, bus prisimintas šioje dešimtojoje dailės parodoje. Bus išstatyta jo kūrinių ir bus apibūdinta jo kūryba. Į šias iškilmes yra pakviestas ir jo sūnus Arvydas, kuris gyvena Pensilvanijoje.

Dešimtoji dailės paroda rengiama vasario 10 ir 11 visose Kultūros Židinio salėse. Paroda lankoma šeštadienį nuo 12 val. iki 9 v.v., sekmadienį nuo 12 val. iki 7 v.v. Iškilingas atidarymas vasario 10, šeštadienį, 7 v.v. Sekmadienį 4 v. popiet — koncertas ir literatūros vakaras. Visuomenė kviečiama kuo gausiau dalyvauti šioje parodoje ir kultūros šventėje. Rengėjai — Lietuvos Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba.

Dail. Česlovas Janušas paaukojo paveikslą šiai dešimtai dailės parodai. Paveikslas bus leidžiamas loterijon. Bilietai platunami prie įėjimo. Paveikslas traukimas bus parodą uždarant, vasario 11, sekmadienį, 7 v.v.

Pranas Naujokaitis, rašytojas ir literatūros istorikas, apibūdins rašytojo Liudo Dovydeno kūrybą vasario 11, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinyje. Tuo metu ryšium su dešimtoja dailės paroda rengiamas koncertas ir literatūros vakaras, kuriame savo kūrybą skaito rašytojas Liudas Dovydenas, daugelio knygų autorius.

Lietuvos nepriklausomybės šventė bus paminėta vasario 18, sekmadienį. Iškilingas pamaldos 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, akademija 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Kalbas pasakys Vytautas Smetona, jaunas ir kylaš pianistas, paskutinio Lietuvos prezidento anūkas, ir New Yorko valstybės gubernatoriaus pavaduotojas Mario Cuomo, kuris anksčiau yra buvęs Kultūros Židinyje. Tautinius šokių ansamblis Tryptinis. Vadovauja Jadvyga Matulaitienė.

Nidos leidykloje Anglijoje išleistas kasdien nuplėšiamas kalendorius gaunamas ir Darbininko administracijos. Su persiuntimu kainą 5 dol.

Woodhavenė išnuomojamas pirmame aukšte butas iš 6 kambarių. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 296-8380.

Woodhavenė išnuomojamas butas iš dviejų kambarių su baldais arba be jų. Atskiras įėjimas, galima naudotis virtuve. Mėnesiui 120 dol. Tel. 441-7132.

Katalikių Moterų Sąjungos 24 kuopa vasario 11, sekmadienį, 12 val., tuoj po mišių kviečia visuotinį narių susirinkimą Angelų Karalienės parapijos salė, Brooklyn. Visos narės prašomos dalyvauti.

IS Metropolitan operos rūmų vasario 10, šį šeštadienį, 2 val. popiet New Yorko laiku bus transliuojama Puccini opera *Madama Butterfly*. Pagrindiniai solistai: Zylis-Gara, Love, Alexander, Monk, Velis, Bertolino. Diriguoja Woitach.

Ona Švedienė-Swedish, dr. Jono Basanavičiaus giminaitė, mirė vasario 1. Palaidota iš Angelų Karalienės bažnyčios vasario 5 šv. Jono kapinėse. Nulūdime liko 4 sūnūs ir dukra su šeimomis, 11 anūkų ir 21 proanūkas. Velionė paskutiniu laiku gyveno pas sūnų Fresh Meadows, N.Y. Priklausė prie Angelų Karalienės gyvojo ir amžinojo rožančiaus draugijų bei skaitė Darbininką. Laidotuvėmis rūpinosi Shalins laidotuvių įstaiga Woodhavenė.

Liet. Moterų Kultūros Draugija kovo 18 rengia dviejų knygų pristatymą — kun. Antano Rubšio "Raktas į Naująjį Testamentą" ir kun. Stasio Ylos — "Lietuvių šeimos tradicijos". Apie pirmą knygą kalba Tėv. Komelijus Bučmys, OFM, Darbininko redaktorius. Taip pat pats autorius rodys skaidres iš savo kelionių po Šventąją Žemę. Apie antrąją knygą kalba Bronius Balčiūnas.

Užgavėnių kaukių-blynų baliuje kaip ir visuomet geriausios kaukės bus apdovanojamos pinigėmis premijomis. Visi kviečiami dalyvauti su kaukėmis. Teisėjų komisiją sudaro Gintarė Ivaškienė, Daina Jurkutė, Regina Kudžmienė.

Lietuviškų valgių pietus bus galima pavalgyti Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 18 Kultūros Židinyje. Pietūs bus nuo 1 iki minėjimo pradžios ir programai pasibaigus. Po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje prašom atvykti pietum į Židinį.

N. Y. Amerikos Lietuvių Taryba išsiuntinėjo laiškus New Yorko lietuviams, kviesdama visus dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 18 Kultūros Židinyje. Taip pat yra ir kitas laiškas, kuris prašo aukų Lietuvos vadavimui.

Dail. Elenos Kepalaitės bronzos skulptūros paroda atidaryta vasario 3 Phoenix galerijoje, 30 West 57 St., Manhattane. Į atidarymą atsilankė labai daug žmonių, ypač daug buvo dailininkų pabaltiečių. Paroda tęsiasi iki vasario 22. Lankoma antradieniais — šeštadieniais nuo 11 iki 5:30 v. popiet.

Nepriklausomybės šventės minėjime vasario 18 Kultūros Židinyje kultūrinę — meninę programą atliks pianistė Dalia Sakaitė ir New Yorko tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės.

New Yorko valstybės senatorius Martin J. Knorr ir asemblemenas Mr. Schmidt su kitu senatoriumi ir asemblemenu, lietuvių draugu, pateikė New Yorko valstybės gubernatoriui rezoliuciją, kad šis paskelbtų vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės dieną.

Lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyn veikia nuo 1951 metų. Šiemet jau yra 28 metal. Per tą laiką klek ji atspausdinti lietuviškų knygų, žurnalų. Ji palaikė ir pratęsė mūsų lietuvių. Tad jei turi spaudos darbų, kreipkis į šią lietuvių pranciškonų spaustuvę Brooklyn. Adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Telefonas — 212 827-1350.

Apreiškimo parapijos choro naują valdybą sudaro: pirm. Gina Simonaitytė, vicepirm. Astra Butkutė, sekr. Birutė Malinauskienė, izd. Leonardas Ralys, bibliotekininkė — Angelė Morkūnaitė, bibliotekininkės asistentas — Vincas Skripkus. Choro dirigentas yra muzikas Viktoras Ralys. Dvasios vadas — klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Choro valdyba kviečia visus, besidominčius lietuviška giesme ir daina, stoti į šį chorą.

Apreiškimo parapijos choras rengiasi koncertui, kurį atliks Verbų sekmadienį. Programoj Rossini Stabat Mater. Repeticijos vyksta sekmadieniais Apreiškimo parapijos salėje tuoj po 11 val. mišių. Atskiros repeticijos vyksta trečiadienių vakarais vyrų ir ketvirtadienių vakarais moterim dirigento V. Ralio namuose, 91-12 102 St., Richmond Hill, N.Y. Dirigento telefonas: 212 849-5745. Visi susidomėję kviečiami atsilankyti į choro repeticijas.

Vargonininkų-Muzikų Sąjungos seimas bus rugsėjo 16 Jaunimo Centre Chicagoje. Drauge bus surengtas ir koncertas.

Nuo muziko — kompozitoriaus Juozo Strolis mirties vasario 15 sueina dešimt metų.

Darbininko administracijoje galima gauti lietuviškų knygų, plokštelių, drožinių ir gintaro. Skambinti 827-1351.

Janina Mathews, lietuvių mylimos solistės Lionės Jodytės Mathews ir jos a.a. vyro dukrelė, stebino žiūrovų minias savo balsu bei vaidyba teatruose, kai dar buvo mažytė mergaitė. Janina, sulaukusi jaunuolės amžiaus, vaidina televizijoje. Speciali ABC televizijos programa (ABC after school special) bus transliuojama iš ABC televizijos stoties vasario 14, Valentino dieną — trečiadienį, nuo 4:30 iki 5:30 val. popiet. Programos vardas: "Make believe marriage". Šioje programoje Janina vos atpažįstama — patamsintais plaukais, su akiniais, aprangos ir grimo žymiai pakeista. Gal režisorius norėjo labiau iškelti ne tiek Janinos natūralų grožį, kiek jos vaidybinius gabumus.

Muzikos Žinių praėjusių metų 3-4 numeris atiduotas spaustuvei rinkti. Redaguoja Vytautas Kerbelis, Vargonininkų-Muzikų Sąjungos pirmininkas.

NEWARK, N.J. Lietuvos nepriklausomybės šventė minima vasario 11, sekmadienį. Pamaldos 10:30 v. Šv. Trejybės bažnyčioje. Po pamaldų minėjimas parapijos salėje. Kalbės rašytojas Vytautas Volertas.

Janina Mathews

Lituanistikos Instituto suvažiavimo tautos komitetas posėdžiavo vasario 2 Kultūros Židinyje. Peržvelgta darbų tvarka. Dabar laukiama instrukcijų iš Instituto pirmininko dr. Rimvydo Šilbajorio. Instituto suvažiavimas bus gegužės mėnesio gale ir bus paminėta Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis.

Darbininko skaitytojai, siųsdami metinę prenumeratą, mialai prisideda aukomis prie spaudo išlaikymo: Br. Mogenis iš Elizabeth, N.J., pridėjo 17 dol., E. G. Witkus iš Sanibel, Fla., ir Vyt. Česnavičius iš Richmond Hill, N.Y., — po 12 dol. Spaudos rėmėjams Darbininko administracija dėkoja.

PAREMKITE JAUNIMĄ!

Šia vasarą įvyks IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas Europoje. JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos New Yorko skyriui atstovaus Raimundas Balsys ir Vida Šlapelytė. Taip pat vyks ir kiti jaunuoliai — jaunuolės iš New Yorko apylinkės.

Padėkite mums padengti kelionių ir IV PLJK ruošos darbų išlaidas. Aukos galima siųsti Raimundui Balsiui — 240-76 67th Ave., Douglaston, N.Y. 11363; arba Rasai Milkaitei — 142 E. 27 St., Apt. 2 E, New York, N.Y. 10016. Čekius rašyti PLJK vardu.

Iš anksto dėkojame už jūsų dosnumą ir paramą!
JAV LJS New Yorko skyriaus valdyba

Isigykite patys arba kitiem dovanokime

SIMO KUDIRKOS FOR THOSE STILL AT SEA

Pagal Simo Kudirkos pasakojimus knygą parašė amerikietis žurnalistas Larry Eichel. Čia aprašoma Simo gyvenimas, jo pabėgimas iš sovietų laivo į Ameriką, jo išdavimas sovietams, jo kančios kalėjimuose ir laimingas išvadavimas. Knyga turi 226 puslapius, iliustruota, su kietais viršeliais. Kaina tik 7.95 dol., įskaitant ir persiuntimą.

Ją galima įsigyti betarpiškai pas autorių. Rašyti:

Mrs. Genė Kudirkienė
85-35 117 Street
Kew Gardens, N.Y. 11418

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIUS,

rengiamas LKM Sąjungos 29 kuopos, bus vasario 11, sekmadienį, 12:30 val. Apreiškimo parapijos salėje. Įėjimo auka — 5 dol. Kuopos valdyba visus maloniai kviečia atsilankyti!

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ BLYNŲ BALIUS

Vasario 24 Kultūros Židinyje
Pradžią 8 v.v.

Gros populiarius Belle Terre orkestras

Bus gausios, namuose gamintos vaišės kartu su tradiciniais užgavėnių blynais

Įėjimas Suaugusiems — 12.50 dol.
Moksleiviams ir studentams — 7.50 dol.

Stalai iš anksto užsisakomi pas:
S. Bobellė — (212) 647-6637
J. Norvilienė (212) 827-2629
Loretą Vainienę (516) 261-3780
Joną Vainių (212) 847-2686

Tradicinį balių rengia ir visus atsilankyti kviečia

NEW YORKO ATEITININKAI

KONCERTAS — LITERATŪROS VAKARAS

ryšium su 10ta dailės paroda rengiamas vasario 11, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje

BOSTONO STYGINIS KVINTETAS

atleka:

JERONIMO KAČINSKO sukurto kvinteto dvi dailės (Kūrinys grojamas pirmą kartą);

Antonin Dvoržako kvintetą.

Styginį Bostono kvintetą sudaro: MARGARET DUENSBERRY — pirmas smuikas, JUDY HELMECZY — II smuikas, IZIDORIUS VASYLIŪNAS — viola, BENJAMIN SILVER — violončelė, JERONIMAS KAČINSKAS — fortepijonas

Savo kūrybą skaito
Rašytojas laureatas LIUDAS DOVYDĖNAS
Apie jį kalba PRANAS NAUJOKAITIS

Koncertas baigiamas parodos uždarymu ir populiarumo premijos paskyrimu.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia
LB New Yorko Apygarda

Lietuvos nepriklausomybės 61 metų sukakčiai paminėti
ranglams

10-OJI DAILĖS PARODA

vasario 10, 11 Kultūros Židinyje,
341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

PARODOJE DALYVAUS apie 30 asmenų, bus išstatyta apie 150 kūrinių.

IŠKILINGAS ATIDARYMAS vasario 10, šeštadienį, 7 v.v. Parodą atidaro Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Premijų įteikimas. Dail. Adomo Varno 100 metų gimimo sukaktis, dail. Kazio Šimonio prisiminimas. Kavutė.

PARODA LANKOMA: vasario 10, šeštadienį, nuo 12 val., vasario 11, sekmadienį, nuo 12 val. iki 7 v.v.

KONCERTAS — LITERATŪROS VAKARAS vasario 11, sekmadienį, 4 v. popiet.

PARODA UŽDAROMA IR POPULIARUMO PREMIJA SKIRIAMA vasario 12, sekmadienį, 6:30 v.v.

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia
LB New Yorko Apygarda